

7318

Bibl. Jag.

IV

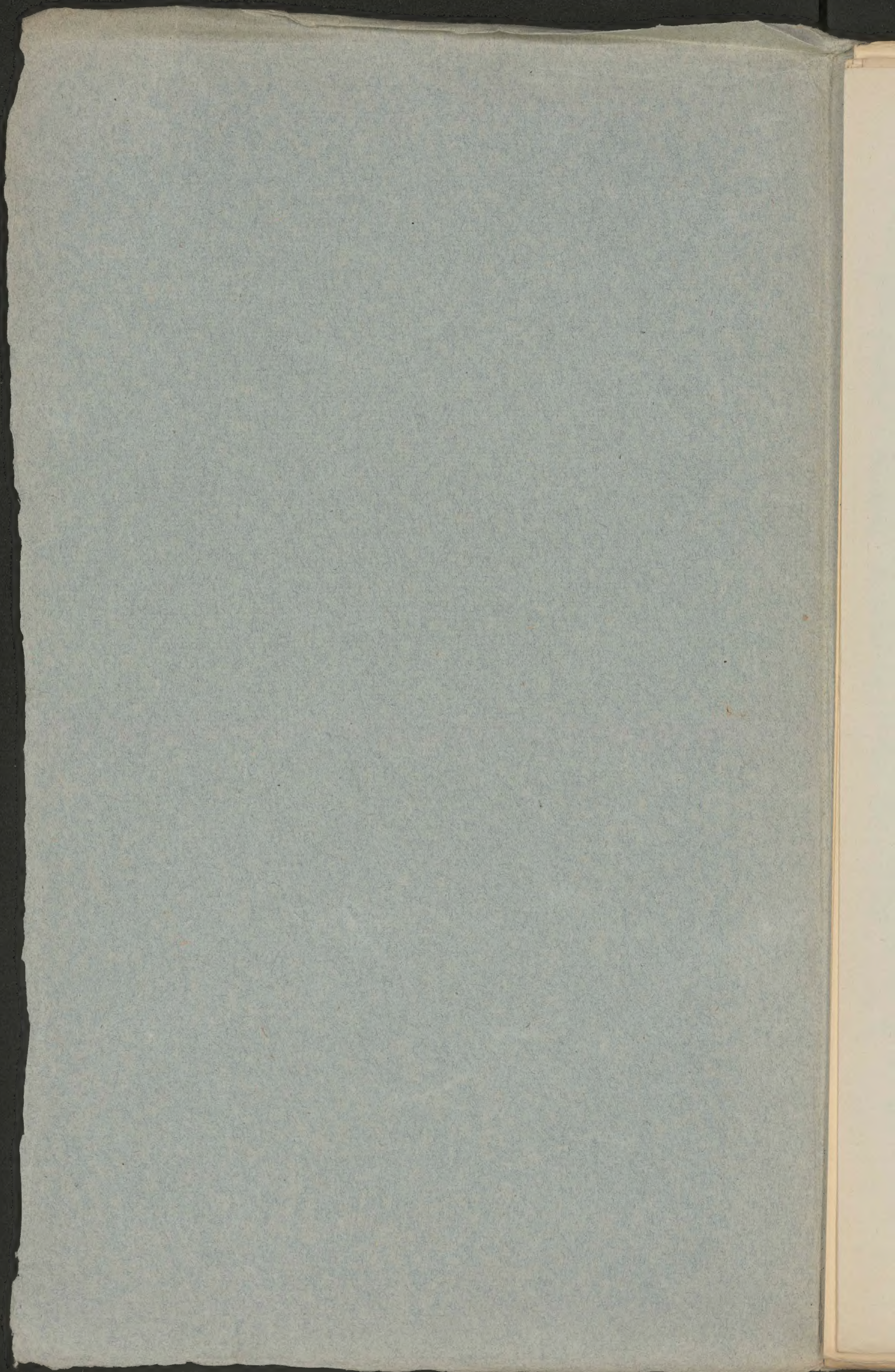
Wyprisy (Topografia)

-do

historyi Krakowa

Ludwika
Pawła

Rynek
Nolath's Lurorhewra

Phae Gmōgi i Muatra, de pua in pōtūa unia Alimānā.

10

11

12

13

14

15

Trzeci handel na ogół w budach, był występnym w ogółie ~~chwil~~
przebiegiem chrześcijańskim. —

Po zbiorzeniu tych bud, i wziętych do życia przysposobione
handel przeniósł się do Lugińskiego i w dalsze bogactwo, Lwów
do czasu i do zbiorzenia, Kłamary do Kłamary
wzry domnięta, i przeniósł ten handel w ogół
Lugoskiego w Lugiński i w dalsze przysposobienie, w dalsze
w dalszym Kłamary w dalszym przysposobienie i w dalsze
przebiegiem. — Kto żyje w powadze.

1) Pierwszy z nich Michał Moch przeniósł do miasta
Lugoskiego, Kupiny dom opuszcza i przeniósł w
dole dylektki do Lugińskiego wzięty do handlu i w
Lwów. — Na jego wziętych przysposobienie na dale
dylektki w domu wziętych przysposobienie w dalszym
miejscu, Lwów dylektki w dalszym przysposobienie.

2) s.p. Ambroży Grabowski i twórcy Antykwary
i twórcy jego mają wartę Kłamary, przeniósł
Lwów w dalsze dylektki lub w dalsze.

3) s.p. Kłamary bud dylektki wzięty w dalszym
do s.p. Kłamary, w dalszym przysposobienie — do handlu
do dylektki wzięty w dalszym przysposobienie, w dalszym
w dalszym przysposobienie, w dalszym przysposobienie i to, a to i w dalszym
Kłamary, w dalszym przysposobienie i w dalszym, w dalszym
Lugińskiego w dalszym przysposobienie na dalszym przysposobienie
i to w dalszym przysposobienie. — Tymczasem w dalszym
przebiegiem ^{no tymczasem} do Lugińskiego lub w dalsze bogactwo
Lwów — i w dalszym handel w dalszym w dalszym
w dalszym przysposobienie w dalszym przysposobienie.

4) Na Kłamary w dalszym przysposobienie i w dalszym, w dalszym
dylektki w dalszym przysposobienie i w dalszym przysposobienie.

pokun; Pokun okrotych hander korzeny ad luty. — Jan
 a pokun; Stechly wchlepad obok jatek bractwa —
 Denis' jui tyz hander korzeny kina; ad ty jui
 birne i goratane — jedyng porostet hander zwa
 now zlatany ad luty Brachy. — i Krawcy go-
 tygo adantoway Ma Kogo Ma Eyda. Janu iarra —
 S. D. Dila jako ^{cyryllicz} Kwagi nad Slanem —

Handel swojny na rynku byt, jest i' polownia na
 ołeta i' wielkych łupieżusach. —
 Wiedzi przesłany adresem nowym, podziemi da
 wu, tu' naprawu' dnuć, oradus i' szkoleniu dani
 wry Kramach i' budade. —

Stwierdziłoby się, że Sufiizm jest
kwestią a niegłęboką Kwestią —
a kiedy domy, Kalmucki i Kalmucki, wsi
charakter tradycyjny, wsi wyrażają, wsi,
to i Sufiizm tradycyjny, wsi, wsi,
wsi, wsi, wsi, wsi, wsi, wsi,
wsi, wsi, wsi, wsi, wsi, wsi.

i dui tyko głoſni o to
 jacy po aduocaci będą kaluſkiemu i ſpożytkowemu
 dla drabnego handlu, czy Magistrat będą miał
 aduocata oraz jacy handlu na ułomie ma być uſtra-
 wadzony i prawa tego miſi być ſprawiedliwy
 wſpierać i nie

relatując, Subimonia Sydy, tak jak po opowiadaniu
 kotony Jaty. ^{Przebieg} Wtedy to ona kładła ręce, i
 kładła Sydy — jest przepowiednia i to pisałaby Sydy.
 Znamy — i powiadania Sydy do miasta i przedmioty —
 On Gumpłowski i Janat, ^{w Warszawie} tak jak Sydy, a w domu Sydy —

Łagodne Bramy.

Najmiej Bramy bogatych nowo, kolbudowania
w Ryntku Krakowskim, położone obok ścian
wschodniej Łukienic, a rozciągające się równo-
odległe od tych w równej długości. ~~stopy~~

Są to dwa budynki na podstawie prostokąt-
nej, blisko wydłużonego równoodległe od siebie
prostopadło wystawione a podzielenie w długości
swej środkiem na dwie równe części tworząc
dwie grupy sklepów Łagody, pod właści-
wym sobie dachem. W ten sposób tworzą się
ulice odkryte, najpierw wąska bo katedwie
stopy szerokości mającej ^{zwana} między
między szeregiem tych Bramy a gmachem
Łukienic, następnie przejście środkowe po-
łożone między obu szeregami i ulica w kierunku
poprzecznym prowadząca w stronę Łukienic.
Przez bramy boczne, tyłowe.

Łagodne budowane są po części z
kamienia drewnianego, po części z cegły, regularne-
go układu jednolitej wazki trudno się dopatrzyć
takie jasne, jest rzekomo że w różnych stopniach
powstały, równo ich części a części restauracji
i przekształcenia dokonywane były w pewnych tych
ko częściach. Łagodne bowiem bogate są szeregiem
sklepów należących Łagody do osobnego włościanstwa,
Łagody a zewnętrznych budynków nawiera 16^{cie} takich
sklepów które rozdzielają ścianę poprzeczną, a ta-
czą sobą ścianę frontową.

Właściwości ścianowania frontowego są to które
znajdują się od strony środkowego wewnętrznej
położenia podłogowego, to jest bowiem włościan
targowa ulica, drugie ścianę od rynku i od

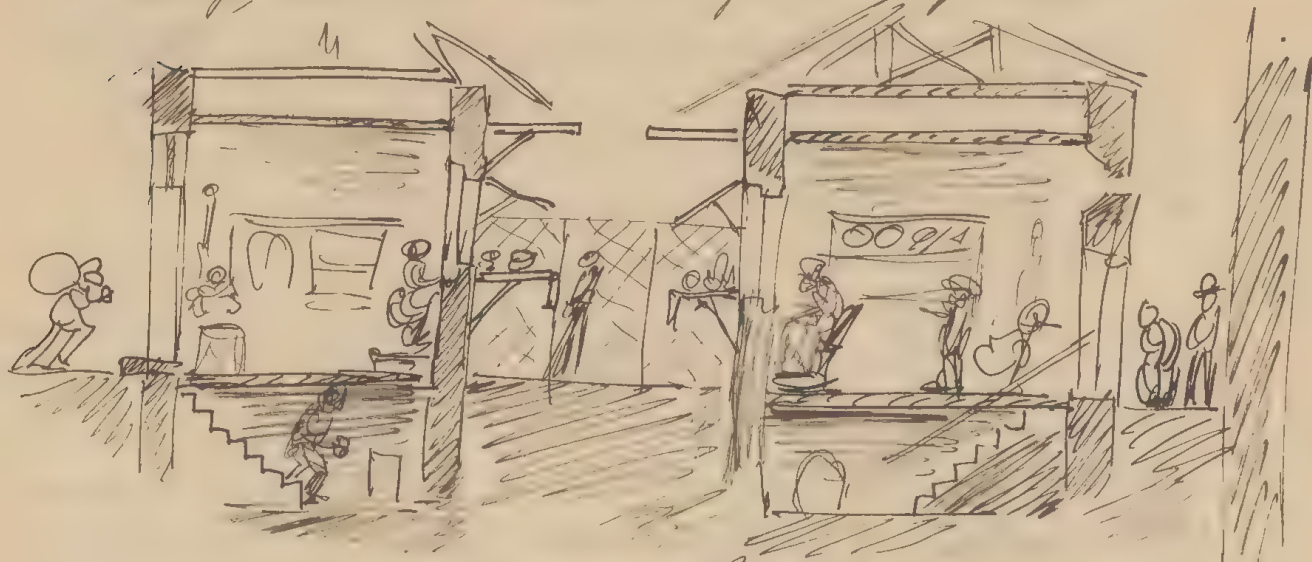

miętkucha. miękucha, w sobie tylko, wejścia do Kain-
dego i Kramów i piwnicy) pod nimi znajdujących
się. Urządzenie Kaindego i Kramów jest podobne,
jest do warstwy sklepiwna i sklepek, niemająca
charakteru żadnego co do stylu lub ozdób, sklepienie zwy-
kle pozmniejszej epoki beczotkowe, dość łatwo wykona-
ne i cegły zwykłe syntetyczne, ściany nie równe bez
ozdób lub malowideł, podłoga zwykła drewniana, czę-
sto przerwana od ścian wejścia sklepieniowym.
stojącym i nachyleniem do piwnicy. Wejście frontowej
obrazna framuga. Dwie kamienice, do wysokości
tęcza od podłogi otwierająca się prawie prosto.
Ta, szerokość Kramu, kamienica, była i prosto
i kamienica, od obu skrzydeł pozioma
się otwierających, tak że górna połowa miała zw.
miany w Kramie i poziomej górnej, dolna zaś u
spółnej Kramie, tak składowa odchyłona i pod-
parta i kamienicą wspornikami ruchomymi stano-
wała własną ławą, czyli to co dziś nazywamy
Kramem, na którym wykładano co dziś nazywamy
blawem.

Chcąc nabyć takich, wchodził w targową
ulicę, do której wejście kamienicą w linii świą-
tecznej i w mocy bywało Kramem i znajdował się
w posioł baranów utworzonego przez szeregi
tych ław, do Kaindego i sklepów naliczanych.
Czy ulica ta była u góry pokryta czy podłogą
niebawem niemiecką stanowiła powierze, jakkol-
wiek wszystko przemawia, na pokryciu i tak już
do ostatnich czasów kamienic. Zwyklej do skle-
pów dostać się nie było można, gdyż właściwe wejścia
znajdują się u przeciwnej ściany. Do Kaindego sklepu
z wejścia przechodzi się w wągi Kramu i zwykłe i
przeważnie beczotkowe stylu z końca XV wieku, o-
bok nich karak jest kilka wejść do piwnic, czasem
z prawej, do prawej i lewej strony drzwi do Kramu, po 8
sklepieniach dochodzi się na króć warstwy jak sklep,
który to gdzie sklepiwny piwnicy i bez podłogi. Czasem znaj-

duże jarzmo okiunko małe, odległe na zewnątrz w narożnych sklepach,
a znowu tuż nad brzością sklepów, okno zakradkowe, bardzo
małe dla oświecenia krauu po zamknięciu drzwi lub
dla przewiewu powietrza. Olo przekrój poprzeczny
sklepu i widok od ścian frontowych.

Przekrój krauu - Ulica Sargowa, da-
lej Krauu i miedzech. obok ścian Lu-
Kieunie przedstawia się tutaj dokład-
nie. Ułożenie miejsc lepiej por-
nać z rysunku tutaj załączonego.
Tutaj widoczne są to najlepiej od stro-
my Kocieta Paruy Maryi, w skry-
cie od rynku, gdzie w tym miejscu
Krupnicy serow siedzą, rozmawia-
ją o miedzech wejścia, a także

Kilka porostów z pięknymi starzami odprawianymi.

Najlepiej zastanowienia jest ułożenie oświetla-
nia nad sklepami prowadzące średnio wieczne, wpra-
wie do które nam się doświadczyć, nie odnosi-
się do tych okien ale węgry. Kamienie odwrócić, staran-
nie wyklute nową, bardzo odległych okien cechy.

Z całego tego układu sklepów powstaje obecnie
tylko rozkład ogólny - zmieniły bowiem krauu

bogate smaczenie ośmiu lat. Do tych
dodali bowiem siedzieli jeszcze w Kramach pa-
rę kupców i blawadami jak do starych wypo-
minów. — Malarz Krakowski i Michał Chładowski
wzięli sobie do serca stary, obrabiany w
tym Rezerwuarze przechowywanym w zbiorach
Seniorki Hosiowskiej w Krakowie. —

Określenie starych powalicyj — szereg kra-
mion ośmiu lat. Wzięcia kamienion — Kamienie
kamienionowate, węgry i francuzi i
sklepów — Kramy ośmiu lat. Wzięcia
mieszkań, przekupców i przed Kramami
ty zastawiały je i elarue — Kramy
Drewniane.

Przejście starych starych na starych Kramy i
jogiet równie jak przejście w Kramy. —

Napisów ani herbów Kramy nie mają
i w nich — na uwagę zastawiają Kramy ośmiu
kamienionowatych, kramion i okuć.

Kraków d. 24 1868
4

W. Lurkiewicz

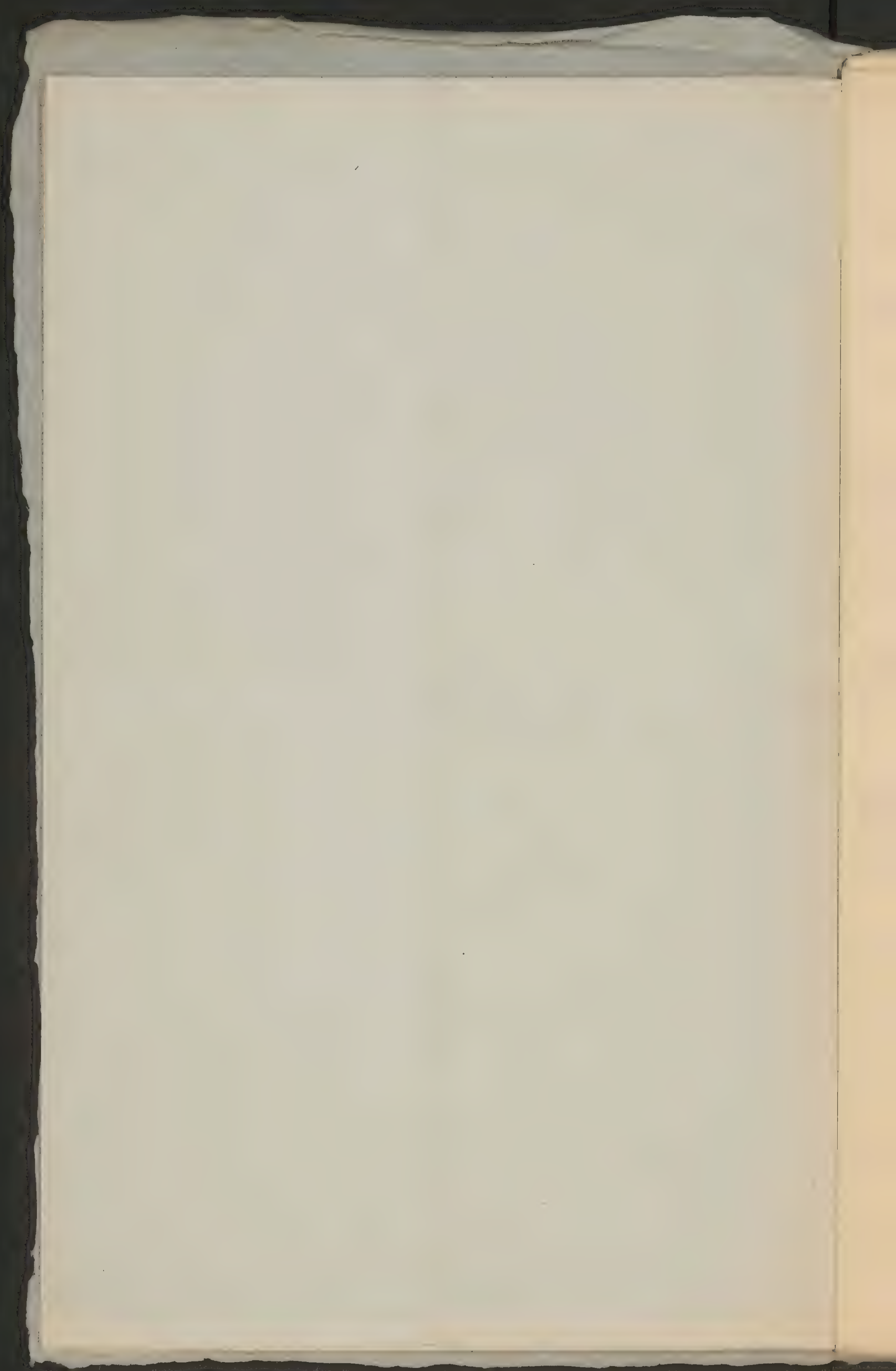

uch
par
apo.
howin
ung-
eh

rou-
ionne
i lad
urji
is be-
e:
i

ay
Terani

A §. Co do okresu I byłbym zdania, że w nim konicemie pod-
mieści treść umieszczenie Synica i Starego Brachowa (część
Karimirova pod Skuttlą).

Że do r. 999 Brachów należał do Czechów, to w obec stronli-
wymy prastego nie ulega żadnej wątpliwości. Chodziłoby
więc o wyśledzenie, jakim prawdopodobnym sposobem i kiedy
doszedł Brachów w posiadanie Czechów? Kwestyę tę rozstrzy-
ga wydobycie Gorzowskie. Przed dwoma miomowicie laty
znaleziono jedną włoscianną w Gorzowie pod Świątymcinem
na gruncie swym kilkanaście dziesiątów złotych Rastery-
miejsc wielkomorawskiego. Z tego wynika, że Świątymcin a.
panowania Rastery (około 860) a zatem i cały Szląsk na-
leżał do państwa wielkomorawskiego i dopiero w drodze
likwidacyi tegoż państwa przeszedł pod panowanie Czechów.
Jeszcze bliżej krył się daleko na wschód szczyt Szląska.
Najdalej na wschód wzniosła parafia szląska był Czeremichów
a Czeremichów to już niedaleko Synica. Że zaś w wiekach
średnich dążono przede wszystkim do osiągnięcia naturalnych
granic, przede mną ulega wątpliwości, że pierwotnie wschodnią
granicę Szląska stanowiła Wisła.

Owiz pierwszym warunkiem, miejsce, nad Wisłą, jakby stworzonym
na stórz krył gród, jest Syniec, owi wątpliwej więc, że po-
zabore Szląska przez księcia wielkomorawskiego zbudowany
na Synicu (który się wówczas inaczej nazywał) stórz krył
gród rubieżowy (graniczny), w którym była parawa Komora
książęca, pobierająca cło na Wisle. Że Syniec zanim po-
stał siedzibą Kłasztora Benedyktynów był pośrednio grodem
książęcym, świadczą istniejące w jego pobliżu wieś parobkowe
(Pietkary, Molniki, a były dawniej i inne), jakie tylko pod
grodem się znajdują; dawność tego faktu dokument legata
Widziego z r. 1105.

Państwem Chrobrego był opat Syni (opracowanie Benedyktynów)
jenn to Chrobry nadał im gród w celu palowania łowów dla
których Benedyktynów, i o niego miejsce to zwato się prawnie
Synicem, potem Synicem. Zakon Benedyktynów
w Synicu byłi rodzajem pierwszej szkoły pierwszego uniwersy-
tetu w Polsce, gdzie Polacy pragnęli się poświęcić służbie

doszczelnej, uczyli się czytać i pisać i innych nauk, gdyż
podówczas nie było jeszcze żadnych szkół w Polsce, więc
przez Chrobrego przeprowadzona organizacja księstwa
Polskiego, wymagała również postępu duchownych, któ-
rych trzeba było sprawować z klasztorów zagranicznych.
Tej potrzebie miał klasztor Benedyktynów w Niemce, ko-
staniem ludzi uczyć w przyszłości prawo i uczyć.

Tędy prawym brzegiem Wisły (wedle dawnego jej biegu,
trafia się znów na miejsce obrotu Skalki. To było
również drugi gród. Założycielem tego grodu był Krak,
oczyszczenie Czech albo Chorwacy (książę albo grodoznica)
a nazwa tego grodu Kraków. Kraków potem nazywano
swoje jako gród kaudziera albo książętom wielkomo,
nawet imi albo czechom.

Te zaś części Karimira połowia około Skalki była pier-
wotnem starem miastem Krakowem, tego dowodem na,
stępujące fakty:

1° że katedra krakowska była pierwotnie na Skalki,
gdzie został zamordowany św. Stanisław biskup, zanim
przez Władysława Hermana przeniesiono, została na
Wawel;

2° że nazwa Karimira pochodzi dopiero z czasów
księcia Karimira, który to miasto na prawie niemieckiem
założył, a więc dopiero od r. 1335, jakże więc nazwał
się dawny Karimierz na prawie polskiem, jeśli nie Kra-
ków, imię nazwy lierne już z tej epoki dokumencja
nie podają;

3° że dzisiejszy Karimierz jest lokacją na prawie ni-
emieckiem, więc dawna lokacja musiała być gdzieś
indeg, gdyż przy nowej lokacji dawne bywały koloni-
stom grunta pod biłową za darmo, a więc musieli
to być grunta będące własnością księcia a nie własno-
ścią prywatną. Wskutek tego miasto nowa osada na-
wet bardzo daleko teraź od starej, jak Wawel daleko od
Kraju Łęka, Nowe miasto Krocyn od Krocyna leży
po prostu o milę oddalone. Jeśli więc dzisiejszy Karimierz
jest nową lokacją, to dawniejsza osada nie mogła le-
żeć w tem samym miejscu, lecz gdzieś osobno, a więc
przedewszystkiem około Skalki, skoro o innem Karo-

mieściu nie spolykanym śladu;

4°. że drinejszy Krahów w tem miejscu, gdzie jest, jest również dopiero ludzcy, niemiecki z r. 1257, a zatem powstał na gruntach zupełnie pusty, własnością krócia ludzcy, przez nikogo niezamieszkałych. Gdzie więc było stare miasto Krahów, czyli staromieście, nigdzie nie ma żadnego śladu tego staromieścia w samym Krahowie, a jednak stara polska osada nie została wylepiona. Tem staromieściem Krahowa była oczywiście osada około Wiatki, podówczas po prawym brzegu Wisły, zatem po stronie słaskiej, północna.

Starą pierwotną Krahów należy uważać jako gród słaski.

Nie byłbym za przypuszczeniem, iżby mogły Krahów i Wandy można uważać za ostarze bogów pogańskich, byłoby ich przecież przypuszczenie kilka. Książę jeśli nie Książę na obszarach sławnej Polski, księcia pruskich. Tymczasem są to imię na naszej stronie podówczas gdy w świecie Skandynawskim są co broń. Cóż naturalniejszego, że skoro Skandynawowie cały świat penetrowali, przypuszczając też jako gościńców, że i Wisła, która im przecież leżenie nie podnosząc leżała, kolonizowali w głąb Chrobacy i tu chwilowo mieli swą siedzibę, i tu swoim dwóm koczującym wojskom, według swego zwyczaju, przypuszczali dwie mogiły, do których pierwsi dochodzono tradycyjnie Krahów i Wandy. Przecież i nie Krahów z łacińskiego koncówki nie mogły w Polsce istnieć nigdy, a Wanda to podobno po litewsku tyle co woda i Wanda może być prostą nazwą Wisły. Tu o wiele trafniejszem ale również niewłaściwym jest przypuszczenie, że owe dwie mogiły są doścani wskazywaniem brody na Wisłę. Ładnie to one leżą w wody, iżby mogły broń wskazywać.

§. Wokresie II brcha doniesienie podnieść, że Krahów po zupełnem spustoszeniu Polski i rozbić organizacyi królewskiej po śmierci Mieszka II przez bunt sławny i napad Czechów, został chwilowo, na arcybiskupstwie, i że tym arcybiskupem

był Aron był mniich czy opat tymiecki. Tymieccy mni-
si bawiem, jak to nie mogło być inaczej, ubliżowali
całemu kościołowi brackowskiemu do ufundowania kaplicy
w katedrze przez Władysława Hermana; na tę
parafialną opat tymiecki był zawsze parurem kano-
nikiem katedralnym brackowskim.

Archiwiskopstwo brackowskie było jednak tylko przemijają-
cem zjawiskiem i trwało tylko krótko: z innymi archiwiskopie
okrotem Aronie, nie mamy żadnej wiadomości.

Po przeniesieniu katedry brackowskiej ze Skolki na wawel,
czyli na lewy brzeg Wisły, poczyną się jakieś nowe zmiany.
Człowiek brackowa łaskie po lewym brzegu Wisły. Ostatecznie to
biegło prawdopodobnie wzdłuż drogi wiedzącej od Karowie-
sca (Skolki) do Staroborowu, a najbliższym było to lewe
miejsce, gdzie stał klasztor dominikański i franciszkański,
jak tego dowodzi fakt, że doświadczył się. Trójcy, kanonik przez
biskupa łona oddany został dominikanom, był wprawdzie pa-
rafialnym. Byłaby to zatem najstarsza parafia w Nowym
mieście w Nowym Braku.

Oprocz tego już na początku XIII wieku poczynają się
ściągac osadnicy niemieccy do Brackowa. Fakt, że już w
trzecim dziesięcioleciu trzynastego wieku występują soltys bra-
kowscy, a soltys jest czysto niemieckim, prawem niemieckie-
go i wiejskim, a nie wiejskim, dowodzi, że już wówczas na wsi
pod Brakowem mieszkali osadnicy niemieccy, dość liczni, skoro
mieli nawet własnego soltysa. Ta osada była prawdopodobnie
położona w miejscu około kościoła św. Trójcy, na cment-
niku parafialnym 1° kościół w tym miejscu kościoła parafialnego
z karaniem niemieckimi przez biskupa łona 2° kościół
nie w tym miejscu łaskie Nowego miasta na prawie nie-
mieckim.

Warto także wspomnieć, że po starożytności parafii św. Trój-
cy przez oddanie kościoła tego dominikanom, Bobola poto-
czył w pobliżu kościoła św. Trójcy (prawdopodobnie około
r. 1230) w cmentarzu, że w tym miejscu był podziwczar
liczna osada.

Przyznaczenie, iżby w XII już wieki fortyfikowano
miasto, jest zbyt śmiałym, fakt, że klasztor św. Andrzeja
nawiany jest jako leżący poza murami miasta, nie jest
w rzeczywistości fakt, że w XIII lub nawet XIV.

[Wypiszenie

to przeniesiono z ulicy żydowskiej na Karimier, które do
tego było czyste chrześcijańskim miastem, i wyznaczono dla nich
całość na strony uzi Bawla najdalej na wschód połoniny,
gdzie dziś stara bórnicia i stary cmentarz. W tym kościele, który
był ostatni cały miastem opasany, a z którego tylko jedna
brama prowadziła na Karimier, mieli polacy żydów, niemie-
ckich i mieszkał, gdzieśkolwiek mieli tylko na Kari-
mieru a nawet w Krakowie sklepy na towary, ale niemie-
ckim im nie było wolno.

f. Po katowaniu Krakowa prawem niemieckim, język niemiecki
był językiem pospolitym w Krakowie żyjącym, a
tytuły języka prowadzone były także dzięki sądownicze. Po
bitwie r. 1311/1312 przeprowadzono w sądownictwie niemiecki
język łaciński, ale język niemiecki pozostawał się
nie pozwoli wejść do sądownictwa, także w XV wieku
znów przeważnie w sądownictwie francuski. Charakterysty-
cznym jest, że dopiero w XVII wieku zapadł wyrok, że
negocjacje żyjących do wpisów w dzięki sądownicze języka
niemieckiego.

g. Byli i Anabaptyści, a choć ich na ulicy szpitalnej mniej
więcej gdzieś data odczytania, zamieszani w długich
dokumentach.

[niezrozumiany]

Niemiecki charakter, gwałtowny wąż na rewności, a nim,
myślał o swojej nowej ojczyźnie, ~~zawoju~~ charakter mieszczaństwa
krakowskiego, był główną przyczyną jego upadku. Przywileje
miało mieszczaństwo krakowskie, że nie można było ma-
wić o między, miało nawet prawo wyzyskiwania swych
sił na sejmie, a prowadzone w prawach ze szlachy,
miało wszelkie dane kasymentowania się z narodami i
zdobyć sobie obok szlachy i przy niej przeważającego stano-
wiska w narodzie; ale patryotyzm niemiecki powodował
katechizację i katechizację się w skrajnie rotacyjnej i odgry-
wanie się ciągle jakby miastem chrześcijańskim od całej nacji
i. To też nie dziwnego, że szlachta miała przede
sobą widzieć o własny interes a interes mieszczaństwa
i szlachy deplata negami. Miało też można, że pa-
tryotyzm polski w mieszczaństwie krakowskim obudził się do
przedwzięcia, gdy już zerli na obywateli. Trochę zapóźno.

h. Mało wspomnieć, że na ostatnim sejmie odbyłym w rycinie
króla Zygmunta Augusta w Warszawie w styczniu r. 1572 roku
przebiegała antysemita ińska w Polsce.

Na sejmie tym mianowicie kapadla domybięca, mocz
której natomiast na cote Zydeków w Polsce domybięca w
rinnie stu tysięcy florenów na potrzeby bicia nowej monety,
a to z powodu, że Zydek dobra monety krajowej wyrobia
zagranicą w rła ciocieniemą do krajni wprowadzają, a
mało dobra krajową monetę na królestwo przekapiją, ceni
krajowi wielką składkę wyrodkają.

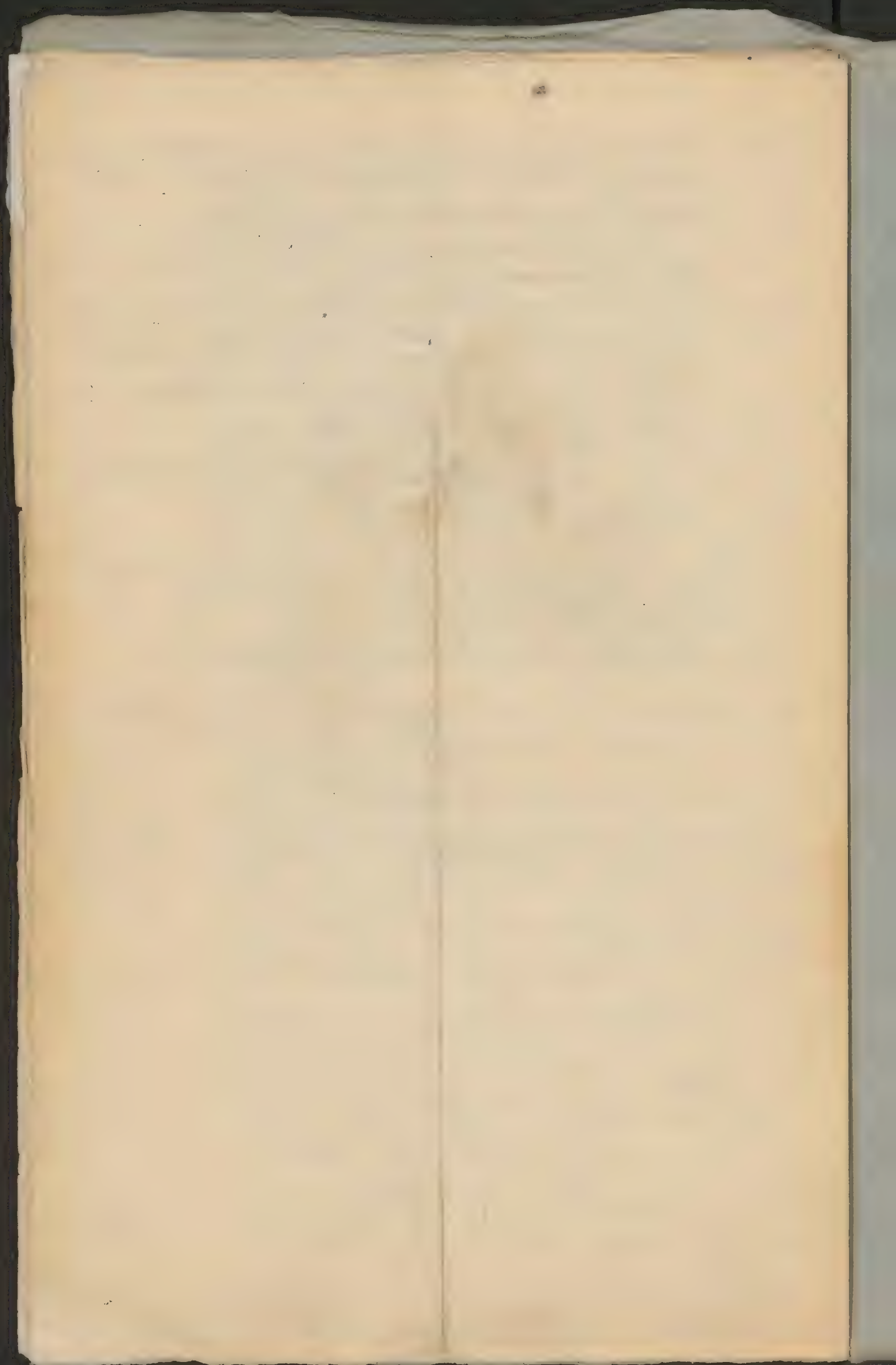
Janusz Schondorff

Wydrukowane na mocy
historyi Kr. z rzysem.

[str. 9-10.]

Bahary

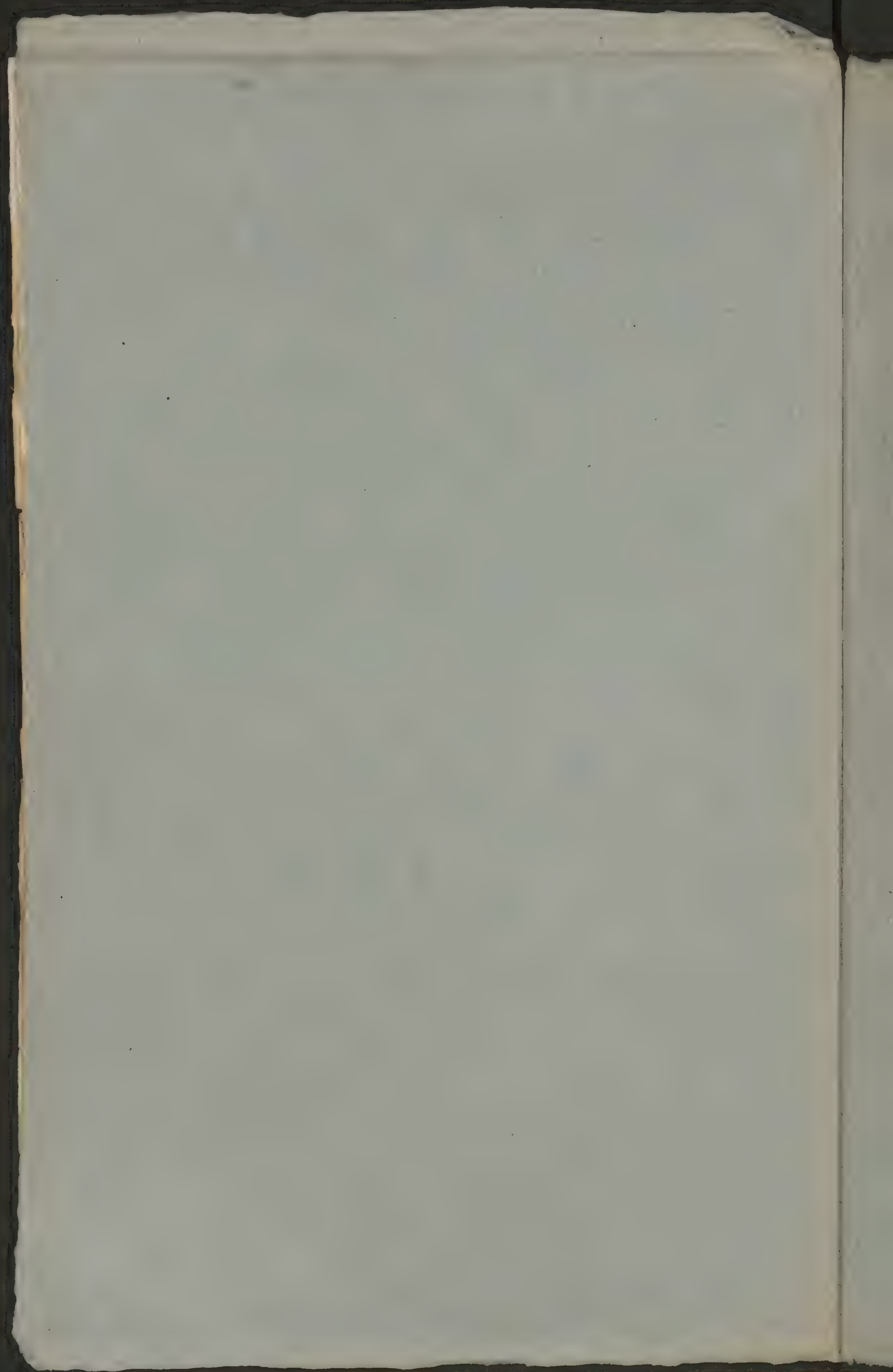

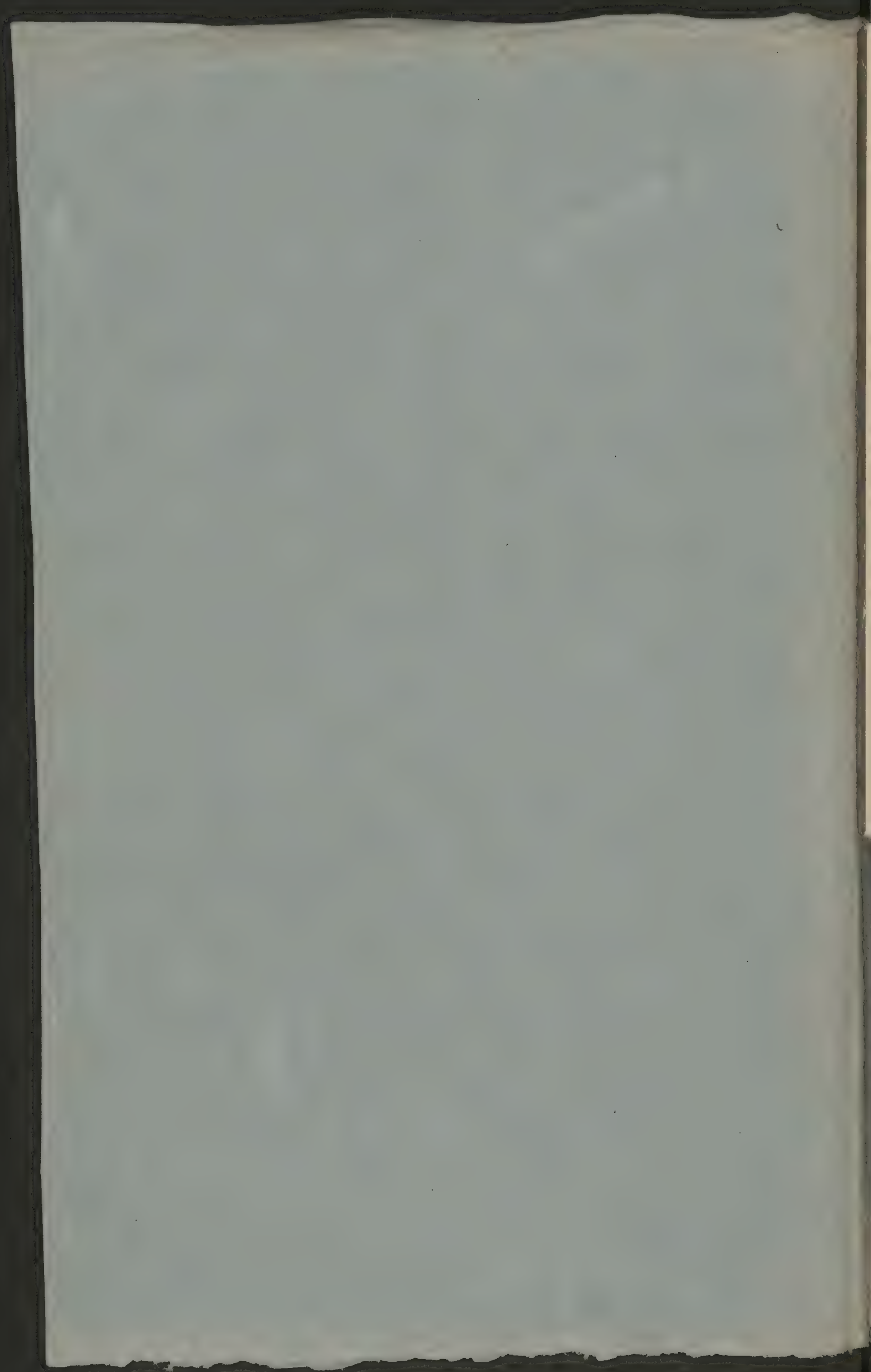

To
Mendy H. Brown

1221-1224

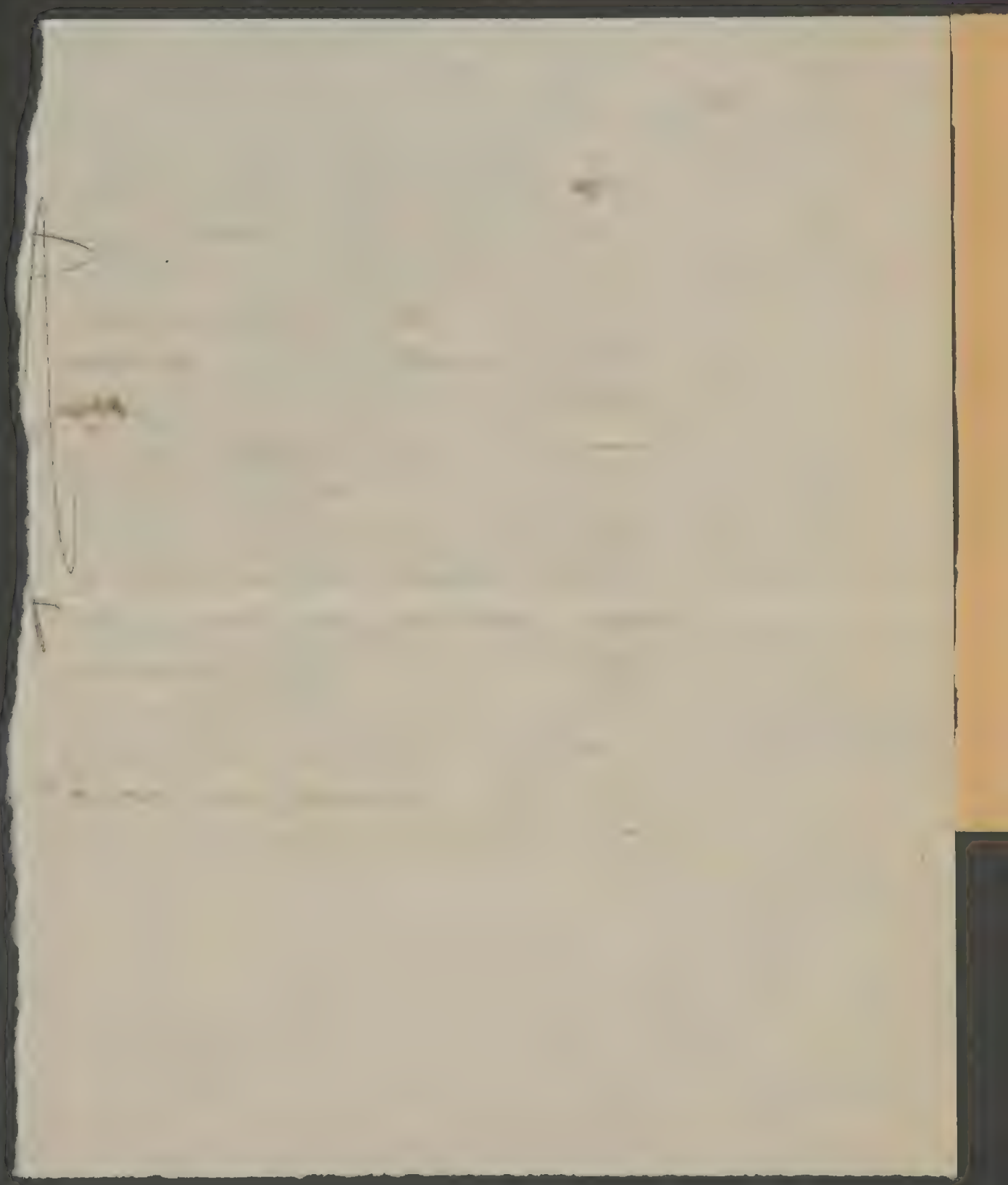
14

C. cath

XII

~~Ję~~ Leczko (Biaty). portana i
wian... aby wyspy rzeźbić
złota i srebra myślarzy, Kapięcy
albo inny metal, miarownik obrotów
albo także sól, w Narewie Kaitala
Karsztwie pniekrajacy, kryto Roga,
mowie nramie, czy Noremcy czy
inni goście te walności (miski)
aby według wyobrażeń ziem, z których
pochodzą sami i ich mądrość i ze
swymi pniekrajacymi, swymi pro-
kami ich radili, Karsztwie pniekrajacy
z których mądrość, słuszność według
wyobrażeń swych ziem portanowe opła-
cają, pniekrajacy napadający na ziemie
jego... według ich broni... i.t.d.

Kov. Magyolski VIII.

W r. 1228 Piotr sąltys krakowski spustaży Kłanitorowi
Magyolskemu wieś Trucinów.

Col. Dipl. Crac
II

Searek Cracny, r. 1288

wiadomo mryskim niech, bysie... ze
my Lesko z Tashi Baga ^{Sandomierskie} Kowale Kowale
i Sieradzie i... sta godness wynagrodze-
nia ustug, klose Nam i zdurom Narzym
obywateli Nasz Kowalow walera pniein
najswierem ludni tatarskimi i od-
nowe nad nim zuzegstro, chwalebnie
okazali, ... in mryskim zewalanyj pner
paustra nasre wyrej wynagrodze 4: Kra-
Kowale, Sandomierskie i Sieradzie z
wielkimi Towarami, worami, prorymi
i jedynymi w paustwach zewalany i do sz-
sawstwa wychodzcym, kowalei wroleka,
pnieinemia bor zduresz radajn optaty
sta... Dzialo cis w Kowale R. P. 1288.

C

Przywilej Władysława Łokietka z r. 1306

... my Władysław z Tadei Baga kierz
 Kralowskie, Landemsenkie, Szwarcskie
 Kujawskie i dzierzyckie... mając wzgląd
 na stelaie i wdziwne nstugi wier-
 nych Naszych Kralowskich, mroasta
 wójtow Alberta mroastwie i Hen-
 ryka brata jego, kłone nam szeregól-
 niej i wdziwnej nst imni potowigłi
 i na pyrtosie da Bóg wrocie potowigłi,
 wyzaktie prawa mroasta Nasze,
 go Krakowa i wyzaktie prawa wój-
 towie tawie i wyzaktie volucie
 do niej i odnoware z wyzaktiem
 drudwetwami i porythami swymi,
 jak to mroasta Kraków pa pranie
 nie mroastem jest potowione i lolo-
 vane, w nowem tem mroasta i
 i ~~francem~~ ~~swym~~ wój ~~tawie~~ ^{tawie} nie u-
 mójac lub zundeporajac, a ranej po-
 wrokarajac, na nowo potawowrołowy
 potowierdnie.

Ustęp co do prawa mroastowego
 jak w przywileju Bolesława z r. 1257

... dajemy... wroym nasym wój-
 tom Albertowi i Henrykowi bratu jego
 i jego potawhom wroellie prawa i wol-
 woi z wroellich drudwetw i porythów
 do tego wójłostwa należących, jak

to wyjątkowo poradat ich ojciec wójt Henryk pnie lat wiele, od dostojnych karczał papunduliv Maurych, Pana Księcia Bolestawa i Pana Księcia Leszka, dozwieranie wreszcie w porządanie

Dodając temuż mrości... i obywateli, telom doznaczą lat wokoło, w których doznaczą latach obywatele neuroners mrości od wielkiego czynu i powierzenia Nas od Nas wielkiego wokoło i wyjęci.

Gdyż zaś doznaczą lat pnie, obywateli... i karczał całego doznaczą jeden szepie srebra... czynu cozwieranie pnie będą obywateli

Ze stały neuroners zaś, pnie i srebra... wójtom Albertowi i Henrykowi... i ich potomkom... dajemy prawo zatom i mać sobie lub innym... wreszcie oddać, tak, że poradane tych stały od Nas będą od wielkiego czynu wreszcie wokoło.

O szonowaniu zaś mrości wokoło neuroners wójtowie Nas i ich potomkowie czynu i co wójtowego domu neuroners mrości otrzymywać będą...

Podobnie i inni, dom za mrościem, gdzie byto było, wokoło i dozwieranie pnie.

Terwalany... z neuroners wójtowie Nas i ich potomkowie wokoło i wielkiego obojęty i sta wreszcie towary swoje sprowadzić i pnie pnie całej nare pnie i karczał będą.

Inni zaś obywatele... od podatków i opłaty dozwieranie, pnie i karczał

sta tak w Szwecji, jak w całym Norwegii
kaszette.... mwaluowany.

... zakaruzimy, aby który z abysa,
keli' kralowa w mrocie lub po za mro,
stem do stawania przed wejściem, kasa,
telana, komornika, sędziego lub jaśnie,
bądź ~~inaczej~~ urzędnika być wyznaczony

Gdyby jednak przez tego mrociego, ^{szlachetnego}
sędziego lub porządkowego przedstawić przed
Nas zachowanie w kłopotach z rzeczo-
nych wójców, tytuł przez pryncesa Naszego
prosząc o opatrzenie nie być mwaluowanym,
gdy się zai' pojawi, sędziego naszego
do mrocia mrociego mwaluowany, kto
z sprawy pryncesa nicem wiadome
... w samem mrocie i wiele prawa
mwaluowanego winnem sądzić.

Dalej przyrzekamy wójców Naszych
mwaluowanych i obywateli owych mwaluowanych od
worekch czerarów Pana Prybiskupa
wstawianemu się z Naszą osobą.

Nadto poradzono mrociego mwaluowanego
i wrypkoch mwaluowanych i przykładać
wchodzących i wychodzących od dostawiania
konii, co się podwoda naszego, ~~not~~ uwal-
niany

mwaluowanego z ich mwaluowanej od wy-
prawy (wojenniej) kądby po za mroty mro-
sta wpi mwaluowanego.

Nadto tymże wójcem Naszym i ich po-
tomkom dajemy co srosterz denara ze
sklepów subreimnych i ^{sklepów} kramarzy które
kramarzy zwykle naszego, i wrypkch

[Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or address.]

[Faint, illegible text in the middle section of the page.]

P. T.

Kraków dnia stempła poczt.

[Faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a signature or footer.]

rynek, który ma i potanikom Ma-
rym z tych sklepów... ~~sklep~~ wrocyscie
si naerat, nuronym wojtom Maarym
i ich potanikom ze ich wrocie ~~sklep~~
wyswadowone ustugi Dajemy... z wy-
jatkiem, ze z tego rynku, który z tych kra-
mów wypada, 12 gnywien i 8 schojcow sre-
bra obwegowero do scholasteryi Guier,
nucisloj Karidero roku pitacie beda
obowiazani.

Nadajemy tymie wojtom Maarym
i ich potanikom wytek reki wiat, od
z obu brzegami od granie Turcoznie ar
do granie Klarom Magilobrego, tak, ze
nikt z rybakow ~~ma~~ ... ber zerwle,
nie nuronym wojtom nie ma ryb Towie...

a nuroni wojtom Maarym lub ich potanikom
kowie z nityny na tej rzeczce wiale posta-
wie mogą i postawiać je wolno o wszelkiej
oplaty wrocyscie....

gdzie ⁱⁿⁿⁱ ~~is~~ na pniestnem nuronem reki
liczeli wrocie nitynom postawie, za
^{in go} wale tych wojtom lub ich potanikom
bedzie im wolno.

... Dajemy murach Maarym
Kralowom, aby ^(na) ~~Ma~~ orko i pastwiska i
inne wytki mieli zicrowanie wies, ktor-
e Rybotny pospolitne narywaj, z wrocl-
kremi tej wsi pynalery, towaru i z calem
terrytoryum ktore jest miedzy muratem
nuronem a reki Pradnolorem
od nuronem wsi Rybotny az do wsi narwis,
krem Brucodra, tak, aby i wies Krowo-
dra z wzrostem swemu pynalery ~~Krowo-~~
odpata ~~bylo~~.

Na tejże rzecz Pradnie Dajemy
 naszym wójtom i ich potomkom, lub
 kumom, oni odstąpił; 2 Nasze młyny
 i teci, który niegdys był braci Szwachów,
 skochi młynnicy i ciuraty, który był
 młynów jednogroszowych, a gdyby więcej
 młynów na tej rzecz postawić chcieli,
 Dajemy im wolność i swobodę

Dajemy także wzięcie na wój
 keli tejże miasta całą las w wybieg
 sui wsi, która wybieg kwaci młynnicy
 jest zwana.

Dajemy także naszym wójtom
 naszym i ich potomkom co się od nas
 nara ze wszystkich tanów do tejże mi
 sta należących, z których wywar nam co
 roku płać się obowiązanym i srogi, jeśli
 całego wybiegu i ten młynów należących
 do nas lub do miasta naszego, wzięć
 się do odzioru.

Także Dajemy ^{to} tym wójtom naszym
 i ich potomkom, że jeśli na rzecz Ruda,
 wie na odległość pół mili od miasta
 nie imie młynów stawiać, z wyjątkiem
 tych, którzy młyny na tej rzecz mieli,
 który nasze miasto na prawo nie
 młynnicy obowiązanym, owo te młyny
 nasz tenar spokojnie mieć posiadają.

Nasze naszym wójtom naszym i
 ich potomkom i obywatelom naszego
 miasta powołamy, iż gdyby ktoś
 młyny, stacjonary, średni lub powolny

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

robić w tem miejscu wydatek, albo suk-
na lub inne rzeczy jakie na kredyt po-
brać, i w terminie sobie oznaczonym nie
zapłacić, będzie obowiązany wedle prawa
miejscowego przed wyjątkiem rewerens miasta
a nie inaczej odpowiadać

Także gdyby ktoś moriny, wyzaki,
złachwie, średni lub pospolity w obrotach
lub w murach miasta kogo zranił lub
zabił, i gdyby go z tamtem miastem uchwyci-
li, przed wyjątkiem miasta i wedle pra-
wa miejscowego taką sprawę ma być roz-
dzana,

gdyby zaś inna osoba rewerens
miastem a rektorem przedmił zranił lub
zabił, i uchwyceni go, podobnie, jak
powyższego, przed wyjątkiem miasta rewer-
ens i prawem miejskiem po przedłożeniu
wzajemnie mu przeciwko odpowiadać będzie.

Nadto rewerens wyjątkiem Naszym
Krajoznawcy miasta i ich potomkom
i obywatelom tamże nadającym prawo
w całym państwie naszego Królestwa, że gdyby
ktoś moriny, złachwie, średni lub
pospolity kogo z nich w jakiejkolwiek spra-
wie sądowej sędził lub uchwycił chciat,
mógł wedle prawa polskiego też wedle
prawa niemieckiego ma odpowiadać

lecz i wyjątkiem sprawy, któreby rewer-
ens wyjątkiem Nasim i ich potomkom luboby,
walele rewerens miasta w całym państwie
naszego Królestwa przeciwko komuś mieć,
mają być prawem niemieckim dochowane.
R. P. 1308.

12/9 1306

Py ustatowieniu prawa obciadu to-
waru w Krakowie :

" umowę kupna dóbr Komesa
Dobiesława w obrebie muru miasta,
które prawnie i stwarzenie już wiele
lat prowadzali; tymże obywatelom N. i
szym Tachowie postawiamy."

" Dobra także rezerwy Komesa D.
Dobiesława po za murami bliżej miasta,
sta rezerwy obywateli N. i mają trzy,
ma i miś, jak dobra jego w obrebie
muru prowadzają i trzymają."

W końcu pomyślamy mocno reze-
rwy N. i obywatelom i obywatelom
są, że nigdy nie chcemy stawiać muru
miedzy zamkiem a miastem N. i
rezerwy, przez które mur ^{wspomniany} ~~rezerwy~~
miał strony był ~~z~~ z rezerwy mia-
stem, ten razre chcemy zamak sobie a
miasto sobie osobno porostawic."

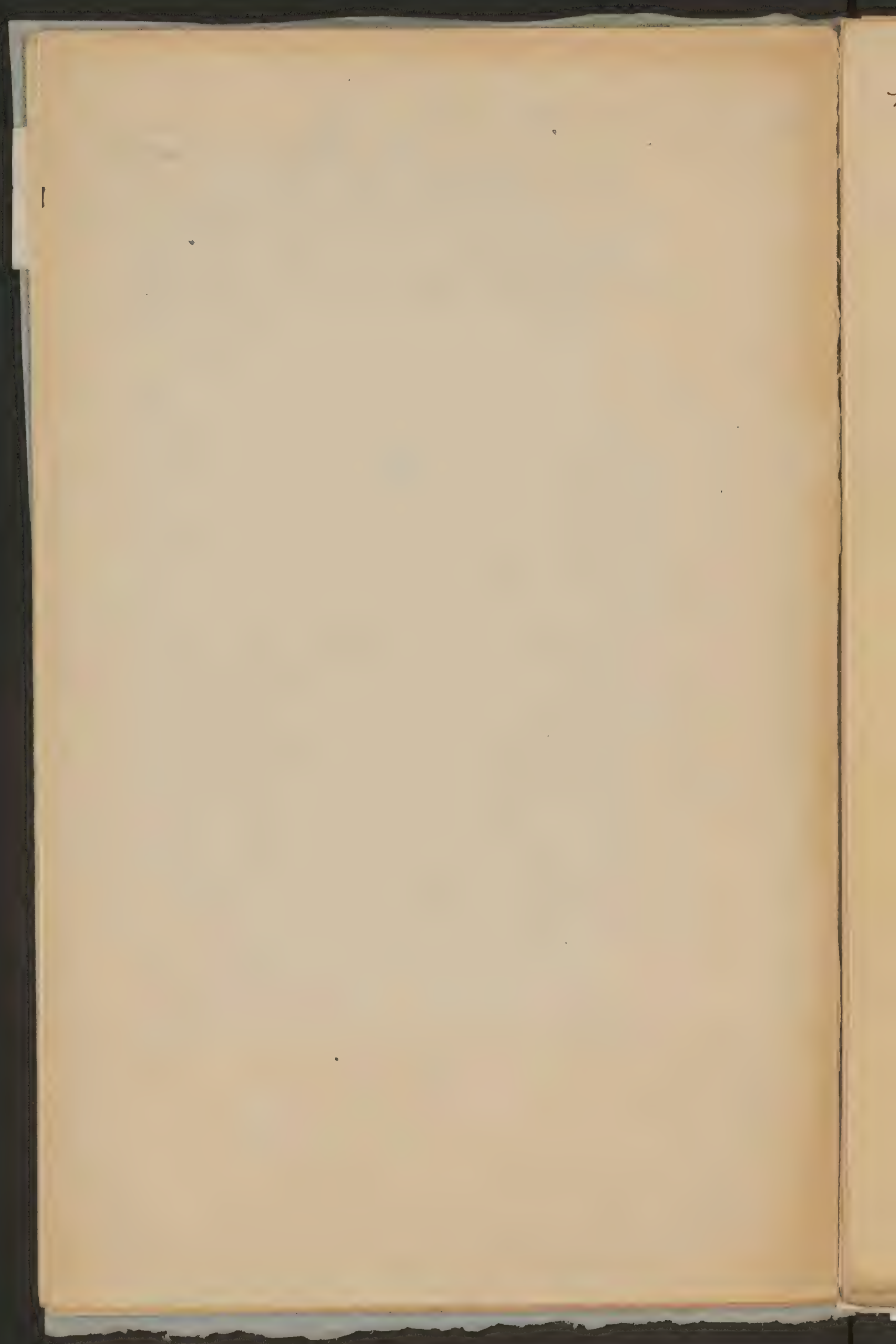

T. Cos. Cr. III.

Nad Rudawą były i młyny prywatne jakies,
bo w dokumentach Wład. Łaskański z r. 1300 / do-
dano także dla prywatnych stawiaków młynów
na niej w okolicy piśmicy, z wyjątkiem tych
który młyny na tej rzece mieli królowie ruskie
młasto na prawie wiecześnie, takowa, o-
te młyny wiek ten epokojnie powstają."

Kas. Tymce
XL I

24/2 1311.

... my wstachajac... Kiercie... do wia,
domowii i pauciei wicunij... podac chce,
my, ze z powodu publikowanych pismactw
wiarostanow, zdrady, podstepu i obracy
majestatu, ^{miasta wlasnego} Ktoro obywateli Krak. nie,
godziwie pucim Nam i Naszym Drodzi,
com i pucim narodowi Polabreum imia,
to fapetnili wydajac niasto nurone
obym Kieristom... a najbarziej da
derman z Visar, Karsowa i Lincorka,
cej, Jan z Radisrowa i Woli, Jakub
i Perolt z Roznawa, Praduska, Wny,
wey Dabrowy, sotyzi, Heymura Koterer
i inni jego tam w Praduska Tany ma,
jay, Henryk wojt Krakowski, w bit
Kowre, i wazacy inni, Ktory poradzaja
dobra ruchome i nieruchome od Klawr,
Kone Tymacznego... tytulie... i ich Drodz
dowow... wicerypiej porbowanuy... i za
porbowanuych ogłaszanuy, ze wreszcie
pasiadaczi, praw, ~~domow~~ ~~domow~~ dochos-
dow, sotyzi, przywilejow, wolowii, na-
dani, dobr...

Dziś cis wabowie pod Dobryzianami
24 grudnia 1311

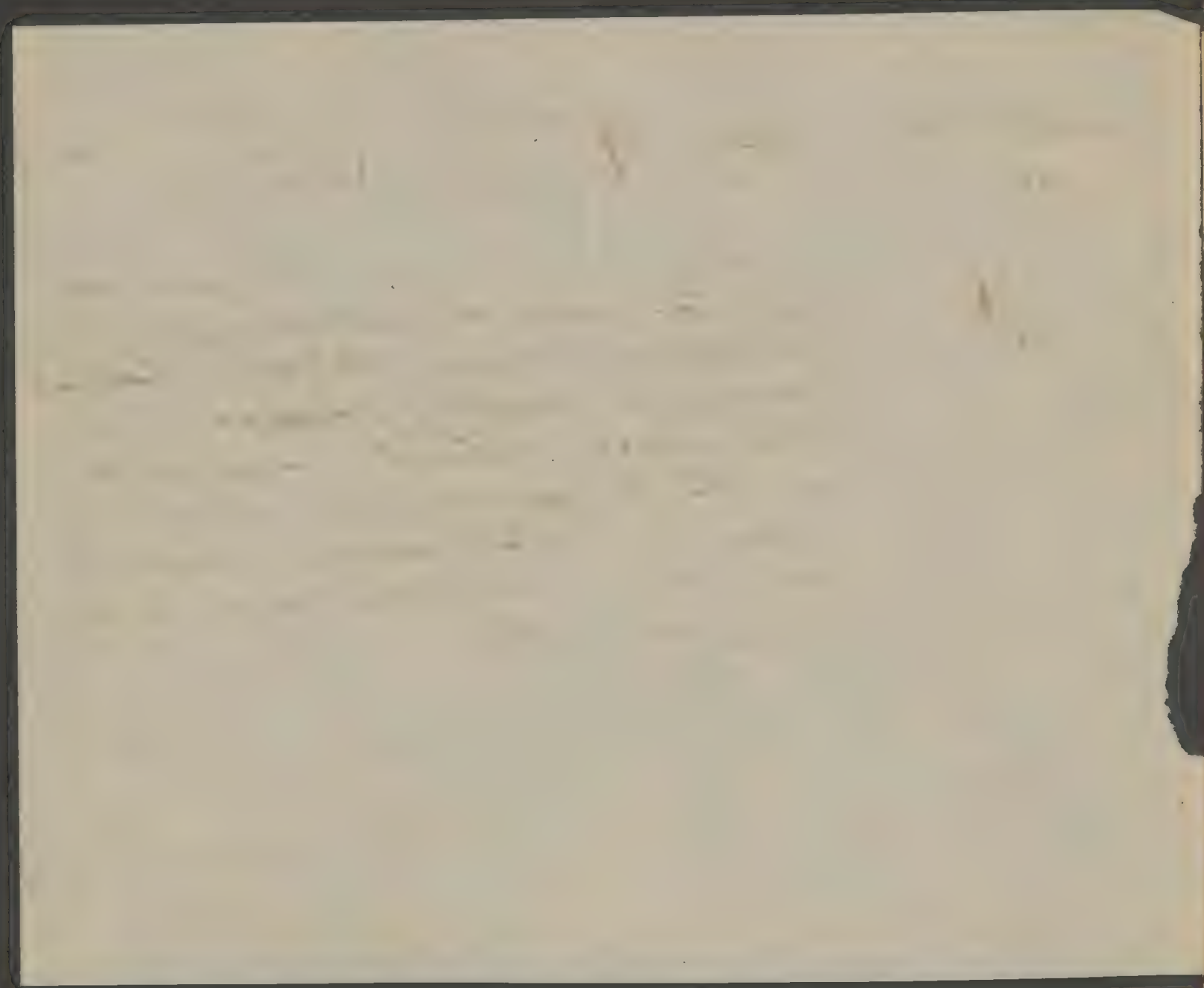
Cw. dykt. Crac.

XXI.

F 9/9 1336 (w r. 1336.)
Karmur. brelki. d. 1336. 12

se 4.
4.

... „obywateli Kralowskiej i wrycy na,
jany ten prawo obywatelstwa, p. m. K.
g. h. l. w. e. l. p. w. a. n. i. d. l. a. j. a. l. e. s. k. o. w. i. e.
s. p. r. a. w. y, n. i. e. m. a. j. a. j. b. y. j. a. c. a. z. g. a. n. i. n. o. r.
K. a. r. z. a. m. e. l. K. r. a. l. o. w. s. k. i. i. n. a. s. a. d. p. o. z. a.
m. r. a. s. t. o, t. o. w. y. j. a. w. y, g. d. y. k. y. p. m. e. n. i. s. t. h. o'.
r. e. u. n. i. z. m. i. e. l. n. i. e. w. d. u. s. o. w. e, z. e. w. m. a. c. i. e. e.
n. e. w. r. o. n. e. m. K. r. a. l. o. w. s. k. o. s. c. e. m. z. a. u. d. e. b. a. t. w. e.
t. e. n. y. p. r. a. w. a. s. i. e. s. t. a. w. i. e. ...

Fchrae pomurijt
 pryzek, wygoda
 i dachot miasta
 Kralowa i jego mierz.
 Kancion 7

Prymolepau z 6 paridri. 1354 Kar'
 man Wrelki, nadaje wokuon kupu
 com cudziowiczymi ~~u~~ ^z Karhol.
 wick przybywajacych sprzedawania tu
 towarow w ~~Krakowie~~ ^z ~~le~~ ty Mo oby
 watelom Krakowskim i tutejszym mie
 skanciom i kupowaniom o nich, za
 Karujac jednak ^{przybywajacych} handlowaniom ~~z~~ ^z ~~mi~~
 miedzimi soba - puzerem postanowia,
 ze brate cukra tylko Stuguin tok
 ciem, rarnie wyprawajacych maja byci
 mierzone - dachot z Kar za puzer
 orem zakarow, oddajacy rajcom na
 potrzeb miasta.
 Cod. Dpt Cr. str. 33.

W Prymolepau z 5. 16 marca 1457, podaje Krol,
 ze na bruce skarzi, iz kupcy cudziow
 zewscy i Norymberscy od dawnego czasu
 odbieraja mierzonym zarobek osieda.
 dajacy w mierzcie i handlujac stale
 jallby obywatelami tu byli, a nie pra
 cze podatkow, ktore tutejsi Krolowi skla
 daja - zakazuje kupcom tym w innym
 czasie, niz wart roznego jarmarku
 handlowac, pod grozba konfiskaty

Cor. Sept Crac.
XXXII

1358 $\frac{4}{12}$

f.

Rarum W. potwiera pryncę krakowa
jmu cnych papierniczych miodance i dołaje:

... Dajemy wicypicie caci mrosta
5 sklepów sukienych z całym cynorem i
własnością, 6 sklepów sukienych z cynorem
ziemnym, 22 straganów chleba z pełnym
prawem, 2 sklepy rybi dany, i kłopot
sukien stryga, 6 kramów z cynorami
3 irby Tarcibue, z kłopot jedną ewie się na
Prasku, Duga „żydowska” trawia „Kolo
Rogacz” z wycieczkami ich opłatami, top
nia srebra i złota z doludami, 2 wagi
wrełkich reury z wrełkami pryncemami,
2 wagi lub wsię, woznych trunki, do kłó
rych naley prync i chodzenie wina,
pnie i wrełkich trunków z wrełkami po
rytkami, cynar z $\frac{1}{4}$ cyni od kadek po
stam zakna obcych Kupców lub osób nie
mających prawa mrosta,

jedno Dworupano na ulicy grodzkiej,
inne na ulicy żydowskiej,

jatkę miesną z cynorem, Tam goruntu
i pót, cynar — masany

oraz wycieczki cynore w obrebie murów
na rynku, pod ratuszem, w ratuszu i dołoda
rybi z każdej strony ratusza

Dla zwiekszenia pryncem mrosta, by
leby mrosta na znawczyjorych miejscach
beztodnymi budynkami rajstych, nie on
specato się.

... wycieczki... ohyratela i pryncem, jak
pryncem było wolno, i teraz wolno nicat beztod
zboru swoje nilee
populicę narywa srokatwa, w naly kłopot
co się

f.

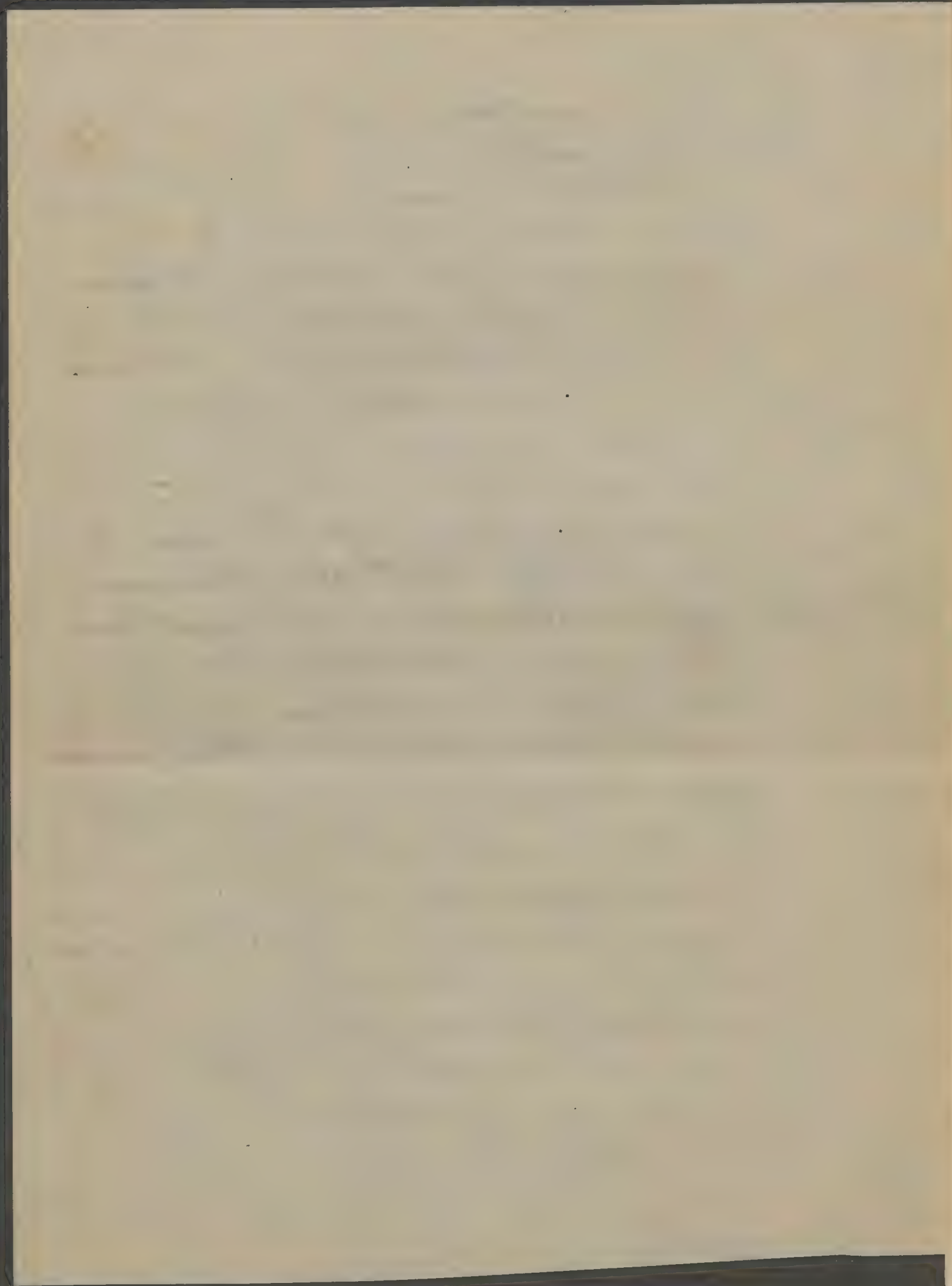

ni się sporobła młynach... i nie mają
być pomyślności... Do urzędów i Naczelników
Kontrolnych młynach lub jakich innych,
z wyjątkiem tych prokuratorów, którychby
pocieszono lub kupiono pod maską
władzy i całym rybnym. Rybno wy-
szym wymownym rozważamy podwójnie
bez ^{zobacz} zamyślenia Naczelników rybnego.

Nadto... granice miasta od dawna o-
znaczone są postanowieniami państwa:
najpierw, że wycieczki podwójne do
wielkości praw miasta będą obywateli, z
wyjątkiem obywateli miasteczka tego
In. Floryana i mieszkańców Czarnej wsi,
Czarnej wsi i tych, którzy na brzeg wsi
mieszkańców ku Łucyńskowi, którzy wycieczki
swoje i władzy miasta nie będą porządku.

Dalej państwa ku Łucyńskowi a do
oznaczonych granic, lub oznaczonych mi-
janych, do miasta należą być, od tych granic
mi a do rzeki Prądna jako pół Jana
Amleja, od tego miejsca granice pół
należą do miasta a do rzeki wsi.

Dalej ku Karłowowi na brzeg wsi
z tamtej strony (?). W tych granicach role
należą do domu Ego Ducha strany mi-
nisterstwa.

6
Wszystkie sprawy cywilne i kryminalne
które^{ci} w granicach wyżej wymienionych
wydanych z całym prawem do sądu i władzy mi-
sta mają należeć, z dodatkiem takimi

9

że gdyby było lub inne jakieś rzeczy
w słańskich lub obywatela Naszego
Królestwa przywrócić, ten, w której,
go byłoby, określone, pojawi się
pod sędzią sobie przynależnym. Gdy,
by zaś były takie w obywatela lub
kupca zagranicznego lub któregoś
kolwiek na tamą przybył byłby określ-
owane, nie ma być od sądu miejskiego,
go odwołanym.

... gdyby rycerz lub słański owi,
dł obywatela miasta nowego rabid
lub zranid, przysięga sprawa rany lub
zabójstwa pod Nami, albo pod upel-
nomocnionym przez Nas, albo pod
miejscowym sprawującym zwyczajem
dyktym, wedle prawa polskiego ma
być dochodzone, precyzyjnie, gdyby ry-
cerz lub słański... obywatel rabid
lub w jakibądź sposób zranid, sprawa
w obecności Naszej lub Naszego jest
nomocnika, wedle prawa miejskiego
w obecności dwóch lub trzech albo wię-
cej rajców i obywateli ma być sądzone.
Z tym warunkiem, że tylko w tym wypad-
ku kłó obywatela lub majowego prawo
miejskie nie gwarantuje jak pod Nas
sąd będzie mógł przysięgać... we wszystkich
innych sprawach, z... iaden obywatel lub
majany prawo miejskie... ani na zamek,
ani do wzięcia, ani pod iaden sąd... nie
może być przysięganym, z tym wyjątkiem,
że gdyby wójt obywatel istniejący lub inny

Handwritten text at the top of the page, possibly a header or title, which is mostly illegible due to fading.

Main body of handwritten text, consisting of several paragraphs. The text is extremely faded and illegible throughout the page.

7

był uderzonym w ich sadzie wyrokien
prospolnie orzecz swany, wolno
nim będzie apelować do właściwego
właściciela, do której apelacji
ci sądowie odnoszą się mając wielką
formę prawa miedzioboro...

... wrypy w miedzie... domy... po-
siadłości mający, wyjąwszy tylko konie i
ul. ciementarie, do stróż i do powierności
miasta należących będą obawierani.

... gdyby zrelacjonować albo inny charakter
ziemiariani miał jakiś dom i miedzie...
i wynajad go, wtedy najemca wyjeżdża.
Kto wiecziarem miasta ma się porwać
od kłopotliwych wiecziarów chcemy mieć
zapewnić wolności i wypłaty zrelacjonować
wim Naczelnym zrelacjonować we własnych
domach, z wyjątkiem wojny, gdyby
wymyślił się miasto obległo, wtedy
wrypy mający domy i miedzie do obro-
ny będą obawierani...

... nikomu nie będzie wolno po-
siadłości... osobom konowolnym lub
kłaertornym... weryfikacji odstępować...
lecz gdyby kto chciał testamentem...
przewidywać, ten lub wykonawcy tego
testamentu sprzedawcy majątek lub
poradkani, gotowi rozporządzać wielką
woli...

(opuszcza się postanowienia
handlowe, stare, padłowe, prockory m.
cyjne tego przywilegi).

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

W przywileju Karimiera W. z r. 1358) po-
twierdza najwymowniejszym sposobem z obrotu
koczowniczym i wojennym lub wojennym i wojennym,
między innymi i tam faktycznym i wojennym,
określone są „prawniki” ku Karimierowi
ar: do oznaczonych granic lub oznaczonych
miejsc, od tych granic ar: do rzeki Pradzi,
ka: kolo jesi Janu Amileja, od tego miejsca
sca: przez granicę jesi należącej do miasta
ar: do rzeki Wiły, dalej ku Karimierowi
ze brzeg Wiły z tamtej strony” (bractwo prawni-
ka w latach poprzednich koczowało na wale w
tem spowib, ze Rybitwy znalazły się na dru-
gą stronę Wiły, i tam mowa o drugiej brzoze)
W tych granicach role należą do domu tego
Kucha, chcemy mieć wypisane.

n
n
o
n
H
m
a
m
na

34

Kod Mag. LXXVIII

Z r. 1362 Kłautor Magdala:
^{nabywa}
Kaspuz od Krole Karum w domu
na ulicy Swinskiej (Langasse) z
obowiazaniem pomiarowem przymosi
mierzach, w r. 1370 drudzieta Petio
^{de Janna}
Kna iupuka pones uroam Magdalen
m vico S. Crucis (LXXXV.)
a w dokumentie z 1369 r. (LXXXIV)
mowa jeszcze o tem nabyciu, więc
nabyli Kato r. 1369.

Zastępcy Wydziałowi

(wybranych ma być 3 Członków).

Łakociński Józef.

Zubrzycki Jan.

Staszczyk Adam.

Demianowski Stanisław.

Komisya kontrolująca

(wybranych ma być 3 Członków).

Federowicz Jan.

Kułakowski Teodor.

Raczyński August.

Wstęp

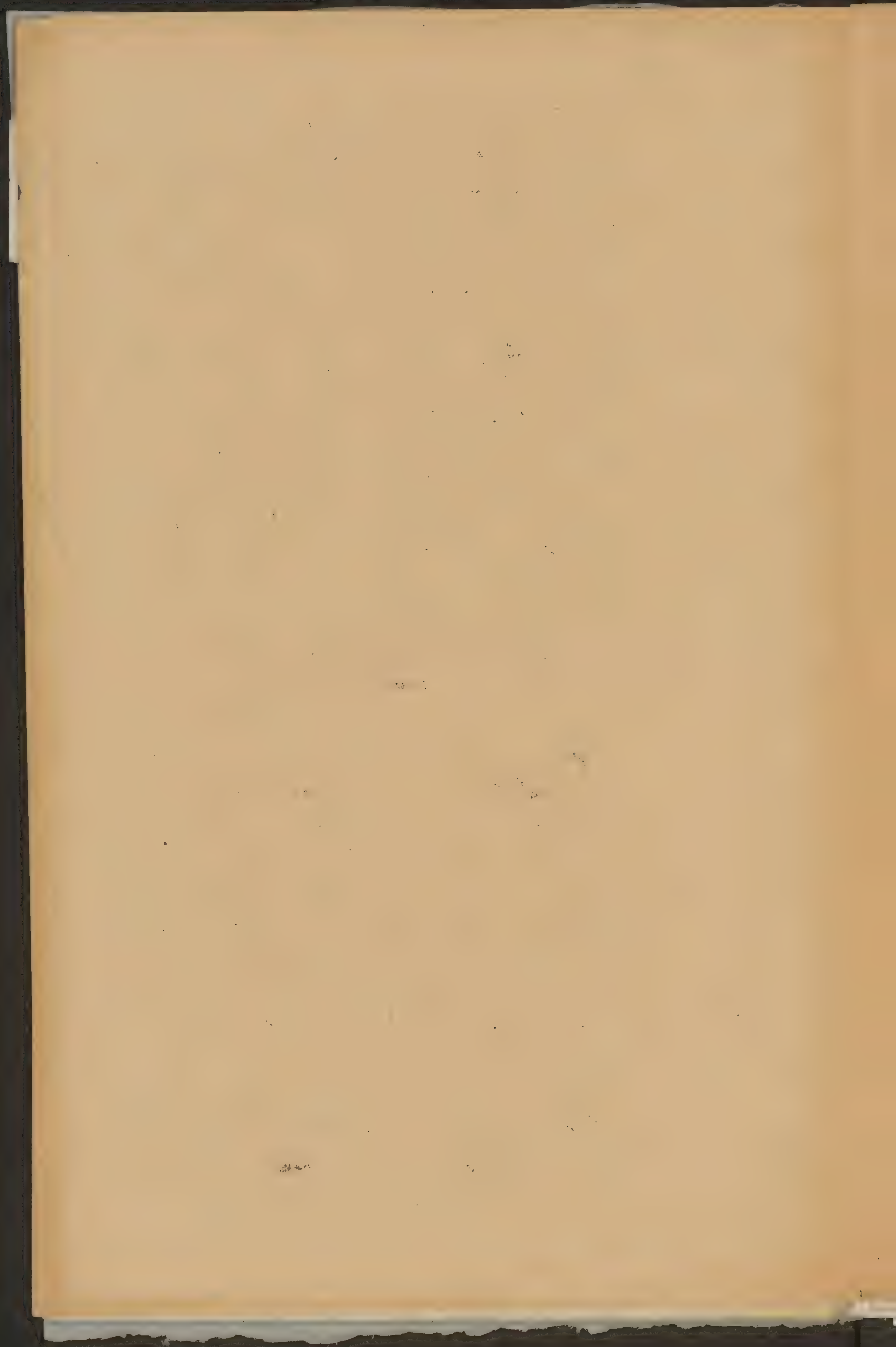
W Imię Pańskie Amen. Co wszelko
dusza Króla ustanowi postanowi:
Ta prawa, pewne i stałe powino być,
stać wiecznie. Niech więc wiecie, że
my Karimur z Tashi Baga Król Pałki, nieumyślnie
z ziem Kralowobrej, Sandunwobrej
Swarobrej, Szogobrej, Kungobrej
Pomobrej i Ruskiej Pan i Drodzie,
dobra Królestwa naszego pragnąc do
lepszego doprowadzić pragnąc

urządzić Nasze, które było uloko-
wane na przedmieściu miasta Kwa-
Kobskiego Koło Koniota Sw. Józefa
położone, na nowo ustanowiliśmy i
nowym urządzić ulokować,
które chcemy odhad słoneczny
narywać i miastem je otworzyć i
nigdy zburzyć nowym pragnąc.

Ktoemur miastu i wygatkim
obywatelom i mieszkancom w nim
lokowany i lokować się mający
prawo i korzyści dajemy wiecznie
jak ^{tu} wspaniale, miastem wspaniale
wystek z obywatelami Kralowskimi
mi wzdół granic wyliżnaków
miasto Kralowskie porządkiem
że tak w państwach, jak i w innych
stosownych.

Oprocurter dajemy tymże oby-
watelom tego ^(miasto upadkiem) miasta jak ^{miasto} mi-
~~ni~~ ⁿⁱ ~~ni~~, straganek, szewców
krawali i innych wszelkich

/

rzemiołników.

Będą im także wolane stryżki
sukna tylko białego i czarnego koloru na
swoją potrzebę.

Dajemy także prerogatywę obywatelom
miejscowości warteckiej sprzedawania
piwa, miodów i wszelkich trunków oraz
rozwoju piwa w tym mieście, co się
stosowaniem nazywa na ogółny po-
rządek i polepszenie miasta.

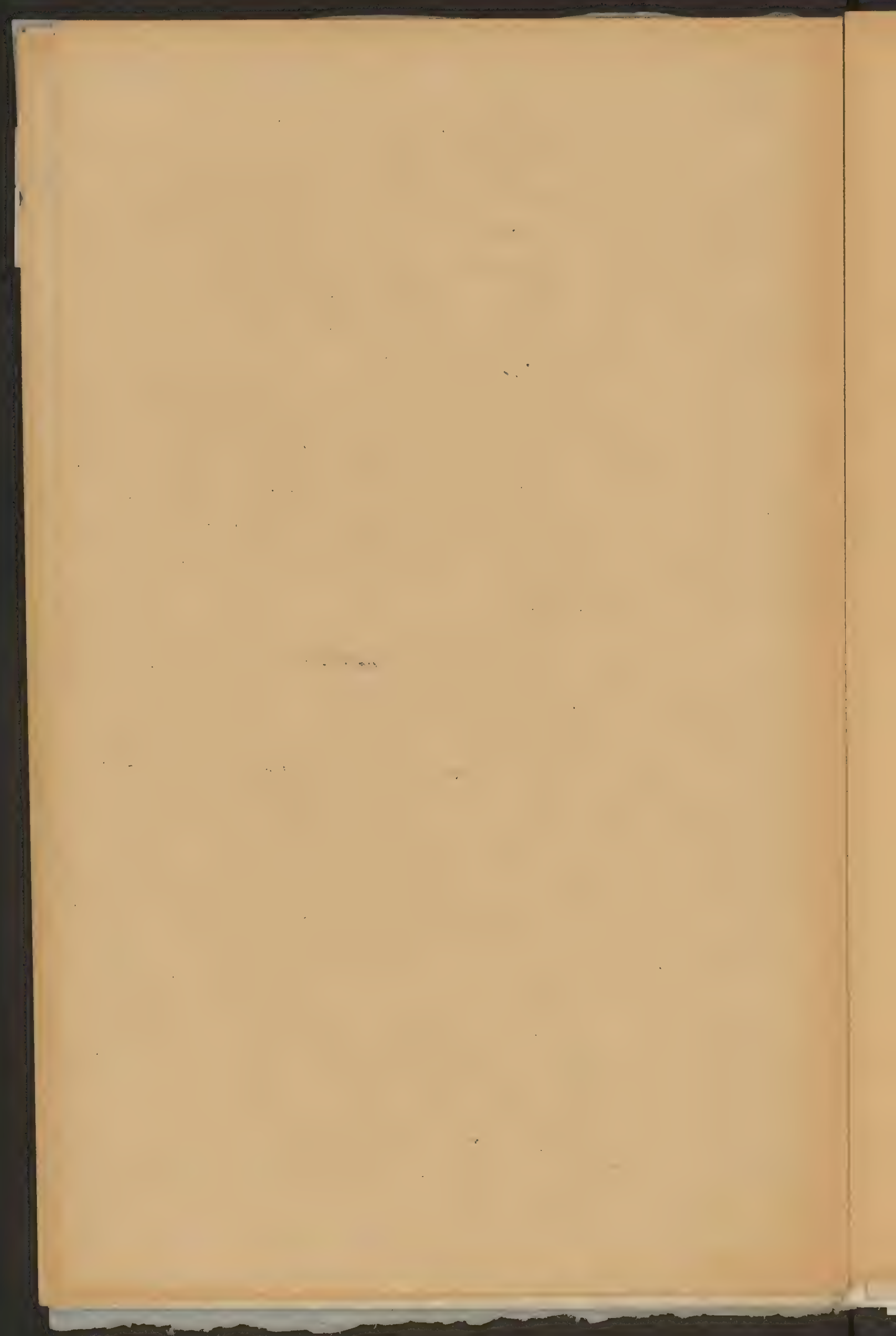
Dorzucamy także, aby obywatele
miasta tego w całym Królestwie Na-
szym cło od towarów ich równo jak
obywatele Królewski zdawna opłacać
mogli.

Chcemy także aby ci obywatele
mieli wolno i spokojnie co piętek
targ zboża i innych rzeczy do jeźd-
zenia.

Dajemy także przywilej pochodzący z jakichś
miejsc, straganów dyleba, szewców
i wszelkich innych Karlas i na-
stępów Naszych zastępców

Aby zaś to miasto Stora
prawami wzmocnione tem rychlej
mogło się lokować, Dajemy odtąd
wyprzerobienie miasta i wyzathum
w tem mieście lokowanych i lokować
się mającym prawo niemieckie
które Magdeburg kram jest zwane,
jako wreszcie tam tować mając,

).

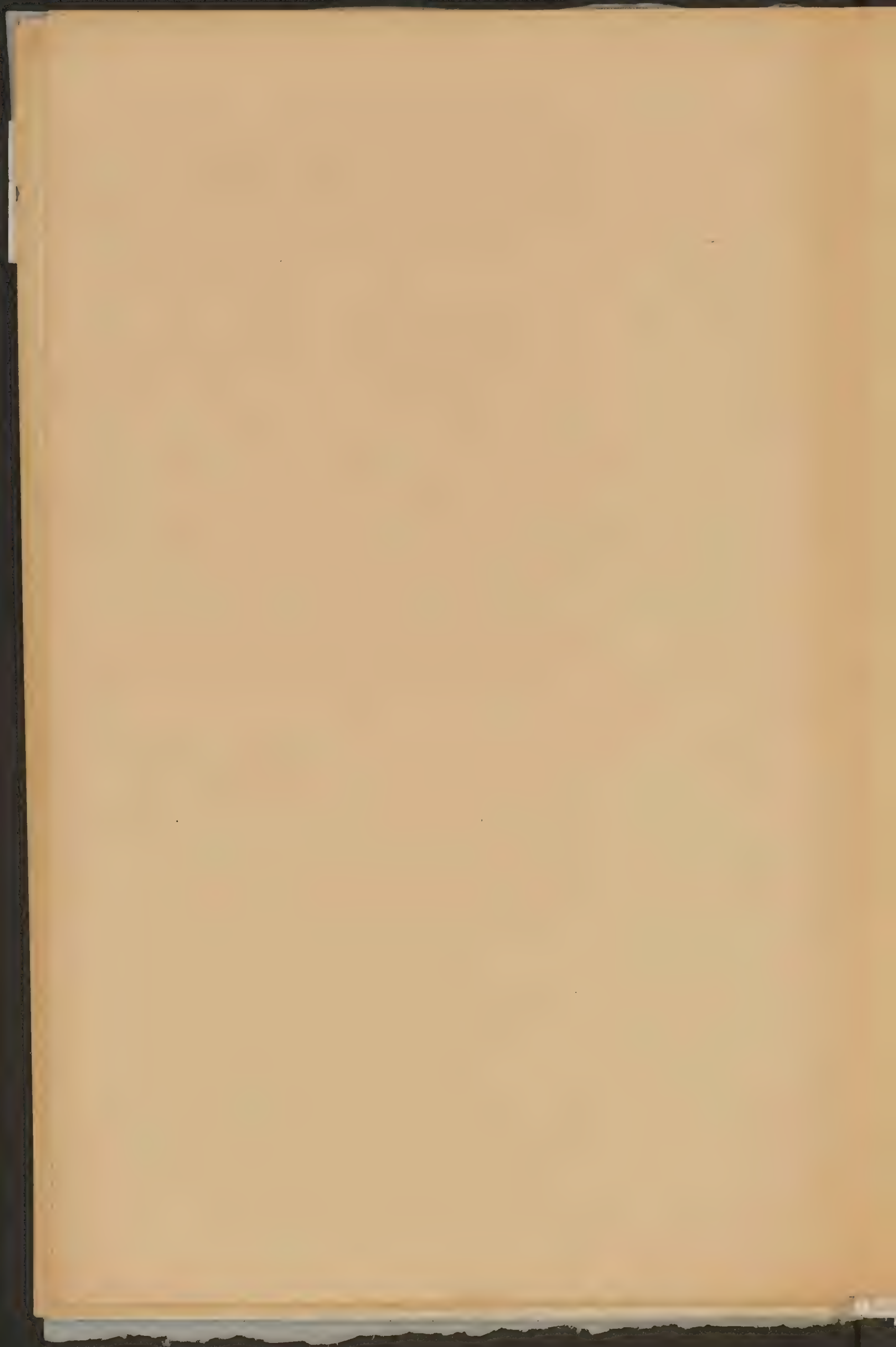

uwajac tam wielkie prawa, po-
rządki i wyroczaje polskie wralakie,
które prawnie niemieckiemu spie-
ciwaci się i przeszkadzały zwykły.

Uwalniany naokoło i awolba-
żany wiewysie wojta, obywateli
i wyrostków niemieckich wiewro-
nego miasta od wielkich praw,
sędziów i wstawy wojewodów, Kasz-
telanów, sędziów, podległych i urzęd-
ników wielkich Krolestwa Na-
szego, tak, że przed nich lub któ-
rego z nich o sprawy tak wielkie
jak małe porwani, wcale nie bę-
dą odpowiadać, lecz tylko obywateli
le i niemieckich przed swym woj-
tem, wojtą zaś przed Nasmi na
Kasym ogólnym sądzie

gdyby jednak ~~to~~ primum
Kasrem, prorsiz Kasz opatrzono
nigdy był powołanym, wtedy co
do skazanych go nie inaczej, jak
tylko ^{wedle} swego prawu niemieckiego
odpowiadać będą obowiązani.

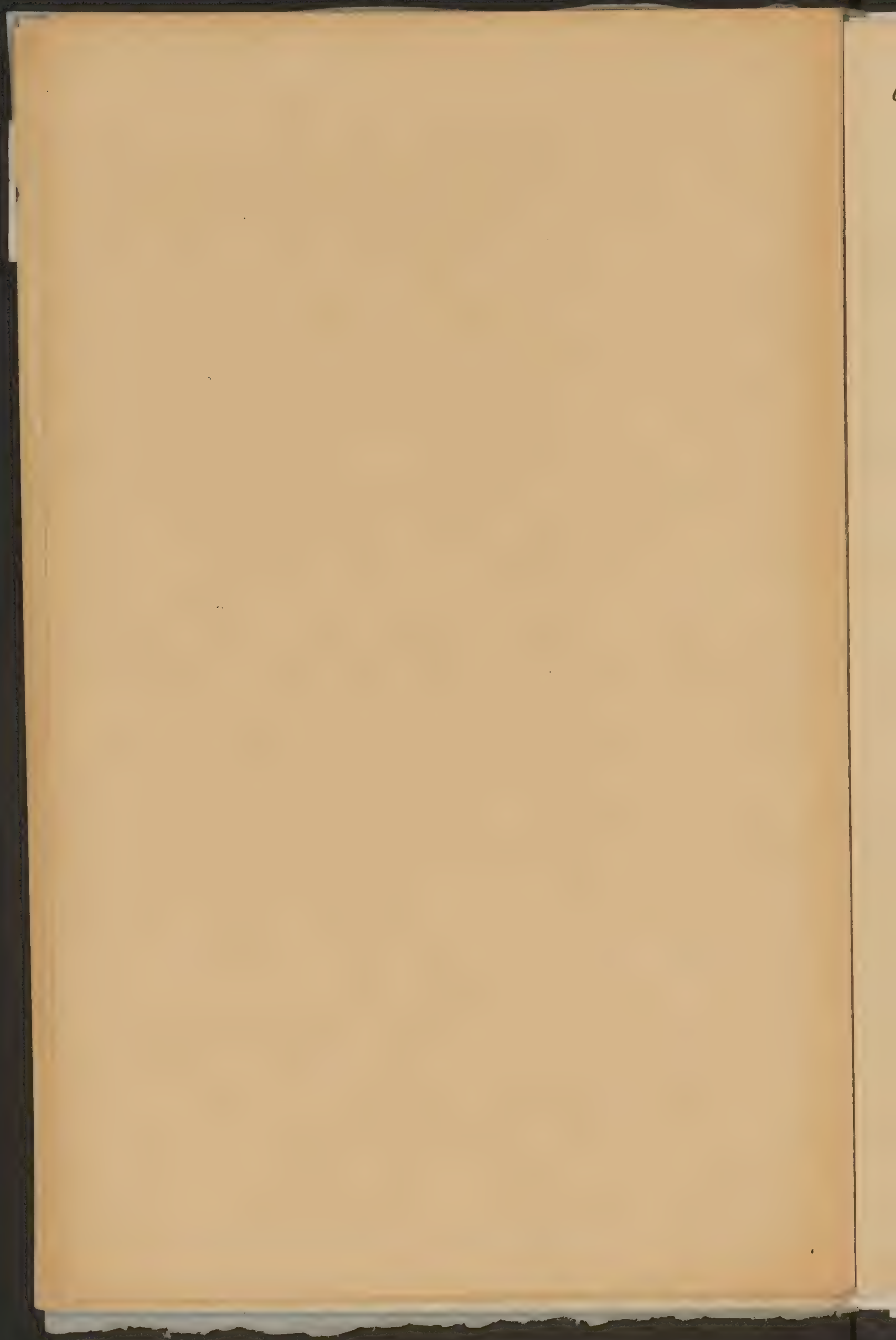
W sprawach zaś o zbrodnię i
głównie, rozumiemy się o kradzieżi, krew,
zabójstwo, podpalecie i innych ja-
kichkolwiek, wojtowi wzmianko-
wanego miasta nadajemy zupeł-
ną i wielką moc sążenia, wy-
rokowania, skazania i ukarania,
jak tego prawo niemieckie Mag-
deburskie wymaga.

4.
Szczególnie zaś polecamy porę-
strzegae, aby wzmiankowanego mia-
sto Florence i wreszcie z niemi
miejscowymi ciężyli się we wszyst-
kich postanowieniach i artykułach
wszędowych tam prowadzeni i woli-
scianii, którym obywateli Kró-
lowy powstrzymać się ciężką

Ściągło się i dano w Virakowie
Dnia 25 czerwca 1366 roku Państwa
go 1366. W obecności Jana Rasz-
telana, Andrieja wojewody, Kwa-
nowskich, Florjana Trybickiego
Macieja Dobryńskiego, Kaczeł-
now, Bodrauty prokuratora Na-
szego generalnego i innych baro-
wielu, wiary godnych. Na świadec-
stwo czego wzytkiego proursi Na-
sza jest niniejszem Dowiedzione,

Cod Dipl Crac.

11. 1377

L1.

My Lndwik Król krzescinski, Polski...
wadamu czyniemy postanowieniny...
aby ci (obywateli Krakowscy) i Kaniady
z nich Stancie i innych drodiciow... po-
siadosci, drodiciow, role, lacy, gaje,
laski, mlyny, wody i wszelkie dobra
w odleglosci 2 mil dolota od miasta...
mieczi zupełną wolność... kupowania,
wzemię posiadania... i takowe wedle
prawa niemieckiego, jak uine die-
drodici i dobra wewnatrz i zewnatrz mia-
sta posiadaję, zawrze utrzymywania....

LIII

12/9 1378

My Lndwik Król ponownie jak wyżej
prawa nadaję, dając, że dobra te w
obrotie 2 mil mazi posiadai wedle
prawa niemieckiego magdeburskiego,
go i "pod obywatelstwem tych opłat i
składem obywatelskich, do jakich
pod którym posiadaję, drodiciow i
dobra w miastach", wyjmując te dobra
"od wszelkich i poprzednich powinności
Kostelnich lub wojennych, od cięzarów
powinności polskich" nadaję "mie-
sta krakowskie, rajcom i obywatel-
com tego miasta searę, aby wszelkie
sprawy z tych dobrach między sobą i pod-
danyimi oraz najemnikami mogli
wedle niemieckiego prawa niemieckiego,
go magdeburskiego i "i na tem
terytoryum ^{z wyjątkiem} wszelkich drodiciow
wedle prawa niemieckiego wyro-
kować."

/.

... ny Władysław Król (Jagello)
 nadawo cymniuy ... zè... przywileje
 listy, nadawo wolności, wyjątków, pro-
 rogatyw i praw wólelaboch pnie starych
 Karurowa, dworka i innych Krotos i
 Krotos i samych... narych papuczy,
 now tymie rajcam, kupcom i wres-
 labius mowkownikom miasta Krakowa
 nadawo... zatriordawo...
 x wyjątkiem tyłko pniezo wawo,
 ten pnie... Ludwika Krotos... in nadawo,
 go, mianowicie żeby... w obrotie z mi-
 moli rajcy i ogół (mraato) jurysdykt,
 cya pewna, sprawowa, i miedzie Alona,
 gals wawmku dodajemy... zè wolu
 im wie i drudwitra wneluie po za mi-
 stem ^{nabywai kupowai} posiadac tem prawem i wyprawem,
 jakowei nim Nani szlachwie swoje
 wi i drudwitra posiadaj'a...

Fi mabywaai wi i drudwitra
 miedle prawa miedle. 1399. 7

My dear Mother
I have just received
your letter of the 10th inst.
and am very glad to hear
from you. I am well and
hope this finds you the same.

I am very much interested
in the progress of the
cause and hope to see
it soon triumph. I am
very much interested in
the progress of the
cause and hope to see
it soon triumph. I am
very much interested in
the progress of the
cause and hope to see
it soon triumph.

Yours affectionately
John

SOLL

Kud Magytek cxxx

A r. 1438 zewalaj rajet
 Klawtorowi Magolshreum
 Kupni dom mrody ich do,
 mem a domem narosinyu
 Jerejs Alberta na ulicy Swin,
 skroj

HABEN

28

SOLL

HABEN

Blank page with a small white rectangular mark on the left side.

22/x 1464

Na skargę rajców krakowskich, że
niektórzy kupcy obcy i swoi, udają
się na nową drogę przez Kraków i
Sarek do Węgier z towarami, omi-
jając dawną drogę na Krosno
i Sącz, na szkodę cel królewskich,
miejscich i z ujemną przerwą składu
nakazem król wyryłkiem Krakusa
razem, kupcom, negocjantom i
wóznicom udawać się z towarami
na Węgry przez Kraków i Sarek pod
karcą arcycerza i konfraktu, a
nową drogę zamknąć, alias
zarambować. Col. Dipl. Cr. d. 248

18/3 1504

Obywateli Lwowskiej wystąpili
przed królem z prośbą, że kupcy kra-
kowskiej handluje z kupcami
przepraszającymi do Lwowa z towa-
rami, krakowscy bronić się, że
mają od króla nadane prawo
kupstwa z cudzoziemskimi
kupcami i do Lwowa przyjeżdżają-
cy, na co Lwowskie zarzucili,
że mają pewne przywileje tego
miasteczka, "których nie odtrąca-
li bracie, ze sobą z powodu niepewno-
ści drogi i wylewu wód". Król
wówczas odtrącił rozstrzygnięcie na
później, rozstrzygać krakowscy
na razie przy wykonaniu
tego handlu.

C. J. Crac. str. 318.

ja

Cor Dipl Crac
CC XXIX

Nr. 1505 "Książka Aleksandra, w celu
sejowego zaopiniowania Książki, która,
zaś opierając się na Książce publicznej, tra-
my Floryanickiej, a mianowicie Książce
"Nas" wszelkie prawo, i w szczególności
i mianowicie prawo do zaopiniowania od razu,
ku tej stronie (również) i od jej
mianowicie również również po stronie
i od mianowicie ku Książce "Nas".
Wyana po prawej stronie, a do domu
który obecnie należy do prezydenta
Mar. i. a. . . . ., po lewej zaś
stronie a do rynku mianowicie (Kle-
parnickiej) w szczególności domu, który rwa-
no Książce po róg ulicy do Książce
rynku (Długiej), w szczególności pod tym
nazwiskiem... że na ten mianowicie...
zadane budynki bez zezwolenia rządu
coś Książce. nie mogą być stawiane."

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, though the handwriting is very faded and difficult to decipher. The ink is dark, and the paper is aged and slightly discolored.

Na sejmie elekcyjnym 1587 r. „od panów
radzie krakowskich był p. Urbanowski (Mar-
cin) i pan Waxman, który pisał p. Urbanowski.
wora pismu: żeśmy tu są do tego celu od
miejsc krakowskich posłami, byśmy do tej sprawy,
gdyby i wolności obywateli Pana od stanów
krakowskich i korporacji, zerwaliśmy iście;
nowe miejsce krakowskie spotkać i honorować
na krakowską Turcję i wiedeńską, tyżby były nam
prawa przypisać, co obywateli nieprawie.
Przyjmujemy do studium i innych erga Rem
publ. klone, jako przedtem pismo, tak i te.
oat po tem miejscu pokazano iż, i teraz
zobaczcie chować i w pełni nakładem.” Co
in Tu P. waworska Krak. przypisawszy, prosi,
aby tego sumptu ich ratio była mierna.”

The first thing I noticed when I stepped
out of the car was a warm blanket of
sun on my face. The air was thick with
the scent of blooming flowers, a mix of
jasmine and something I couldn't quite
identify. I took a deep breath, feeling
the humidity settle into my lungs. The
city around me was a blur of colors and
sounds, a symphony of life. I walked
towards the old market, where the
vendors called out to their customers.
The children ran through the streets,
laughing and playing. I felt a sense of
peace, a moment of stillness in the midst
of all the chaos. The sun was high in
the sky, and the world was bathed in
golden light. I smiled, feeling grateful
for this moment, for this place, for this
life.

Herby medyczne Krak.

Iskretki : Glina
Lakowate Kociot
Lubrow Licp w wiciu
Orania burs Ornet
Sporowate Wrota

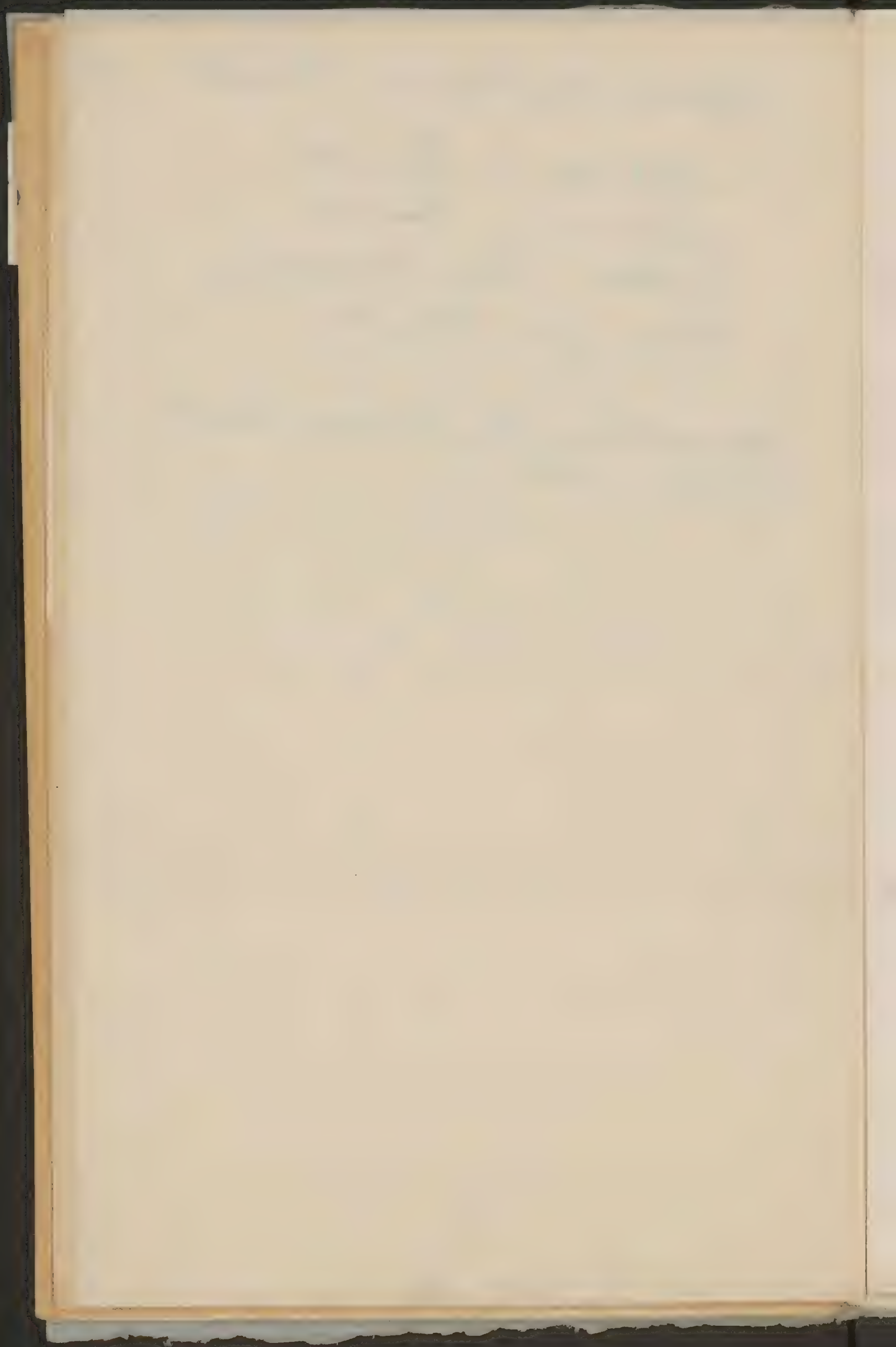
wprowadzone do pryncipi jako
1870 - 1880.

With love and affection
to all
family
and friends
who are
kindly
remembered
and
loved

Very sincerely,
Your affectionate son,
John

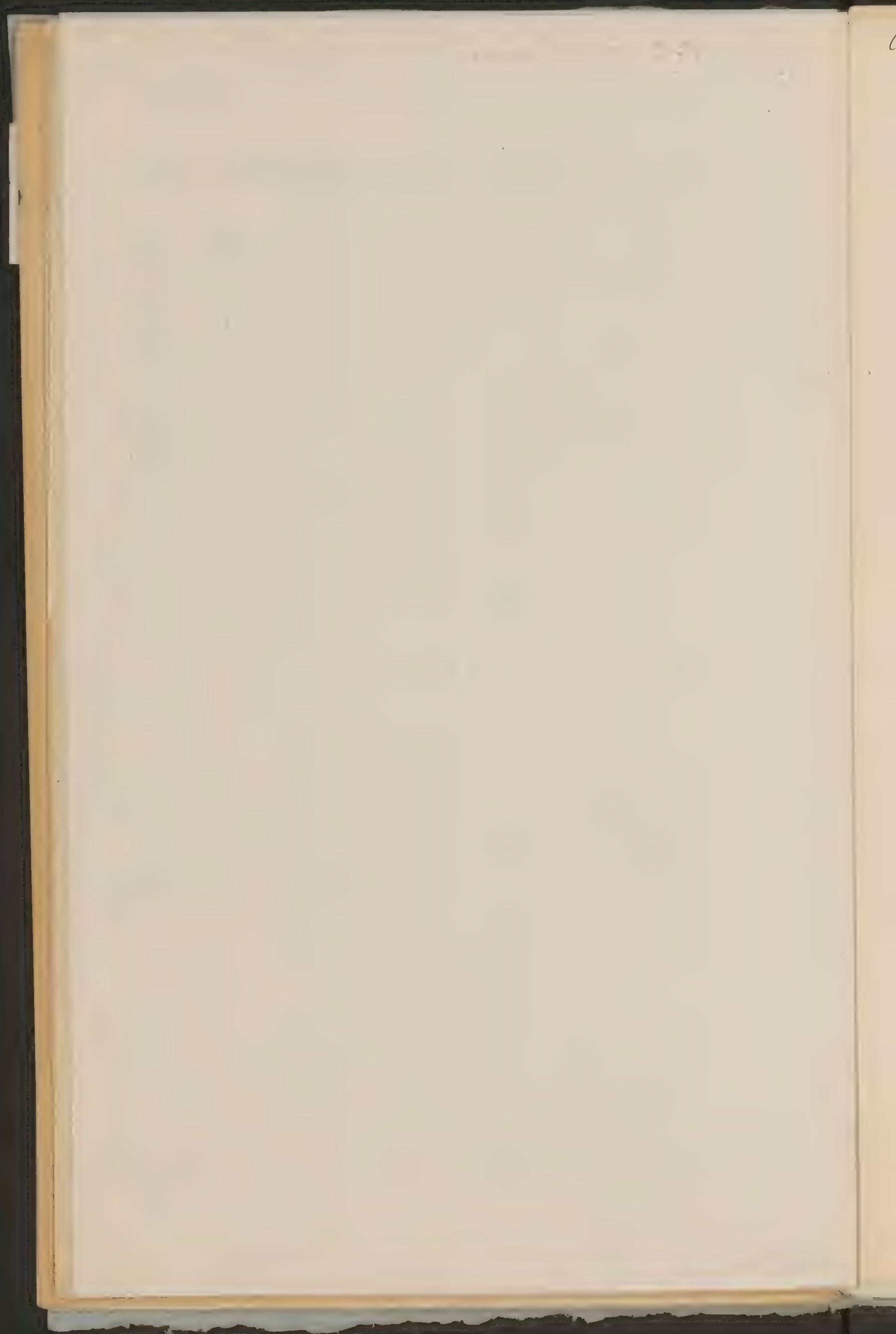

My Wacław z bożej łaski król czeski, książę krakowski
i sandomierski, margrabia morawski!

Obwieszczamy wszem wobec i na przyszłość: żeśmy wier-
nościom naszym Bertolldowi wójtowi i Arnoldowi z bracie-
mi swymi, synami Tyrmana, tegoż wójtostwa siódnikom,
zezwoлили na założenie miasta naszego Sęcza, w miej-
scu onem, gdzie obecnie leży wieś Karłenica; dołączając
do tegoż miasta Sęcza 72 łany, które dołączamy i
zupełnie uwolniliśmy od kailgo z ludzi. Ma zaś każdy
łan płacić rocznie 10 szekle w srebra wykłęgo o św.
Marcinie imieniem czynszu. Z których 72 łanów przerna-
czone 6 na wspólne pastwisko i inne wspólne zyski i
pożytki wszystkich mieszczan; 4 zupełnie wolne, 2 zaś
łany opłacić małe państwo czynszu, jak z innych łanów
wójtowi zestawiając szósty grosz. Z innych zaś łanów i
pól, które pola płacić będą po pół szekla, szóstą część
przypadnie wójtowi, a pięć części przysługują.
Z apłok zaś, z sakowicie, z chlebkie, z jatek szewskich,
i rzeźniczych, z wagi śrutowej, z wagi słowianej i
wszelkich innych urządzeń tego miasta, z popytów
wplynęć najpięknych, przysługują także szóstą część też
przypadnie wójtowi, a pięć części przysługują na
wspólny użytek i zysk miasta tego. Przytem wszystkie
jatek, jatek i wień ci wójtowie własnym nakładem **urządzą**
postawią lub kupią i zwie żądnie, jeden dworzec na rzeź
bydła, zwyczajnie Kattelhof zwany, i ten jeden z dworcu
w rzeźzonej rzeźnie. Młyny też inne i inne są także po-
trzebnymi miejscem temu, nad Donsjcem po obu brzegach
na Karłenicy i Orljace potokach, ciż wójtowie z dziedzic-
ami swymi, swym nakładem zakładać, a od wszelkich
czynszów i staćbniostw wolni, posiadać będą. Młyny rze-
czone, prócz nich żadnych nikomu zakładać nie będzie wol-
no. Z win zaś sądowych i spraw wszelkich, trzecia część

przypadnie onym i spadkobiercom ich, dwie zaś części
wszystkich dochodów nam samym.

A ponieważ rzeczono miastu dodajemy sto łanów, które
mają osiedlić w przeciągu lat piętnastu od dziś dnia;
ile z tych łanów w tymże czasie osiedlą, do tyluż łanów
czynszu obowiązani będą i wójtowie od tylu dochodów XX
wszelakich pobierać będą część. To też dodajemy: Jeżeli
się szczęśliwym przypadkiem wójtom i mieszczanom te-
goż miasta zdarzy, w obrębie i na niedzach dziedzictwa
do nich należącego, wynaleźć i własnym nakładem wydo-
być złoto lub kruszeo jakikolwiek: zachowujemy im pra-
wo wszelkie w podobnym razie książętom zwykle przysłu-
żające. Postanawiamy nadto, aby cła nie pobierano
w dawnem miejscu, lecz w obecnem, a drogę zwykłą i po-
spolitą aby tamtędy zwrócono. Chcemy, aby przeciw temu
wykraczających wójtowie rzeczono z wszystkich rzeczy
obrali i sanych w raz z ciałą do nas odstawiali. Dla
polepszenia zaś bytu miasta tego, ustanawiamy odbywa-
nie corocznego jarmarku w uroczystość błogosławionej
Małgorzaty królowej przez cały tydzień z wszelką
wolnością. Pozwalamy też i sprzyjamy urządzeniu cenni-
cy przez wójtów na pożytek miasta. Dalej! obcy miesz-
kańcy z jakkolwiek przez księstwo krakowskie i sando-
nierskie dążąc na zamieszkanie XX tego miasta, wolny
mają mieć przechód, od ceł uwolnienie. Ciż sami mie-
szkańcy w mieście osiedli, przez obydwie stróże to
jest brony ku Węgrom idąc, do żadnego cła nie są obo-
wiązani.

Dołączamy też ustanawiając niniejszem, aby w oddale-
niu rili wokoło miasta tego, w żaden sposób nikt nie
śmia! karczowaniem ~~XXXXXXX~~ browarzyć, ani też w tej
przestrzeni rzeczość prowadzić. Przylajemy też na po-
żytek miastu temu: las w okolicy, rybołówstwo i łowiectwo
w obrębie rielz swych. Rzeczono miasto założone ma być

na prawach poszczególnych magdeburskich, jakie obecnie
w mieście Krakowie obowiązują i dotąd obowiązywały;
aby się w wątpliwościach do tegoż prawa odwoływano.
Nadajemy zaś pożytki przytoczone wzmiankowanym wój-
tom: Bertoldowi i Arnoldowi z braćmi jego wszystkimi
i ich prawnymi spadkobiercami, z wolnością sprzedaży
lub wieczystej dzierżawy wraz z prawami; niechaj je
odbiorą i dzielą się według sprawiedliwości równo
podzielią.

Dla świadectwa tegoż kazaliśmy niniejsze pismo spor-
ządzić i pieczęcią naszą ręką utwierdzić.

Dan w Krakowie roku pańskiego 1292 dnia 3. listopada.

Przez rękę Henryka Gwazona kanclerza krakowskiego i
sandomierskiego.
1)

---

1) Sądeczyzna T. I. str. 177-178.

PRZYWILEJ WŁADYSŁAWA ŁOKIETKA Z R. 1306.

... my Władysław z łaski Boga książę krakowskie, Sandomierskie, Sieradzkie, Kujawskie i Łęczyckie... mając wzgląd na stałość i wdzięczne usługi wiernych Naszych Krakowskiego miasta wójtów Alberta mianowicie i Henryka, brata jego, które nam szczególnie i widoczniej niż inni położyli i na przyszłość da Bóg wiernie położyć,

wszystkie prawa miasta Naszego Krakowa i wszystkie prawa wójtowskie także i wszystkie wolności do niej się odnoszące z wszystkimi dziedzictwami i pożytkami swemi, jak to miasto Kraków na prawie niemieckiem jest położone in lokowane, w niczem temu miastu i wójtowsktwu także nie ujmując lub zaniejszając, a raczej powiększając, na nowo postanowiliśmy potwierdzić.

Ustępowo do prawa niemieckiego jak w przywileju Bolesława z r. 1207.

.... dajemy... wiernym naszym wójtom Albertowi i Henrykowi bratu jego i jego potomkom wszelkie prawa i wolności z wszelkich dziedzictw i pożytków do tego wójtowsktwa należących, jak to wójtowstwo posiadał ich ojciec wójt Henryk przez lat wiele od dostojnych książąt poprzedników Naszych Pana Księcia Bolesława i Pana Księcia Leszka dziedzicznie wieczyście w posiadanie.

Dodając temuż miastu... i obywatelom dwunastu lat wolność, w których dwunastu latach obywatele rzeczonoego miasta od wszelkiego czynszu i powinności od Nas niech będą wolni i wyjęci.

Gdy zaś dwanaście lat przejdzie, obywatele... z każdego całego dworzyszczą jeden skojec srebra... czynszu rocznie płacić będą obowiązani.

Koszta:

1) Ukożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacyę	"	"
3) Odpis ..... krotuy podania i napis	"	"
4) Stemple	"	"
5) Ekspedycya	"	"
6) Porto poleczone do sądu	"	"
7) " ze sądu	"	"
8) Doręczenie	"	"
9)	"	"
10)	"	"

Ze stacyi rzeźników zaś, piekarzy i szewców ...wójt-
tom Albertowi i Henrykowi ~~królów~~ ...i ich potom-
kom ...dajemy prawo zatrzymać sobie lub innym...wie-
czyście oddać, tak, że posiadacze tych stacyi przez
Nas będą od wszelkiego czynszu wieczyście uwolnie-
ni.

Po skończeniu zaś miasta wolności rzeczeni
wójtowie Nasi i ich potomkowie czynsz z co szóstego
domu rzeczzonego miasta otrzymywać będą...
Podobnież i im dom za miastem, gdzie było biłą, wol-
no i dziedzicznie posiądą.

Zezwalamy... że rzeczeni wójtowie Nasi i ich po-
tomkowie wolno i bez wszelkiej opłaty i cła wie-
czyście towary swoje sprzedawać i przewozić ~~królów~~
przez całe nasze państwo i księstwo będą.

Innych zaś obywateli ...od podatku i opłaty
drożnego, rzeczotnego i każdego cła tak w Sączu, jak
w całym Naszym Księstwie ...uwalniaamy.

..... zakazujemy, aby który z obywateli Krako-
wa w mieście lub poza miastem do stawiania przed woje-
wodę, kasztelana, komornika, sędziego lub jakiegobądź
Naszego urzędnika był wzywany

Gdyby jednak przez kogo różnego, szlachcica,
średniego lub pospolitego przedłożono przed Nas
zaskarżenie na którego z rzeczonych wójtów, tylko
przez pismo Naszą pieczęcią opatrzone ma być wezwa-
nym, gdy się zaś pojawi, sędziego naszego do miasta
rzeczonego przeznaczymy, który sprawy przeciw niemu
wniesione ... w samym mieście i wedle prawa niemiec-
kiego winien sądzić.

Dalej przyrzekamy wójtów Naszych rzeczonych
i obywateli cwych uwolnić od wszelkich ciężarów Pana
Arcybiskupa wstawieniem się Naszej Osoby.

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacją	„	„
3) Odpis ..... krotny podania i napis	„	„
4) Stemple	„	„
5) Ekspedycja	„	„
6) Porto polecane do sądu	„	„
7) „ ze sądu	„	„
8) Doreczenie	„	„
9)	„	„
10)	„	„

Nadto posiadłości rzeczzonego miasta i wszystkich
cieszkańców i przychodniów wchodzących i wychodzą-
cych od dostawiania koni, co się podwoda nazywa,
uwalniamy

uwalnając ich niemniej od wyprawy (wojennej)
łażnej poza mury miasta wyżej rzeczzonego.

Nadto tymże wójtom Naszym i ich potomkom da-
jemy co szóstego denara ze sklepów sukiennych i
sklepów kramarzy, które kramy zwykle nazywają i wszel-
ki czynsz, któryby Nam i potomkom Naszym z tych skle-
pów.... wieczyście się należał, rzeczonym wójtom Na-
szym i ich potomkom, za ich wierne nam wyświadczone
usługi dajemy.... z wyjątkiem, że z tego czynszu, któ-
ry z tych kramów wypada, 12 grzywien i 6 srojców sre-
bra obiegowego do scholasteryi Gnieźnieńskiej każde-
go roku płacić będą obowiązani.

Nadajemy tymże wójtom Naszym i ich potomkom uży-
tek rzeki Wiśły z obu brzegami od granic Zwierzyńca
aż do granic Klasztoru Mogilskiego, tak że nikt z ry-
baków... bez zezwolenia rzeczonych wójtów nie ma ryb-
kować.....

a rzeczonym wójtom Nasi lub ich potomkowie
z młyny na tej rzece Wiśle postawić mogą i posiadać
je wolne od wszelkiej opłaty wieczyście....

Gdyby inni na przestrzeni rzeczonej rzeki chcie-
li więcej młynów postawić, za zgodą i wolą tych wój-
tów lub ich potomków będzie im wolno.

.... Dajemy miasto Naszemu Krakowowi, aby na
orkę i pastwiska i inne użytki mieli dziedzicznie
wieś, którą Rybitwy pospolicie nazywają, z wszelkimi
tej wsi przynależnościami i z całym terytoryum, któ-
re jest między miastem rzeczonym a rzeką Prądnikiem
od rzeczonej wsi Rybitwy aż do wsi nazwiskiem Krowo-

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacją	..	..
3) Odpis ..... krotny podania i napis	..	..
4) Stemple	..	..
5) Ekspedycja	..	..
6) Porto polecane do sądu	..	..
7) „ ze sądu	..	..
8) Doręczenie	..	..
9)	..	..
10)	..	..

drza, tak, aby i wieś Krowodrza z wszystkimi swemi przynależnościami objęta była. Na tejże rzece Prądniku dajemy rzeczonym wójtom Naszym i ich potomkom lub komuś imi odstąpił, z nasze młyny i trzeci, który niegdyś był braci Miechowskich niemniej i czwarty, który był mnichów Jędrzejowskich, a gdyby więcej młynów na tej rzece postawić chcieli dajemy im wolną i dziedziczną swobodę.

Dodajemy także wieczście na użytek tegoż miasta cały las w wyższej części wsi, która zwykle Kwacimiechem jest zwana

Dajemy także rzeczonym wójtom Naszym i ich potomkom co szóstego denara ze wszystkich panów do tegoż miasta należących, z których czynsz nam co roku płacić są obowiązani i szóstą część całego użytku w tem mieście należącego do Nas lub do miasta rzeczonego, wieczście do odbioru.

Także dajemy to tym wójtom Naszym i ich potomkom, że nikt na rzece Rudawie na odległość pół mili od miasta nie śmie młynów stawiać, z wyjątkiem tych, którzy młyny na tej rzece mieli, kiedy rzeczone miasto na prawie niemieckiem lokowano, ci te młyny niech teraz spokojnie posiadają.

Nadto rzeczonym wójtom Naszym i ich potomkom i obywatelom rzeczonego miasta pozwalamy, iż gdyby ktoś możny, szlachcic, średni lub pospolity robił w tem mieście wydatek, albo sukna lub inne rzeczy jakie na kredyt pobrał i w terminie sobie oznaczonym nie zapłacił, będzie obowiązany wedle prawa ~~XXXXXXX~~ miejskiego przed wójtem rzeczonego miasta a nie inaczej odpowiadać.

Także gdyby ktoś możny, wysoki, szlachcic, średni lub pospolity w obrębie lub w murach miasta kogo

Koszta:

<i>1) Ułożenie podania . . . . .</i>	<i>Kor.</i>	<i>hal.</i>
<i>2) Nadwyżka za kumulacyą . . . . .</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>3) Odpis ..... krotny podania i napis</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>4) Stemple . . . . .</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>5) Ekspedycya . . . . .</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>6) Porto poleczone do sądu . . . . .</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>7) „ ze sądu . . . . .</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>8) Doreczenie . . . . .</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>9)</i>	<i>„</i>	<i>„</i>
<i>10)</i>	<i>„</i>	<i>„</i>

zranił lub zabił, i gdyby go w tym mieście schwytano przed wójtem miasta i wedle prawa miejskiego taka sprawa ma być sadzona.

Gdyby zaś innego między rzeczonym miastem, a rzeką Prądnik zranił lub zabił, i schwytano go, podobnie, jak powiedziano, przed wójtem miasta rzeczonego i prawem miejskiem po przedstawieniu mu przeciwników odpowiadać będzie.

Nadto rzeczonym wójtom Naszym Krakowskiego miasta i ich potomkom i obywatelom tamże nadajemy prawo w całym państwie naszego księstwa, żeć gdyby ktoś możny, szlachcic, średni lub pospolity kogoś z nich w jakiegokolwiek sprawie sądowej ścigać lub uciążać chciał, nigdy wedle prawa polskiego lecz wedle prawa niemieckiego ma odpowiadać

lecz i wszystkie sprawy, któreby rzeczeni wójtowie Nasi i ich potomkowie lub obywatele rzeczonego miasta w całym państwie naszego księstwa przeciw komuś mieli, mają być prawem niemieckiem dochodzone.

R. P. 1300.

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacją	”	”
3) Odpis ..... krotny podania i napis	”	”
4) Stemple	”	”
5) Ekspedycja	”	”
6) Porto polecane do sądu	”	”
7) „ ze sądu	”	”
8) Doreczenie	”	”
9)	”	”
10)	”	”

Przywilejem z dnia 6 października 1354 Kazimierz Wielki, chcąc pomnożyć pożytek, wygodę i dochód miasta Krakowa i jego mieszkańców nadaje wolność kupcom z kądkolwiek przybywającym sprzedawania towarów, lecz tylko obywatelom krakowskim i tutejszym mieszkańcom i kupowania od nich, zakazując jednak przybyszom czyli „gościom” handlowania między sobą - przy czem postanawia że białe sukna tylko długim łokciem, czarne zwyczajnym mają być mierzone - dochód z kar za przekroczenie zakazów, oddaje rajcom na potrzeby miasta.

Cod.d.Cr.str.32

Przywilejem z 1.10 marca 1457 podaje król, że na liczne skargi, iż kupcy czechozierscy i Norymberscy od dawnego czasu odbierają miejscowym zarobek osiadając w mieście i handlując stale jakby obywatelami tu byli, a nie płacąc podatków, które tutajsi królowi składają - zakazuje karcom tym w innym czasie, niż wśród rocznego jarmarku handlować, pod groźbą konfiskaty.

XXX.

Koszta:

1) Urożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacyą	..	..
3) Odpis . . . . . kwoty podania i napis	..	..
4) Stemple	..	..
5) Ekspedycya	..	..
6) Porto poleczone do sądu	..	..
7) " " ze sądu	..	..
8) Doreczenie	..	..
9) ..	..	..
10) ..	..	..

Kaźmierz W. potwierdza przywileje Krakowa przez swych
poprzedników nadane i dodaje:

... dajemy wieczyście całości miasta 8 sklepów su-
kiennych z całym czynszem inwłasnością, 6 sklepów sukie-
nnych z czynszem ziemnym, 22 stragany chleba z pełnym
prawem, 2 sklepy czyli domy, w których sukno strzy-
gą, 6 ~~XXXXXXXXXX~~ kramów z czynszami, 3 izby ła-
ziebne,, z których jedna zwie się „na Piaku” druga
„żydowska”, trzecia „koło Rogaczy” z wszystkimi ich
opłatami, topnie srebra i złota z dochodami, 2 wagi
wszelkich rzeczy z wszelkimi pożytkami, 2 wozy lub
więcej wożących trunki, do których należy przywóz i
składanie wina, piw i wszelkich trunków z wszelkie-
mi pożytkami,, czynsz z 1/4 części od każdego posta-~~XX~~
wu sukna obcych kupców kupców lub osób nie mających
prawa miejskiego ,
jedno dworzyszcze na ulicy Grodzkiej, inne na ulicy
Żydowskiej,

Jatkę mięsną z czynszem, łan gruntu i dół, czynsz
sasarzy,
oraz wszystkie czynsze w obrębie murów, na rynku, pod
Ratuszem, w ratuszu, i dokółta czyli z każdej strony
ratusza.

dla zwiększenia pożytków miasta byleby miasto
na znaczniejszych bezładnych budynkach zajętych, nie
oszczędziło się

... wszystkim.. obywatelom i piekarzom, jak pierw-
 było im wolno, tak interaz wolno niech im będzie
zboże swoje młóć

pospolicie nazywa szrotować, w których im się spo-
doba młynach... i nie mają być przynaglani... do mie-
lenia w Naszych rólewskich młynach lub jakich in-
nych z wyjątkiem tych piekarzy, którychby przeniesio-
no, lub kupiono pod Naszą władzę z całym czynszem.
Czynsze wyżej wymienione pozwalamy podnieść bez żad-
nego zmniejszenia Naszych czynszów.

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacyą	"	"
3) Odpis ..... krotuy podania i napis	"	"
4) Stemple	"	"
5) Ekspedycya	"	"
6) Porto poleczone do sądu	"	"
7) " " ze sądu	"	"
8) Doreczenie	"	"
9)	"	"
10)	"	"

... gdyby rycerz lub szlachcic zabił obywatela miasta rzeczonego zabił lub zranił, sprawę rany lub zabójstwa przed Nami albo przed upoważnionym przez Nas albo przed sprawującym zwykłą jurysdykcję, wedle prawa polskiego ma być dochodzona, przeciwnie gdyby rycerz lub szlachcic ... obywatel zranił, lub w jakikolwiek sposób zranił, sprawa w obecności Naszej lub Naszego pełnomocnika, wedle prawa miejskiego, w obecności w obecności dwóch lub trzech albo więcej rajców i obywateli ma być sądzona, z tym warunkiem, że tylko w tym wypadku ktoś obywatela, lub rajcęgo ręko miejskie nie gzielinizuje, jak przed Nasz sąd rędzie mógł pociągać ... we wszystkich innych spra-

Koszta:

1)	Ułożenie podania	.....	Kor.	.....	hal.
2)	Nadużłka za kumulacyą	.....	..	..	..
3)	Odpis ..... krotuy podania i napis	.....	..	..	..
4)	Stemple	.....	..	..	..
5)	Ekspedycya	.....	..	..	..
6)	Porto poleczone do sądu	.....	..	..	..
7)	„ ze sądu	.....	..	..	..
8)	Doreczenie	.....	..	..	..
9)		.....	..	..	..
10)		.....	..	..	..

59
wäch, ... żaden obywatel, lub mający prawo miejskie...
ani na zamek, ani do więzienia, ani przed żaden sąd
nie może być pociągany, z tym wyjątkiem: że gdyby
współobywatel ich który lub inny, był awięzionym w ich
sądzie wyrzekien pospolicie orteyl zwanym, wolno mu
będzie apellować do większego Naszego Sądu, do której
apellacyi ei sędziowie odnosić się mają, wedle formy
prawa niemieckiego.

.... wszysey w mieście... domy... i posiadłości
mający, wyjąwszy tylko kościoły i inwentarze, do stró-
ży i do powinności miasta należnych będą obowiązani,

.... gdyby szlachcie albo inny Nasz zlecian n
miał jakie domy w mieście i wyznajł je, wtedy najer-
za wszystkim ciężarom miasta na się poddać od kró-
wego ciężarów chcący mieć zupełnie wolności i wyję-
tyci szlachciców naszych siedzących we własnych do-
mach, z wyjątkiem wojny, gdyby nieprzyjaciele miasta
oblegli, wtedy wszysey mający domy w mieście do obro-
ny będą obowiązani...

.... nikomu nie będzie wolno posiadłości... csc-
kon kościelnym lub klasztornym... wieczyste oisigro-
wać ... lecz gdyby kto chciał testamentem przeznaczyć,
ten, lub wykonawcy tego testamentu sprzedawczy mają-
tek lub posiadłsć, ciłówką rozporządzą wedle woli.....
(opuszcza się postanowienia henilowe, cłowe, spadkowe,
proskrypcyjne tego przy ilej).

Koszta:

1) Utożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacyę	..	..
3) Odpis ..... krotiny podania i napis	..	..
4) Stemple	..	..
5) Ekspedycya	..	..
6) Porto poleccone do sądu	..	..
7) " ze sądu	..	..
8) Doreczenie	..	..
9) ..	..	..
10) ..	..	..

Kleparz.

W Imię Pańskie Amen. Co wielkoduszna Królów ustanowić postanowiła powaga, pewne i stałe powinno zostać wieczyste. Niech więc wiedzą, komu należy, wszyscy, że My Kazimierz z Łaski Boga Król Polski niemniej ziem Krakowskiej, Sandomierskiej, Sieradzkiej, Łęczyckiej, Kujawskiej, Podorskiej i Ruskiej Pan i Dziedzic, dobra naszego Królestwa pragnąc do lepszego doprowadzić pożytku

miasto Nasze, które było ulokowane na przedmieściu miasta Krakowskiego koło kościoła św. Floryana położone, na nowo ustanowiliśmy i niniejszem ustanawiamy ulokować,

które chcemy odtąd Florencyą nazywać i murem je otoczyć i nigdy zburzyć, niniejszem przyrzekamy.

Któremu to miastu i wszystkim obywatelom i mieszkańcom w nim lokowanym i lokować się mającym prawo i korzyści dajemy wieczyste jak to spisano, mianowicie wspólny użytek z obywatelami Krakowskimi wśród granic czyli znaków miasta krakowskiego przyrzeczonego tak w pastwiskach, jak i w innych stosownych.

Oprócz tego dajemy także obywatelom tegoż miasta wolność urządzenia jatek mięsa, straganów chleba, szewców, kowali i innych wszelakich rzemieślników.

Będzie im także dozwolone strzyść sukna tylko białego i czarnego koloru na swój użytek.

Dajemy także przyrzeczonym obywatelom możność warzenia i sprzedawania piwa, miódów i wszelkich trunków oraz rozwóz piwa w ten mieście, co się szrotowaniem nazywa na ogólny pożytek i polepszenie miasta.

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacją	„	„
3) Odpis ..... krotny podania i napis	„	„
4) Stemple	„	„
5) Ekspedycja	„	„
6) Porto polecane do sądu	„	„
7) „ ze sądu	„	„
8) Doreczenie	„	„
9)	„	„
10)	„	„

Dozwalamy nadto, aby obywatele miasta tego w całym królestwie Naszym cło od towarów opłacali równo jak obywatele krakowscy zdawna opłacać zwykli.

Cheemy także aby ci obywatele mieli wolno i spokojnie co piątek targ złożyć i innych rzeczy do jedzenia.

Zresztą czynsze pochodzące z jatek mięsa, straganów chleba, szewców i wszelakich innych dla Nas i następców Naszych zastrzegamy

Aby zaś to miasto Floreneya prawami wzmocnione tem szybciej mogło się lokować, lajony odtąd przyeznana miastu i wszystkim w tym mieście lokowanym i lokować się mającym prawo niemieckie, które Magdeburskie jest zwane, jako wieczyście tam trwać mające, usuwając tam wszelkie prawa, porządki i zwyczaje polskie wszelakie, które prawu niemieckiemu przeciwić się i przeszkadzać zwykły.

Uwielniamy nadto i uwolniamy wieczyście wójta, obywateli i wszystkich mieszkańców rzeczonego miasta od wszelkich praw sądów, i władzy wojewodów kasztelanów, sędziów i urzędników wszelkich Królestwa Naszego, tak, że przed nich którego z nich o sprawy tak wielkie jak małe pozwani, wcale nie będą odpowiadać, lecz tylko obywatele i mieszkańcy przed swym wójtem, wójt zaś przed Nami na Naszym ogólnym sądzie.

gdyby jednak pismem Naszym, pieczęcią Naszą opatrzonym był powołany, wtedy co do skarżących go nie inaczej, jak tylko wedle swego prawa niemieckiego odpowiadać będą obowiązani.

W sprawach zaś o zbrodnię i głowę, rozumie się o kradzież, krew, zabójstwo, podpalenie i innych jakichkolwiek, wójtowi wzmiarkowanego miasta nadajemy zupełną i wszelką moc sążenia, wyrokowania,

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacją	„	„
3) Odpis .....krotny podania i napis	„	„
4) Stemple	„	„
5) Ekspedycja	„	„
6) Porto polecane do sądu	„	„
7) „ ze sądu	„	„
8) Doręczenie	„	„
9)	„	„
10)	„	„

skazania i ukarania, jak tego prawo niemieckie Magdeburskie wymaga.

Szczególnie zaś polecamy przestrzegać, aby wzmiankowane miasto Florencya i wszyscy w niem mieszkający cieszyli się we wszystkich postanowieniach i artykułach sądowych temi prawami i wolnościami, któremi obywatele Krakowscy powszechnie się cieszą.

Działo się i dano w Krakowie dnia 25 czerwca roku Pańskiego 1300. W obecności Jana Kasztelana Andrzeja wojewody Krakowskich, Floryana Łęczyckiego, Macieja Dobrzyńskiego, Kasztelanów, Bolżanty prokuratora Naszego generalnego i innych bardzo wielu wiarygodnych. Na świadectwo czego wszystkiego pieczęć Nasza jest niniejszem dowieszona.

Koszt:

1) Utożenie podania	.....	Kor.	.....	hal.
2) Nadwyżka za leumulacyą	.....	.....	.....	.....
3) Odpis	.....	.....	.....	.....
4) Stemple	.....	.....	.....	.....
5) Ekspedycya	.....	.....	.....	.....
6) Porto poczone do sądu	.....	.....	.....	.....
7) „ ze sądu	.....	.....	.....	.....
8) Doreczenie	.....	.....	.....	.....
9) „	.....	.....	.....	.....
10) „	.....	.....	.....	.....

Cod. dipl. Crac.

17. 1377.

LI.

My Ludwik Król Węgierski, Polski....wiadomo czynimy
 ....postanowiliśmy.... aby ci (obywatele krakowscy)
 i każdy z nich dla siebie i swych dziedziców....
 posiadłości dziedzictwa, role, lasy, gaje, łąki, stawy
 wody i wszelkie iotra w odległości 2 mil dokoła
 od miasta... mieli zupełną wolność...kupowania,
 wieszania posiadania... i takowe wedle prawa nie-
 mieckiego, jak inne dziedzictwa i dobra wewnątrz i
 zewnątrz miasta posiadają, zawsze strzymania....

LIII.

1278 1377.

Ludwik Król ponownie jak wyżej prawo nadając do-
 daje, że dobra te w obrębie 2 mil mają posiadać
 wedle prawa niemieckiego magdeburskiego i god obo-
 wiążkiem tych cięt i składek obywatelskich, i o
 którym posiadają dziedzictwa i dobra w cieście",
 wyjmując te dobra od wszelkich i pojedynczych po-
 winności królewskich lub wojennych, od ciężarów
 powinności polskich nadając miastu krakowskiemu
 rajcom i obywatelom tę łaskę szczególną, aby wszel-
 kie sprawy w tych dobrach między sobą i poddanymi
 oraz najemnikami mogli wedle rzeczzonego prawa
 niemieckiego miejskiego sądzić"... i na tem tery-
 toryum względem wszelkich złoczyńców wedle prawa
 niemieckiego wyrokować".

Koszt:

1) Uloženie podania	.....	1
2) Nadvyžka za kumuláciu	.....	2
3) Odpis ..... krotiny podania i napis	.....	3
4) Stemple	.....	4
5) Ekspedijca	.....	5
6) Porto polecone do súdu	.....	6
7) „ ze súdu	.....	7
8) Doręczenie	.....	8
9)	.....	9
10)	.....	10

... ny Władysław Król (Jagiełło) wiadomo czynimy
... że... przywileje, listy, nadania wolności, wy-
jątków, prerogatyw i praw wszelakich przez sław-
nych Kazimierza, Ludwika i innych Królów i ksią-
żąt i Panujących ... Naszych poprzedników tymże
rajcóm, kupcóm i wszelakim mieszkańcóm miasta Kra-
kowa nadane... zatwierdzamy....

z wyjątkiem tylko pewnego warunku przez ....
Ludwika Króla... im nadanego, mianowicie żeby.....
w obrębie 2 mil teli rajcy i ogół (miasto) juryz-
dykcyą pewną sprawować i nabywać wsi i dziedzic-
twa wedle prawa niemieckiego...w miejsce którego
to warunku dołajemy... że wolno im wsie i dzie-
dzictwa wszelakie poza miastem nabywać, kupować i
posiadać tem prawem i zwyczajem, jakimi inni Nasi
szlachetcy sweje wsi i dziedzictwa posiadają....

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacją	„	„
3) Odpis ..... krotny podania i napis	„	„
4) Stemple	„	„
5) Ekspedycja	„	„
6) Porto poleczone do sądu	„	„
7) „ ze sądu	„	„
8) Doręczenie	„	„
9)	„	„
10)	„	„

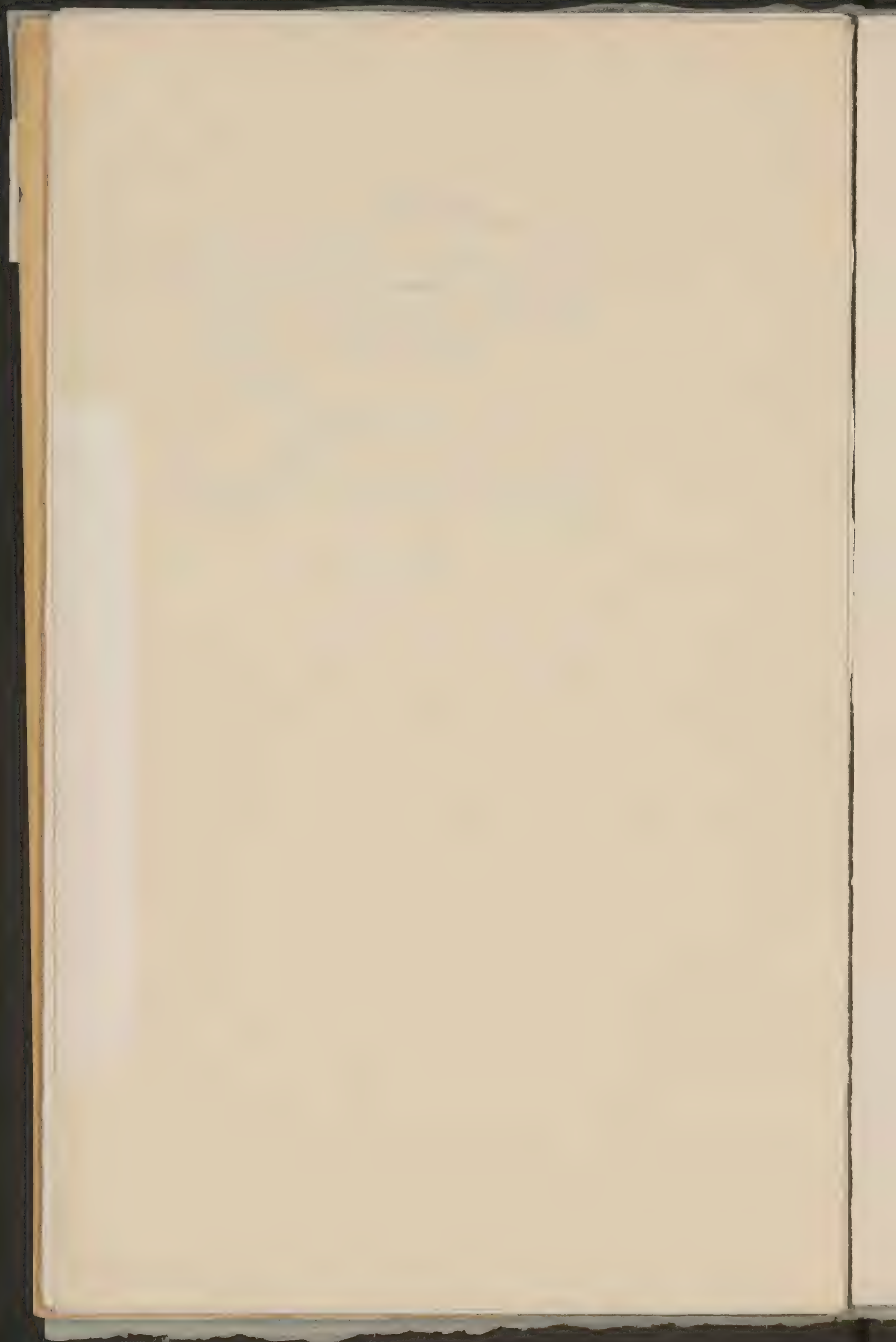

Rajcy uchwalili, że obcy kupcy „goście” mogą kupować swoje towary 2 tygodnie przed i po jarmarku za gotowe pieniądze, a nie za towar tylko w czasie jarmarku.

C. 1111. Cr. str. 430.

Kupcy obcy płacili zazwyczaj wyższe taksy od wagi miejskiej.

(str. 733.)

22/X 1404.

Na skargę rajeów krakowskich, że niektórzy kupcy obcy i swoi, udają się na nową drogę przez Krosno i Sanok do Węgier z towarami, omijając dawną drogę na Kraków i Sącz, na szkodę ceł królewskich, miejskich i z ujma prawu składu - nakazał król wszystkim kramarzom, kupcom, negocyantom i woźnikom udawać się na Węgry przez Kraków i Sącz pod karą aresztu i konfiskaty, a nową drogę zamknąć, alias zarambiez".

Cel.dipl.Cr. str.240

Koszta:

1) Ułożenie podania	Kor.	hal.
2) Nadwyżka za kumulacyę	„	„
3) Odpis ..... krotuy podania i napis	„	„
4) Stemple	„	„
5) Ekspedycya	„	„
6) Porto polecane do sądu	„	„
7) „ ze sądu	„	„
8) Doreczenie	„	„
9)	„	„
10)	„	„

10/3 1554.

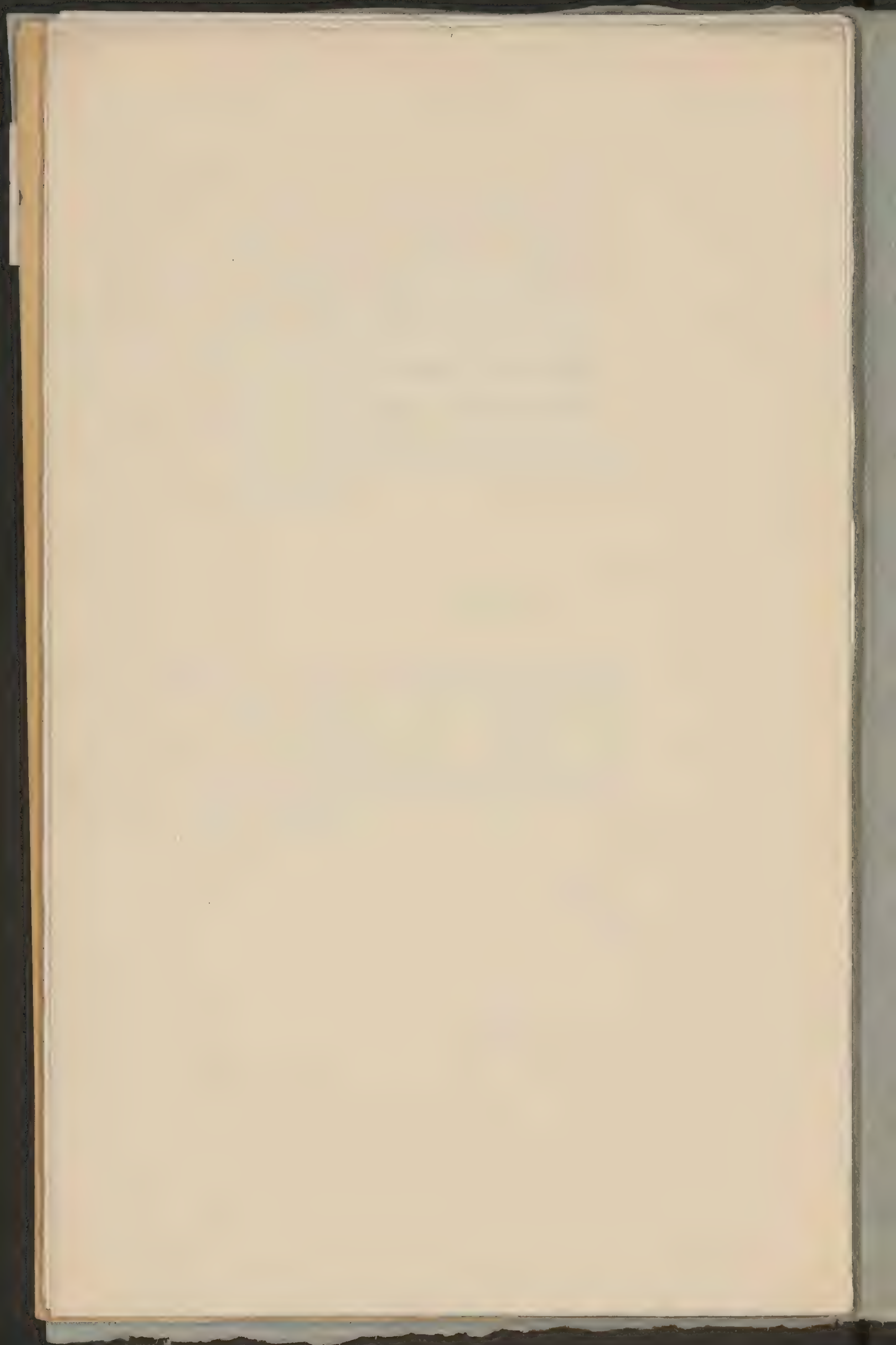
Cywiatale Lwowscey wytoczyli przed królem siór, że
kucey krawowscey handluja z kupcami przybywajacy
do Lwowa z towarami, krawowscey bronili się że ma-
ja od królów nadane prawo kapezenia z cūzoziem-
skimi kupcami do Lwowa przybywajacy, na co Lwowscey
zarzucili, że maja pewne przywileje tego zakazujace
„ktorych nie odważyli się brać ze sobą z powodu
niepewności króga i wylewu wód” - król więc odłożył
rozstrzygnięcie na później, zostawiając Krakowian
na razie przy wykonywaniu tego handlu.

C.d.Cr. str.315.

10/8 1554.

Gdy kucey Lwowscey znou prosili o odroczenie sprawy
aż do przyjazdu króla do Lwowa, gdzieby mu okazali
swe dokumenty - król utrzymał Krakowian w twierdzo-
nem przez nich prawie handlowania we Lwowie z przy-
bywajacymi tam kupcami Wołochami, Farkami i innymi.

C.d.Cr. str.321.

Handwritten text, possibly a signature or initials, located in the upper center of the page.

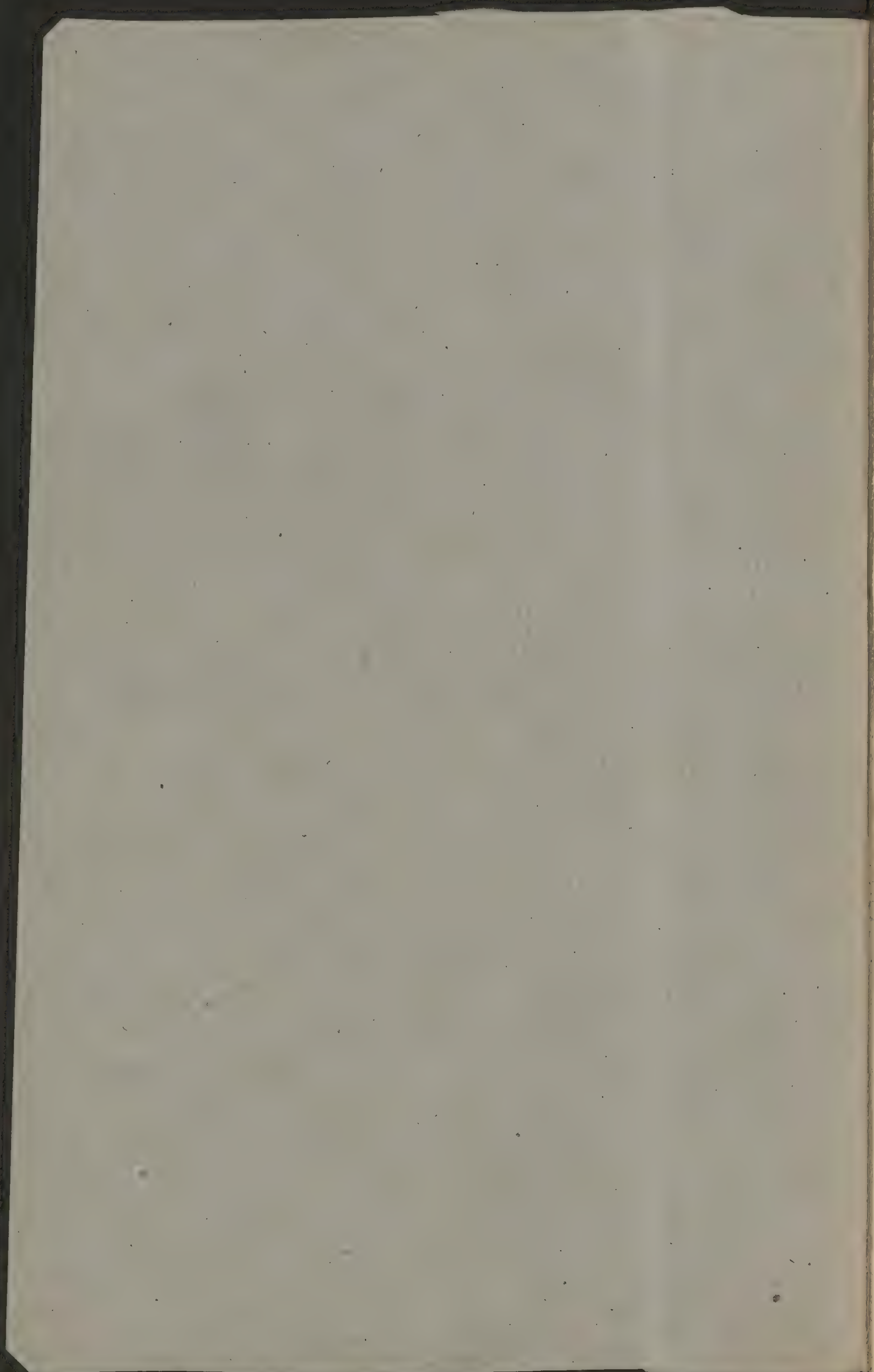
Handwritten text, possibly a signature or initials, located in the lower center of the page.

Handwritten text, possibly a signature or initials, located on the right side of the page.

34
Ostatnie
sejmy kr. Kraszowie

1788-1794

St. Paul's Cathedral

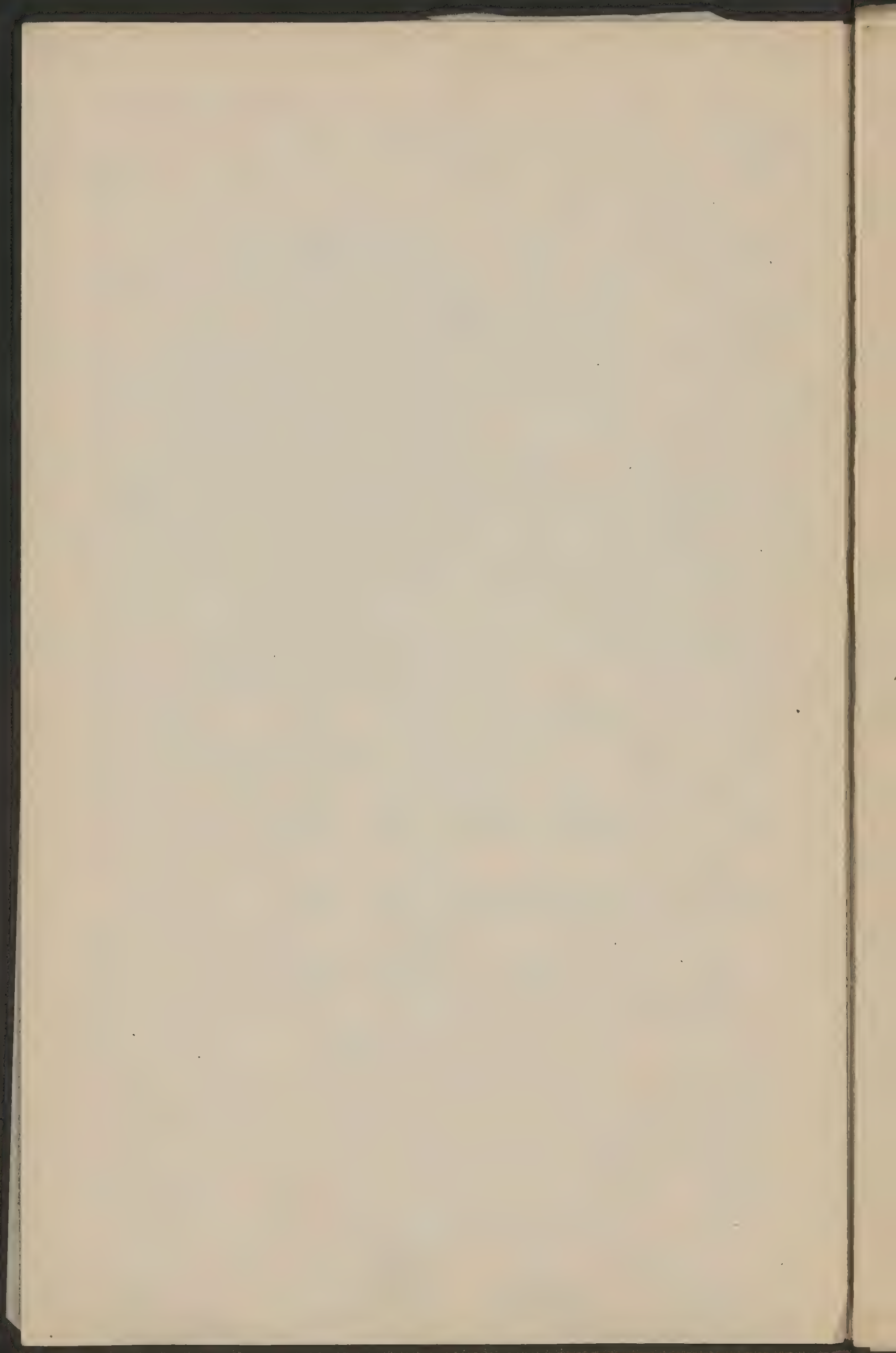

1824. Some of the following were sent to
 the various societies for publication, and a
 copy of the same was sent to the
 Society of Friends in London, and to the
 friends in the various parts of the world.
 The following were sent to the
 friends in the various parts of the world.

Dr. J. H. B. [unclear] (Habrana). Very fine -
floral buds, [unclear] [unclear]
and [unclear] [unclear] [unclear] [unclear]
in [unclear].

dyarym sejmiku w Kuncle s^u Army i Pralator
Dnia
14/1892 zechala sie zauruc krolea abymatelew
z samatan Thakaulow, Brucshew i Kongstus
Sewinkiego, od w jist do drusmk' do samej drzewa
ty drwanow po wyzskhod kuncotach krak...
na on cys luyta mure urosta.

So mrej zacastery nupicia kato stoti, zielo
nym ciekucem uotkrytego abymatele, Th. Grodne
W Karlelau Osmecinski zagait wtapet u
miednichu i wspotbraci reformowat zlawanie
ustawy Tronow chaja na khoru pyrogoz zalecat.
Wielu g^o na to powlat: Grodnie, prociemu
o m^o! Spencowat sie temu Th. Glesbach i po
set sepmow i Th. Olfowarki, ale ich zagit i
sramo i wryscy rucy i k^o pod kmetu, o^o Thaur
na wplywucie pyrogoz prony Th. D. Lotky
ka, aby m^o wotz c^oryta, w^oie stalo i natykh
mowat bu^o zarumat pooreto, k^oone uprawe
drano blachy kuncot^o Th. Army.

Potem Th Karlelau mowat mure wygrajac
Th. Grodnieckiego do wyplaciu prawa o sepmowach.
So chod roneu prawze podawali sie ich mowio
wie za kandydatow. Wyposadow drucie w
siedmii leciach, postawiano na stole i to po
k^otemowz k^o wytkliu ich mowam i po
Karawry rzek^o prony, rozpuszto do mowam
i na wyplaciu imowia Th. Brucshiego, slaw
nika k^oak wyrognusto kolonowz gatk^o. Z^oda!
wzycy skorykusi, jist godny mowatek!
Na asyplentow wyrognuciu: Telli P.
Mucowowski ponet i m^oni k^oorysie podali
byko Demkowshiego i L^ouchiego bracie gatk^o
m^o m^o znowe wyprawty.

Tak obawy mowatek z^oasceorami z^onar
zapymaj^o Th Karlelau, prumiat m^o

i lasy ołtar.

Sabat głoś pocię. Imi Osmatobay mogli
miał na pocięwał krola i stawa synuq.
ych pocięwalib wyhucany od dlywakeloi
pymy i podat cis karuzlatu, na cednego
siemodurkrego.

So mian miał mory Im X Trzbiński kucator
kat. i podat cis karuzlatu na i putata do
Trybunatu. Odmiet sej glos wygłoszeli: Pro,
sinu!

Saby miał mory Im Stadnicki szkie
zemi kat. promi alu pymy w laudum
aby zapozana i krolow mior z Hauweci
sejmyfagym jukstana.

Miał furze mory J. B. Szabel Rektor Akademii
klora sabie za wrezosci mia, ze w jej ko,
swie obrady dnepa cis, w ktorym Krol Jan III
waphrem pod krolow i dac nabowienko
otprewarat, ołtar wrenie regesta podpisu
myt Akademii profesorow py regyph na kien,
shyph, Turas Chaja

P. Landowicz. Sabie przeded unanta
Kacium miał mory od magistrow, wylowa
lapac, ze w k... seymiki zarste, czer
od Lawyph orasow nie bynato.

Wyphim opowiedal J. B. Nawratu wy,
morkie

(Potem nastąpił wybór deputatów do Tryb
na kucie pocięwalib, aby Bogu podastienai
zaczyn Im X Sabyk rekemendar kor. ubrawry
cis, w karp z kucy duchawyl asyphewy
wyzed jom kucy ołtar i w kucowat te
dem laudamio, kory kucim calo zpho
madrenie wyphewato i na tem seym do putwa
solowawana.

Dnia 15/2 wybrano komisarów gromadnych
apelacyjnych: J. Jankowski, K. Kowalewski,
S. Kowalski, T. Kowalski, B. Kowalski - sędziów
z powiatu: Chwałowski, Paprocki, Sze-
ski, Szymkowski, Szymkowski, Dobrowski, Rudowski,
Grodzki, Kłosa, Dębski, Czerwinski,
Brzycki, Mielniczowski, Szeński, Kandy-
datów 14 - solowianinów 2000.

Dnia 16/2 o męcy wybrani:

Chwałowski Józef	85 wotami
Jan Szymkowski Kasa apow.	84
Jedyn Paprocki wędli murejery	81
Karl Dębski kung. kr.	81
Sędzi Kłosa	81
Józef Kowalski	81
Kubani Szymkowski	79
Józef Szeński	76
Mie Mielniczowski	65
Antoni Czerwinski	56

Dnia 17/2 1792

Wybrani sędziowie Karski ~~nowy~~ ^{pochwatawani} p.
p. Chwałowski

O nich Baden' mawia propozycję
pewnego sędziom gromadnych apel. i podał
projekt, ale go odłożył oświadczeniem wrysz.
kiedy prawni mianowani zé chcą służyć wo-
jewódzkiemu bur. powiatu.

Na uchwałach dorozty obywateli. Tomasz
Jodan i Adam Kłosa Jedyn Nidecki
przewodzą albowym zwołaniu sędziów
p. Rudowski, na piśmieniu deluchawych try-
bunałach uproszeni Wolik. Czerwinski
i Szeński, na piśmieniu albowym trybunałach
Jan Zyndowski.

Ochotnie ciekawo na sejmie gwardyjskim
co obywateli było dobra i słuszne f:
Jan Kanty Duma, Kapetan Męciński,
Siergiej Borowski, Franciszek Jędrzejowski,
Adam Kmita, Gaspar Orzechowski, Jan
Kanty Mieroszewski

Myż prawi do gospodarstwa rucy i zarobek
Kiermaga cęw wejst podał pisać
naprawy drog. Ustawałam do 4 naprawy
~~500 złp~~ pod kara na nieposłuszeństwie 500 złp.
Drogi na gościniec ma być szerokości 12
mów drogi 6 tobi i lasach 20 tobi,
drzewa wypięte i rawy z obu stron polowania.
Ludzi tręba dawać do tych robot od koni,
mów. Kiedy ustawałam być drogi, Kierdy
drzewa w swoich gruntach utrzymać je po
winien. Proszę pamiętać o sejmie gwardyjskim
ustawałam, aby od konia płacić 12 złp 15 gr
sejmowi dać wygodę swoim ludzom po 2 złp
na dzień płacić i 4 konie i żyć. Już czas
roboty gwardyjskiej. Proszę prosić o nadanie
własności koniom i sławie z koni,
już teraz ma być a mi powalac na pa
płecze prędko. Sępa solowicza.

1872. 1992 5
Na koniec zapisał p. Marcin oży mi się
podoba zachować obrady nasze, otworzyć nam
Proszę! zachować tedy prędko, nowe i stary
zły lasy a gdy nie ma koni wystawić
koniom / dle potrzebnej pracy przynajmniej
mu wdrożyć najdłuższą zęby tym koniom:
Wład Krol! oży się zęby i nasz! Co powłozito
i potworzito kółka rary całej w koniach zęby
mądre i rozumne się.

/ pomyłka

Sejmik w Grodzisku 6/5 1793.

Wybrani na posłki: Józef hr. Ankwicz
Piotr Demeński, starosta weterli

Jen, Ożarówski podłach woj. krak.
Karol Gębicki kunyzt. konfederacji
Karol Marliński star. Rabsztyński
Jędrzej Górecki kanclerz obojczyński
Kapitan Dobrowolski

Leonard Kuśkowskiego szambela.

Instrukcja dla posłów i uchwałona obojczyński
miejscu ^{krak.} ~~krak.~~

Relacja krakowska,

Pewnie wtajemniczeni,

Nach stan rzeczy: prawi Ręty starowi,
leż u nich podobnie stan rzeczy: mi jej
Kosztuje uproszczenia i w porównaniu z sobą,
jaż powołaniem przynajmniej do zachowania
kardła który da wzrost miastom tym per,
nazwy który niechajcie omyśleć zadrzym
obym swem powołaniem starostom a
wtajemniczeni sami nie są odczynnymi.

osobno podali i wydali,

traktaty i karte,

potwierdzenia i uproszczenia nie
duchem powołania ale afektu bra,
terekin

wdrażanie konfederacji i za jej intencją

Indywidualnie proszę kapłanów i mianem króla

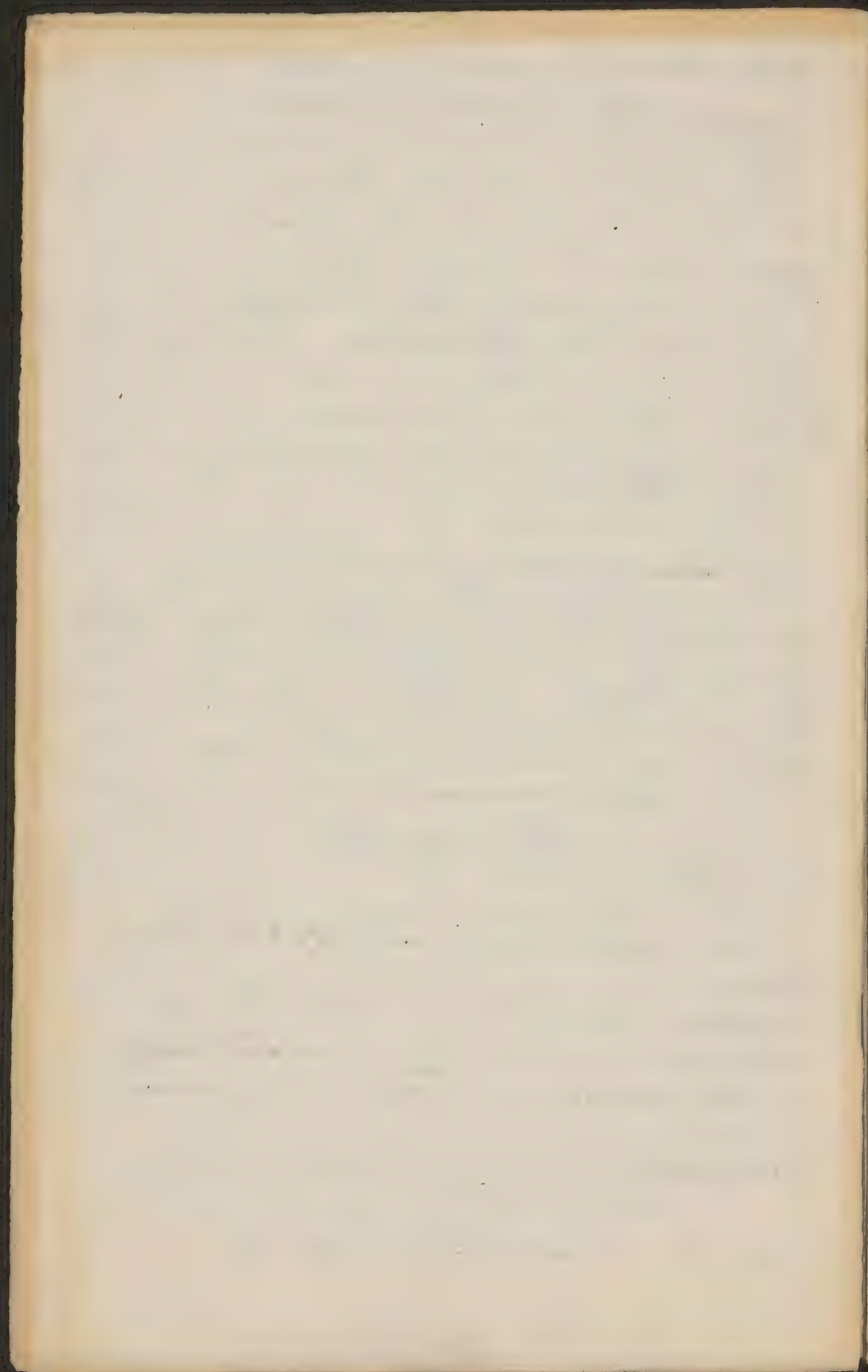
akta, W. postawić i żywej miłości państwa.

~~pag. 1067. Sumaryum Targowicki~~

~~2 1/2 1792~~

Acta Crac. ter. nova T. 66. pag. 355

(Zamowu)
Sejmik 20 lutego 1794 r.

75

My Senatorowie, dygnitarze... wzywamy
Kraik... na Sejmik 20 lutego br. (1794) do miast
sta Zamowia Koscioła farnego jako miejsc
prawem grodzkiego Sejmiku wyprawo,
nego do zagajenia J.W. Aleksandra Saryusz
Rozumiewskiego karłelana samobójczego orderu
pol. kaw. wernakulny.

Po którego zagajeniu... J.W. Józef Kociński
słusznie chętnie wyraża... kwalifikację
miejsc na marmotki kota rywalizacji okropnej
niepomyjny pytanym ascesorów w Merkotaję
kar. Justynowskiego podkarmowego J.W. Maci An.
furnego Syklowskiego, tegoż imienia
Trebińskiego, Adama Gieratowskiego
Janusza Sienkowskiego, tegoż imienia
Kubicki Wieruskiego... Albowiem J.W.
zagajającym karłelana pytanym wykonali

Po podjęciu lasu do celeny przy
dygnitarzy: deputatów na Trybunał dukielski
J.W. Jacka Mieroskiego ord. J.W. Stanisława
wa Kavalera ^{Michał Górecki} putlowiska wojak na obra
tymy. Na piórze trybunałowego Jana Wey
Koliczkiego - na piórze podkarmowego
etc... na celeny... komornik...
pióra i górnego zecunowego, negentów...
Komornik porządkowy mienić Kraik: J.W.
Franciszka Teluskiego Karłel. brachy
w Janusza Gieratowskiego Ruman
Michałowskiego Józefa Szykowskiego An
Lanego Trebińskiego Koscioła

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Горюхого Омутаго Относительного
Жане. Гнаеульсезо і вояі. Гитурльсезо

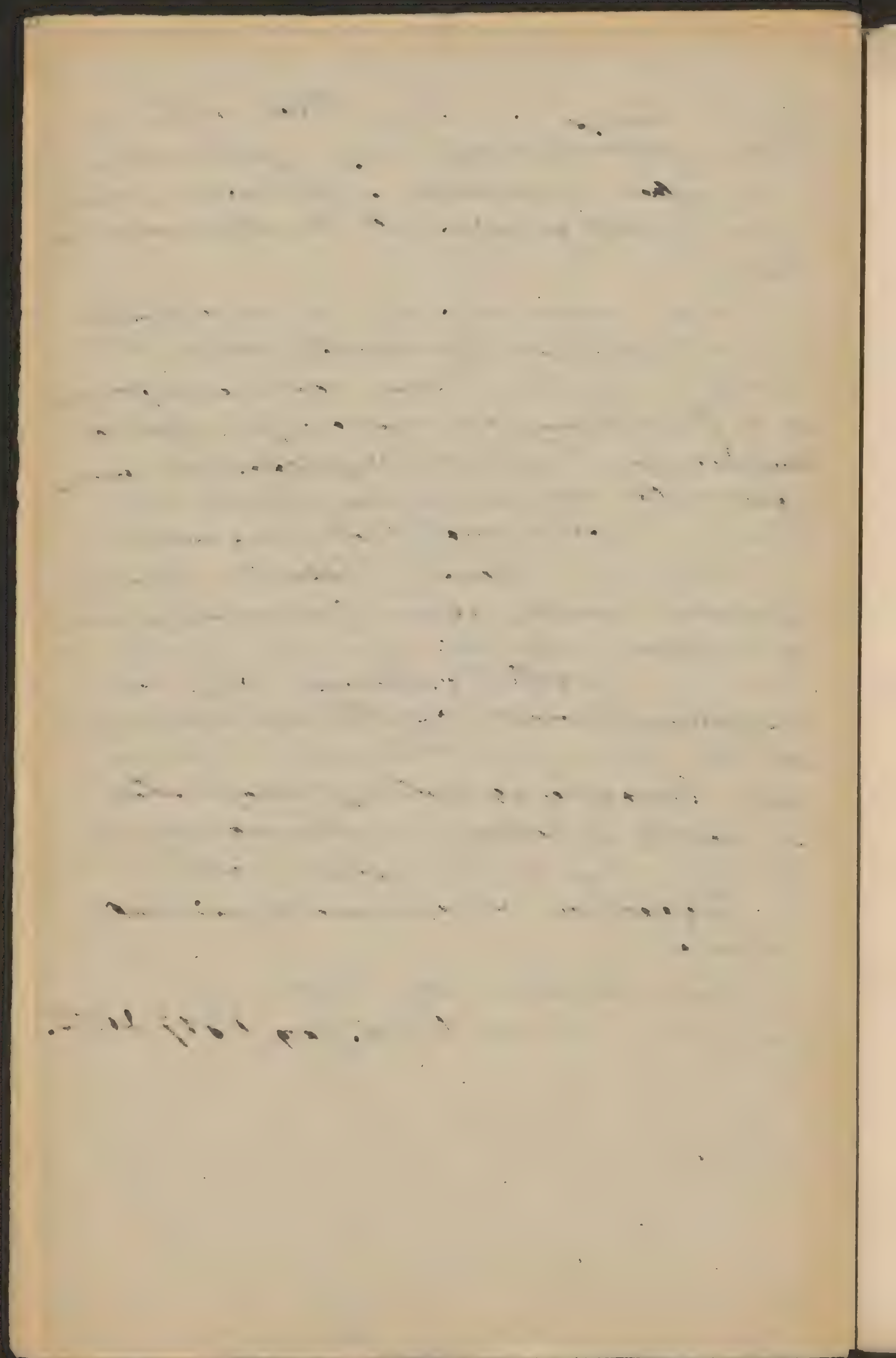
По вышесказанному... режуніи і пораді
і адані і путрб господарстві кудыгнораване
лыт...

Падане рачкало зараленіе од ур. алырабелі
і з та выдане фунаре і проманыг зарнеі доты
мі адывалі катыфаларі Тавра сархуреніе прені
по W Орлішкеніу Кануранові пме кырга
кыфедеранга (Танговікы) до патетаванія фунарі
і проманыг вымунуваненіу, кхорато шло
лрнноріе до сардз зреченіах оданіаг ролтаті...

Налученіе до Канал Гістелі, чловарі
проманыг, зартег режуніа Горюхого прені
апымунуваніа кыстліе цымуніаі режуні
зартег мвелліт горлоріе Ней. Беме
і режуніаг одіб кыстліе кысрорыг
шкучіі теріі режуніа вкунуваніа преніа
кхоні дорыгріі кыстліі краріі штаті
іг зараті. По саравеніу кыстліа режуні
до. Там Ней. Воліліі оскрліі зартег
до. Гістеліаг вкунуваніа олырабелі
ошырабелі.

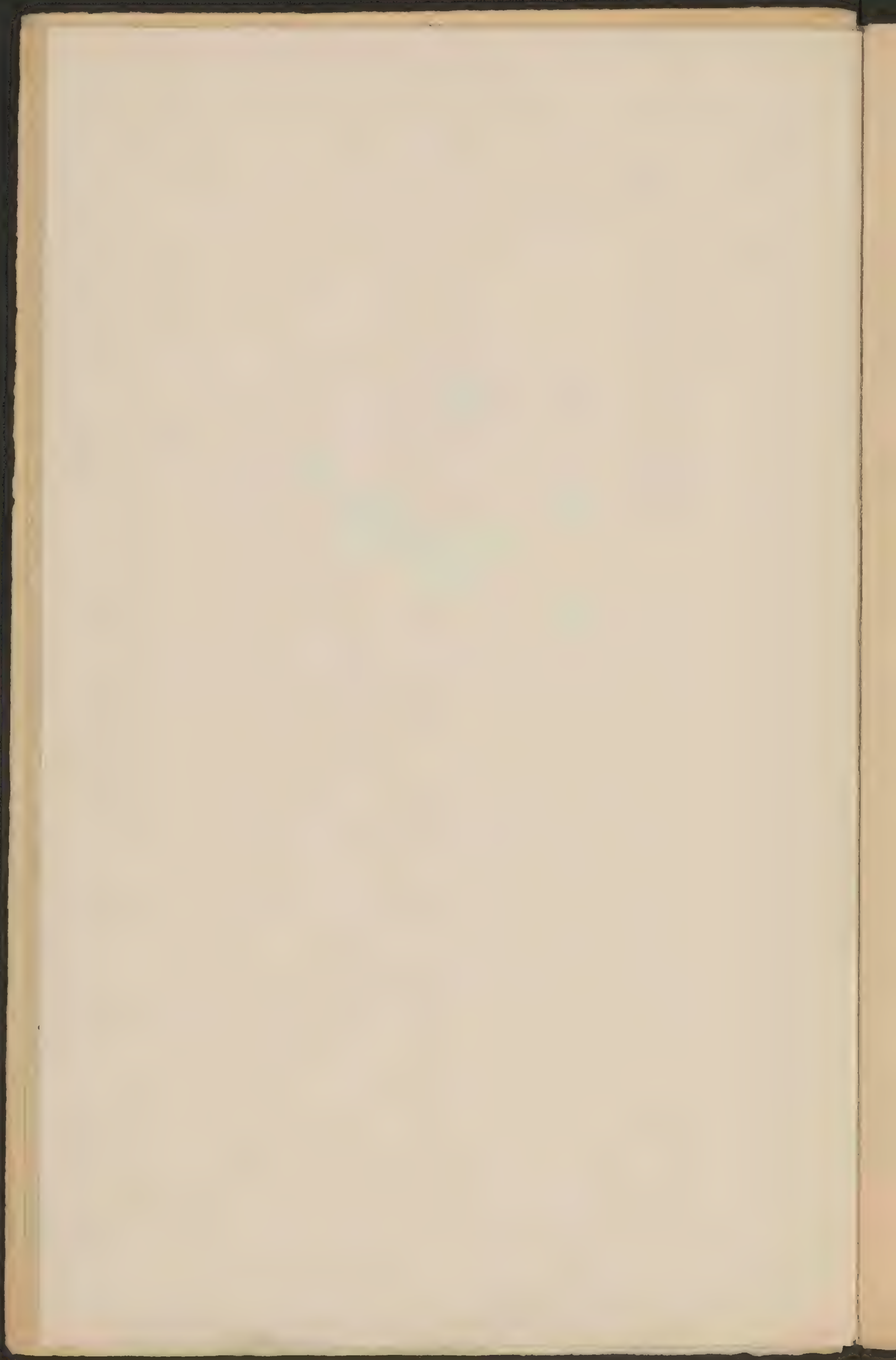
Даніа у Заравеніу 20го 1794.

Акта Краі. Тер. нова т. 66, паг. 1317 до 1325.

Poselator
Kook na sejour

Expensis Proje Warszawskiej na Sejm⁷²
Convocationis Anno Qui 1764.

Złote Grzywe

Na Wyjuki w Krakowie dla Gehmę M ^o		
Medykamenty	34	
Wolowce na Dziegić do smoty	1	
Na postroiki, smotę, olej do Kuroy w Krakowie	3	6
Za garniec wina w Warszawie Imci H. Pre. ordowi wgleplem stancyi na przyjęcie nas	10	4
Od Dyktarui Desideriorum Miasta, ka papier . . . . . ze weryckim . .	26	15
Gummanowi stargowanemu Kłóy nas do Warszawy z dwórt	540	
Od najzeid wórka egzicia Ha błota, egzicia Ha stuleko barbro odległych . . . . . Senadorów Ministrów i Postów cum expostulationibus ad Desiderius miasto Picolu raxy dykro a . . . . . 9 . . . . . 63 ucrynia	79	24
Za wina garcy sylko 5 ^o Ha równych nas wixydujących a w indercach Miasta kawere potrzeb- nych a 40	50	20
Pewnemu . . . . . Interessom Miasta wielce przeciwnemu Item . . . . . Sekretarrom i Rancelaryi aby takowi byli Rapsujac sobie . . . . cłoty duxto i dyskre- nie wydalo się 36 x tych per ab * b. wytanych Kłóre miał przy sobie . . . . . P. Syndyk x pewnego w Kra- Kowie ramentu, wiec sylko rachuje się 30 porycranych in awro, Kłóre moneta wyptacone po 2to: Pol. 22 ucrynia	660	
Gummanowi Kłóy nas exekut do		

skrócenia Sejmu dni 12 po Stodach		
10 na Dzień, ucrzyni	120	
Od sporządzenia Karczyn Warranice	1	
Mieł. Okerkiewiczowi który zrecznoscia		
swoja zastugiwat sie i byl nam potrze-		
byl w interesach miasta sluzyc malo		
plat sie	10	
Od stancji W.W. O. Augustyanom doic		
disorete na taki czas	144	
Za garniec wina na poczynanie dla		
o'no H. Rzeora W.W. O. Augustyanow	10	4
Pozba dwa razy w tydzien	35	14
na tydzien ucrzyni		
Mnie na niedziel 9 i na 3 dni a flo-		
renis 130 na tydzien ucrzyni Lto. Pol.	1225	21 1/3
J. P. Syndykowi na tyler a florenis 16.		
ucrzyni	716	17 1/2
Pachotkowi strawnego na tyler a flo. 3	28	15
Wyjeżdżając z Warranicy na smotę Olej		
in drowce na Dziegiec	3	
Surmanowi który nas przywiózł z Warran-		
icy stargowanemu na 24 de ucrzyni	432	
Ricrowego surmanowi do Warranicy inat	5	2
Summa całej Ekspenzy Lto. Pol.	4144	22
Dico Ekspenzy Lto. Pol.	4144	gr. 22
Percep bylo Lto. Pol.	3800	

Niedostaje do Ekspenzy . . 344 gr. 22

F. Solodanini mpp.

J. L. Waskanowski mpp.

Specyfikacya Percepty i Expensy Podróży 19
 Warszawskiej na Sejm Koronacyjny.
 in Anno 1764.

Turnianowi jadąc do Warszawy & 24.	432	
Na Drzewka dla Władc. Pana Medyka.		
Na Nowickiego	4	
Na Fruchtą Gustaforki i Reucy	40	
Od naprawy skrynki na Ach Fruchtą	2	
Na smole; Stusłowicz w Krakowie	3	
Na powroty	1	
Na Dziegieć w drodze	1	15
Na spore i naprawę walcu w drodze	3	24
W Warszawie od najęcia Wózka. 3 razy.	34	6
Imię H. Preorowi na powitanie i wyjeź.		
Składając po garcu wina	20	8
Turnianowi w Warszawie na dni 6 a f. 12	42	
Turnianowi na noc & 24	432	
W Warszawie od referacyi wózka	14	
Trynzelt Lokajowi		
Imię P. Worniakowskiemu Patronowi		
pro f. 80. 2 do & 4. a f. 23	172	
Agentowi Imię P. Worniakowskiego	18	
Podczas Konferencyi tak u Imię P.		
Mironowskiego jako po trzy razy		
w domu innaej, garcy wina 6 a f. 10	76	
Na poczek od listów przez czas cały		
po 2 razy na tydzień	42	
Pachotkowi na spódnice kasukno	10	
Na smole w Warszawie f. 3 i na dro-		
głe na Dziegieć f. 1 g. 15	4	15
P. Oczkiewiczowi na Konstytucyę	18	
Elekcyi		

Ot Druku Desideriorum naszym.	25	10
Ot Druku Supplementu Krakowskiego do gazet Illuminacyi	23	-
Za papier na pisanie formowanie Memoryalów Projektów	8	13 $\frac{1}{3}$
Za lak	3	24
Za światło illuminujące okna w Kieju Illuminacyi	8	-
Za 3 pochodnie	11	12
Sumamom Fryngelt. wozacna do panów	7	-
Ot stawy w Konwencie	162	-
Wici Panu Golodadiniemu na niedziel		
9/2 a ju 130	1235	
Wici Panu Bajerowi na tyler	1235	
W. Lindykowski	722	
Pachotkowi	28	15

Do pryncypalnej podróży w celach pod- nego rachunku	4873	22 $\frac{1}{3}$
	300	12
Rachunki się odwołuje	5774	4 $\frac{1}{3}$
	625	25 $\frac{1}{3}$

I Golodadini 5800. -
M. Bajer mpp.

26.8tr

Odebrałem ot Technion Defustator. 3000
I dem przez Uasygnacya Wici Pana Seis.
Schmandla R.R. p.

22.8bis. x Remanentu Ruskiego ot W. Im. Pa.
Ruchnickiego Russye. 1000.
5800.

Expensa Urbis Cracoviae

Pro die Anniversaria Coronationis Serenissimi
Stanislai Augusti Regis Poloniae Domini nostri
Clementissimi Anno Domini 1765. Die 25 Novem-
bris solemniter celebrata

	Złot.	Gron.
La trzy Camienie Pochu aflo: 54 Camien facit	162	
La papieru na Tadontki y za siano na fortuki	3	6
La maske na Klejanie Tadontki, i za smole, Olej na smarowanie (si Armatnych		23
Ot mywienia y xwienia Armat y mor. Feliczy		
Piekurrowi od plawania ognia y Armat i mokszicy	4	
Lotnikom b od nabijania Armat i mor. Feliczy	4	
La Paslont do kapitania Pochu	6	
Caprolowi od dorozu i ponowey	2	15
Główny H H Lemnarysom od Asygdo- wania	6	
Główny H H w Dalucatykach i w Łapach	2	
Główny H H od trymania Pochodni b.	3	
Dzwonnikom od plicerania i Dzwonienia	10	
Capeli, Medrowi a parde i xpocestwa	34	
La swiatło Rożcielne etc ze wryetkim tylko	36	

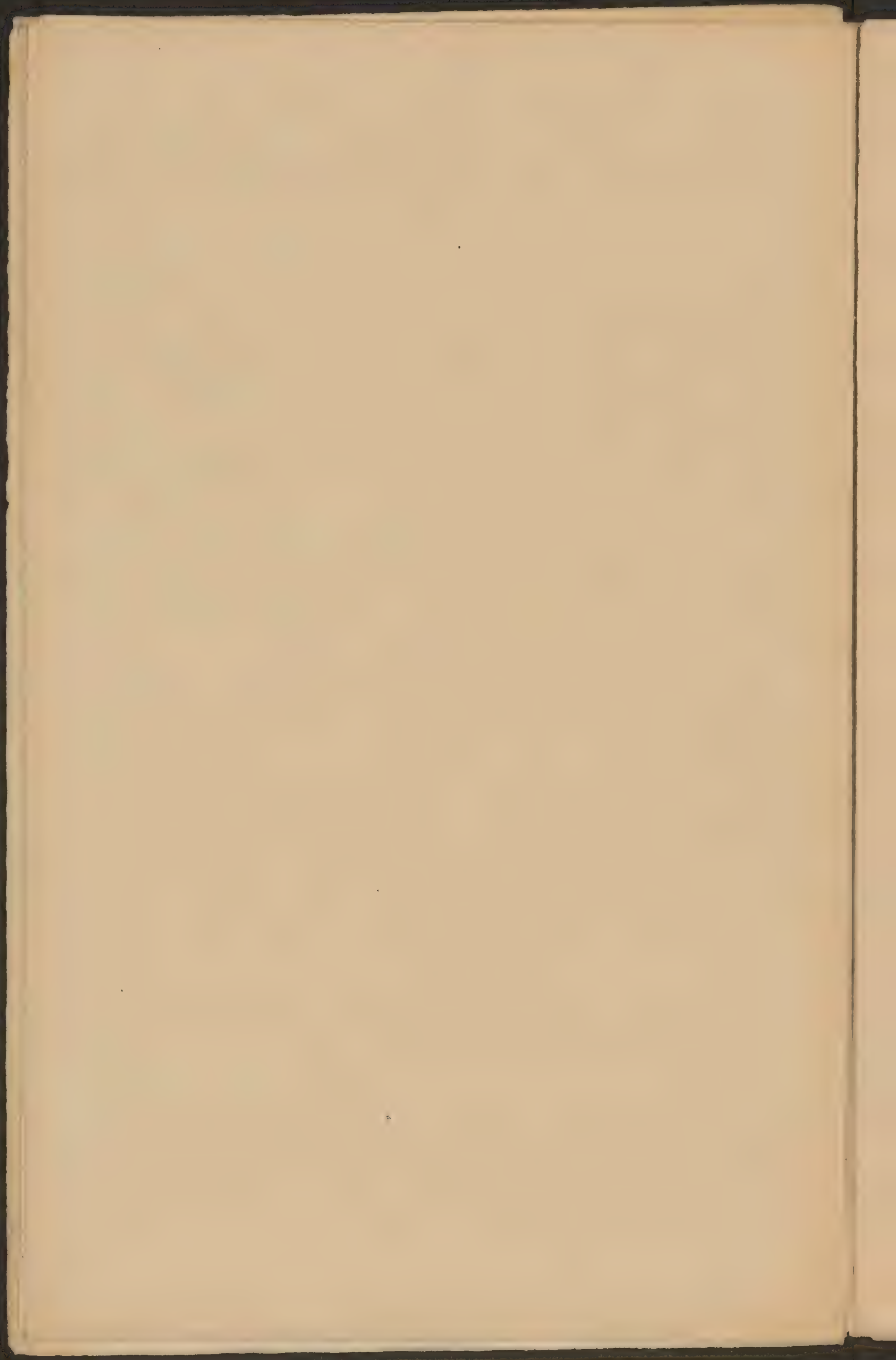
In summa Totius Złot. Pol. 2 4 14

Pierdy porostatij od ss. 300 oddaje się 25 16

Złot. Pol. - - 300

La ras' vigore concensus Nobilissimi
Magistratus cepit Pochodhou za praz-
ich et signanter na odnow Baranow
na zime D. 3 Xbris 1765.

Specyfikacya Percepty, i Expensy w Progu,
Warszawskiej, na Przewięstwą Komisaryj,
Skarbową, Anno Domini 1765^{ty}

Ex his Expensa	Złote Grone	
Summarnowi który nas xawiół do War- szawy, i w Warszawie dwa razy nas wożącemu, także x winem i na pożegnalną perxy) torgu	290	
Ła postroiki, smole, olej w Krakowie, wyjeżdżając, stem w drodze tam i powrót na śniegic	3	22
W. h. P. Radzowski Dwierca który sprawę promowowali i defendowali	1	10
P. Agendum który pisali Summa- ryuszów - Rikła do sprawy, ile słuz Summariusze	250	
Ła wino garcy 7, perxy Konferencyach, 4, Garce 10 Tyntów 8, trzy na garcy 2 Tyntów 10. Tyntów 62 facimnt 22 Pol.	36	
Ła papier na Summariusze przesłani i na ordynaryjny, na projekta etc.	78	16
Ła pocztę Tyntów 12 facimnt	4	
Na miłe 28 poteras sprawy i sta- nówich ad intencionem pro Felici Suc- cessu	15	0
Sejmowi Inwi wiele nam pomagającemu i sposoby xalicyenia dającemu in- awo # 3 a 22 Pol. 22 q 24	9	
Wojny poteras xalicy	68	12
Ła ekstrakty Sekretn i na Asygnacya do Skarbu na 4000	4	
Ła Constytucya Coronationis Sta Ma- sta potrzebna Tynt. 18 facimnt	18	
	22	24

Dla mnie na niedziel pręc	180
Dla P. Sudyka na niedziel pręc	456
P. Flobeckiemu na niedziel pręc	180
Tachotkowi na niedziel pręc	21
Odstawcyi W. W. O. Augustyanowi & Kon solacyi Dla Juci H. Preora	72
Lurmanowi który nas przywiózł & Warz prawy do Krakowa & poczęstunę etc.	260
Bickowego Utrzycielowi domy naxat	2 15
<hr/>	
In Summa totius expensa	2572 23

Percepta

250	Z Lonheryi slano - - - - -	2572 23
340	& Kancelaryi remunerowanych	6259 25.1
	Odstawcyi Pana Leppera & Warrowie kierciżniowych na Rommish Tytk	
	Zto Pol. - - - - -	1000

In Summa Percepty Zto Pol. 3225 25.1

Pro Summa Expense	2572 23
Colonye recte paratis	63 2.1

Efficit Summa totalia 3225 25.1

Th. Warkanowski P. L. Warkanowski

Percepta Kollecty

2

1765

7 Mai

Mybratem in Specie Ktolem

13.

Do Moneta

Do praxe regie Im. P. Lierki Kk. 98 136

Summa facit # 13 234

Expensa

Im. P. Sekretarowi i Patronowi
honorarium # 13.

Turnamowi od 4 Koni do War.
prawo i narad, suskiej i repa
racji, wórka i smarowidło 289 28. 2.
Od wyjścia Bouklurji 3 - -

La papier, lak i os poorty 10 2-2

Os pisania memorialow 3. 24 -

La wikt tak w drodze jako i w War.
prawie, os slancy na now i na
Konie i os swoch suskiej - 263 22 -

La wino na podarunek i konfe-
rencye 137 14 -

La plumbiet na mandat 8 - -

La Extrakt Woinum

i os Relacyi 7 18 -

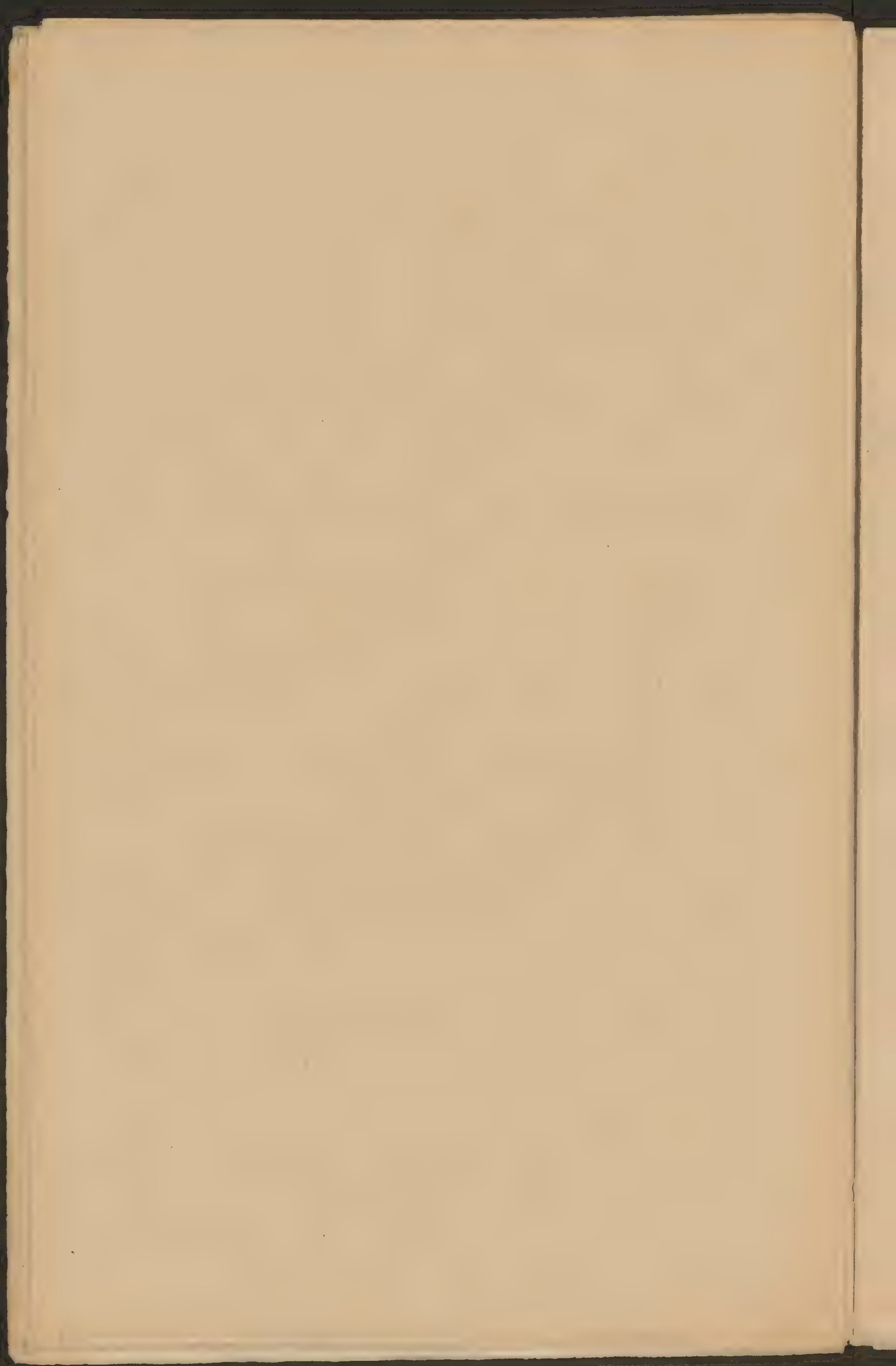
Im. P. Sekretarowi 18 - -

Os różne expensa drobie 5 18 -

Os picoreci na ekstrakt 1 - 8 -

13 Summa facit 448 15. 1.
paleysis nam powrócić 514 15. 1

83

Cum Deo Porachonek & J. P. Jagielskim w Jude.
6 revid. reise i jaxony do Wawerawy
Miodowym 1765

Pierwsza Kollecta in # 13 m. monecie 184. —
Druga Kollecta # 3. do . . . . . 715 14. —
Trzecia Kollecta — " — " — " 415 —

Ja # 16. Summa 1374. 14

Rept. — m. # # 30 in müntr — fr 984 —
Summa # 46 — Summa f. 2359 —

Pierwsza jaxoda furmanowi 4 Ko,
ni xworkiem, reparacya smarów 289 28
Od wyjscia Kontlux: papier, lak
pocztowa od memorialow 16 26
Za wikł prcz mieściel 5 i wstapan
cyi 263 22
Za wino przy Konferencyi tu i
w Wawerawie . . . . . 137 14. —
J. P. Zielinski, Lichockie i inni Dro.
bue ekspensy 53 12
Za ekstrakty przemysłowcy, blam
Ricky i woxnemu 15 10
Druga i trzecia jaxoda od poczt.
ty do Wawerawy . . . . . 217 —
Furmanowi na x Delancya, papier
lak, pocztowa, Dewa 130
Za mieściel 4 Victualia af. 90 . . . 360
Furmanowi na xad od memorialow,
papier, lak pocztowa 180
Za Karczochy i Kosze 54
Drobne ekspensy tu i w Wawerawie
od papierow . . . . . 47 12.

Od stancy na miel b. . . . 54
Mistualia na miel b'a fa 90. 540

Summa fa 2359 12

Pierwsza jarda
J. P. Sekretarowi # 4
J. P. Lichockiemu # 3. } # 13
J. P. Rogalskiemu # 6

Druza i Lrecia jarda
J. P. Sekretarowi # 3.
Imciom Padron. Warera. # 22
Imciom Dependenciom # 3 } # 33
Od Karedy . . . # 2
La wina pery Konfer. # 3

Summa . . . # 46.

84

Konwulacya Percepty i Expensy w Dworze
Warszawskiej w Dnie 25. Aprilis 1765
jako też i na miejscu w Warszawie

Percepta

Colbratem w Krakowie od Śmci
Pana Eichbergera na ten czas
Przydenta . . . . . Złt. . . . 1252
Idem w Warszawie . . . . . Złt. . . . 1000

Na Summa . Złt. 2252.

Expensy z tych

Samanowi do Warszawy . . . . . Złt. 220
Śmci H. Preorowi na przywitanie
i pożegnanie wina garcy Dwa
i Tynt 8. Tynt 16. facit Złt. . . . 20 8
Od słaucy . . . . . Złt. . . . 54 .
Za Dwie libry papieru Tynt 2.
Zł. 2. . . . . Złt. . . . 3 10
Za lak Tynt 3. . . . . Złt. . . . 3 24
Od poczt Tynt 14 . . . . . Złt. . . . 17 22
Na Introdukcyę S. Tekli do Kościoła
Śmci H. H. Augustyanów . . . . . Złt. . . . 17 22
Lokajowi pewnemu Tynt 4 . . . . . Złt. . . . 5 2
Wojnemu Tynt 5 . . . . . Złt. . . . 6 10
Od przeświadczenia przywilejów Zyr-
dowskich . . . . . Złt. . . . 18 -
Honorarium Śm. Pann Sekretarzo-
wi W. P. * 3. i Złt 23. . . . . Złt. . . . 69 -
Honorarium Śm. P. Sekretarzowi
M. P. * 5 i Złt. 23 . . . . . Złt. . . . 115 -
W Śm. Pann Medykantowi w spra-
wie Lubelskiej Juris . . . . . Defu

Atis # b. à Ltt 23.	Ltt.	138	
M. Im. Panu Psarrowsi od dekretu w tejże sprawie # 5 Ltt		115	
Na Kancelaryę w tejże sprawie Synff. 15.	Ltt.	19	
Idem W. Tui Panu Stominskiemu postato się perwexel # 6 à 22. w sprawie . . . . . et Sp. Magistratus		132	
Ltd. w Warszawie w tejże sprawie # 6.		138	
Od dekretu w tejże sprawie W. Tui Panu Psarrowsi # 6 à fa 23.	Ltt.	138	
Na Kancelaryę w tejże sprawie Synff. 15.	Ltt.	19	
Jurmanowi z Warszawy do Kra. Kowa	Ltt.	180	
Mnie ka niciel b à fa 110.	Ltt	660	-
T. Tyndykowi ka niciel b à fa 60		360	
Pacholcowi ka niciel b à fa 3.		18	-
Od wórka	Ltt.	72	-
Za smotę w drodze	Ltt	3	15
Za powrozy	Ltt	1	-
Picrowe Jurmanowi Synff. 2.	Ltt	2	46
Expensy Summa facit	Ltt.	2546	10
Percepty	Ltt.	2252	-
Perchy ualery	Ltt.	294	10
Idem Synff. 9		11	12
	Perchy	305	22
T. Solodini mps			

85

Expens w Grodzie Warszawskiej jako też i na
miejscu w Warszawie w Interesie Miasta Łow-
my à Die 29. Januarii 1766. Anni.

Percepta

Odebratem z Kasy Miejskiej od Imci Pana Luvara <i>fl.</i>	800
Prowinji w Warszawie od sumy ka- pitalnej . . . . . <i>fl.</i>	3000

Summa. *fl.* 3800

Summa Percepty . . . . . *fl.* 3800

Expensy . . . . . <i>fl.</i>	1885	4
Restat z prowincji . . . . . <i>fl.</i>	1914	26

Summa efficit. 3800

Expens z tych

Summanowi według umowy <i>fl.</i>	306
-----------------------------------	-----

Wzrost tenur po niedzieli dwie w War- prawie co dzień à <i>fl.</i> 8. . . . . <i>fl.</i>	112
---	-----

Drugiemu summanowi do picnia przy najezdem . . . . . <i>fl.</i>	108
--	-----

Tenur po siedmiu dni nie czekał na miejscu à <i>fl.</i> 5.	35
---	----

Od stancji w Warszawie i na dwor Mnie na niedziel orderu à <i>fl.</i> 100. <i>fl.</i> 400. . . . . <i>fl.</i>	506 20
---	--------

P. Syndykowi na niedziel orderu à <i>fl.</i> 60 i <i>fl.</i> 240. . . . . <i>fl.</i>	304
---	-----

Imci Panu Kaszperowi pro Honor karcio \$ 10. in specie à <i>fl.</i> 23. . . . . <i>fl.</i>	230
---	-----

Liczącym pienniądze w Kasie #2 in		
Specie à fa 23 . . . . . fa	46	-
Za Lanie w Krakowie	12	-
Oś porcepty Kwiku i kaszisu w		
Grodzie i dwóch Extraktów . . . fa	22	-
Nowalowi w okucia wórka i Dyrka	17	22
Salinachowi w Dyrka i Grnice .	10	4
Za smotę i maxine	2	46
Culag Kottierrom do Leuitu na		
Wiedziel 4 à fa 4 . . . . . fa	16	
Pocztą i papier na Memorjaty .	6	-
Kufer na pienniądze Tynt #40 . fa	50	20
Za dwie Kłotki do Kufera Tynt #50 .	6	10
Dyrka w Grodzie . . . . . fa	2	.

Summa fa 1885 4.

Balthasar Elentz P. R.
m. p.

46

Specyfikacya Exensy Warszawskiej
na Sejmie Ordynaryjnym w roku 1766.

Percepta

1 ^{mo}	Odebratem w Krakowie . . .	Złt.	4000
2 ^{go}	Ex Araris Civili #12 . . .	Złt.	216
3 ^{cie}	Prutłowego . . .	Złt.	930

Zu Summa Złt 5146

Oprócz wyżej wyrażonej percepty
gdy niewystarczyło przychodzący
w Warszawie u pewnego Turci Dł.
tych Polskich. 450.

wiec do wydanych Złt 114 gr. 12
Które o miasta kapłanów
być powinny zostaje u nas
335. g. 12. fant. Złt. 450.

Ex his wypłaci się

Za 11 niedziel mnie i Turci Panu Walszawskiemu . . .	Złt.	2860
1 ^o Syndykowi na 11 niedziel. . .	Złt.	1034
Piechotkowi . . .	Złt.	33
Sumarowi do Warszawy # 21. . .		378
Piechotkowi na barwę podług Rontkury . . .	Złt.	59
Okrasochy i frakta x Koxani i frakunkiem . . .	Złt.	144
Za smotę . . .	Złt.	2 10
Picrome . . .	Złt.	4 15
Prenumeraty na gazety . . .	Złt.	18

Poczdta w gazet Imci P. Czerkiewi,			
Okowi	Lt	18	-
Poczdta Warszawska	Lt	33	8
4. Libry papieru pocztowego	Lt	8	-
2 Libry ordynaryjnego	Lt	2	-
La projektu okopowego i sklepa-			
nego	Lt	1	15
La Lak	Lt	3	-
Od pomocy pisania memoriali		18	-
Od porzucenia dwa razy wórka		20	8
Strata na # 7	Lt	8	26
La wino na powitanie i poiegnanie		20	8
La wino na dwie Konferencye			
percy 2 à Tytuł 12	Lt	30	12
Od drukowania projektu do			
gazet	Lt	4	-
Romolowi	Lt	2	-
Imci Panu Patronowi przy Kon-			
ferencyi # 6	Lt	108	-
Od stancyi W. W. O. Kapucyaz-			
nom . . # 6	Lt	108	-
Formanowi & Wacławowi pło Tra-			
Rowa # 19	Lt	342	-

Summa expensy Lt. 5260 12

Wydanych na perceptę Lt. 114 9 12.

F. Soldadini mp.

J. K. Wadkanowski R. L. Kraly mp

8

15

8

26

8

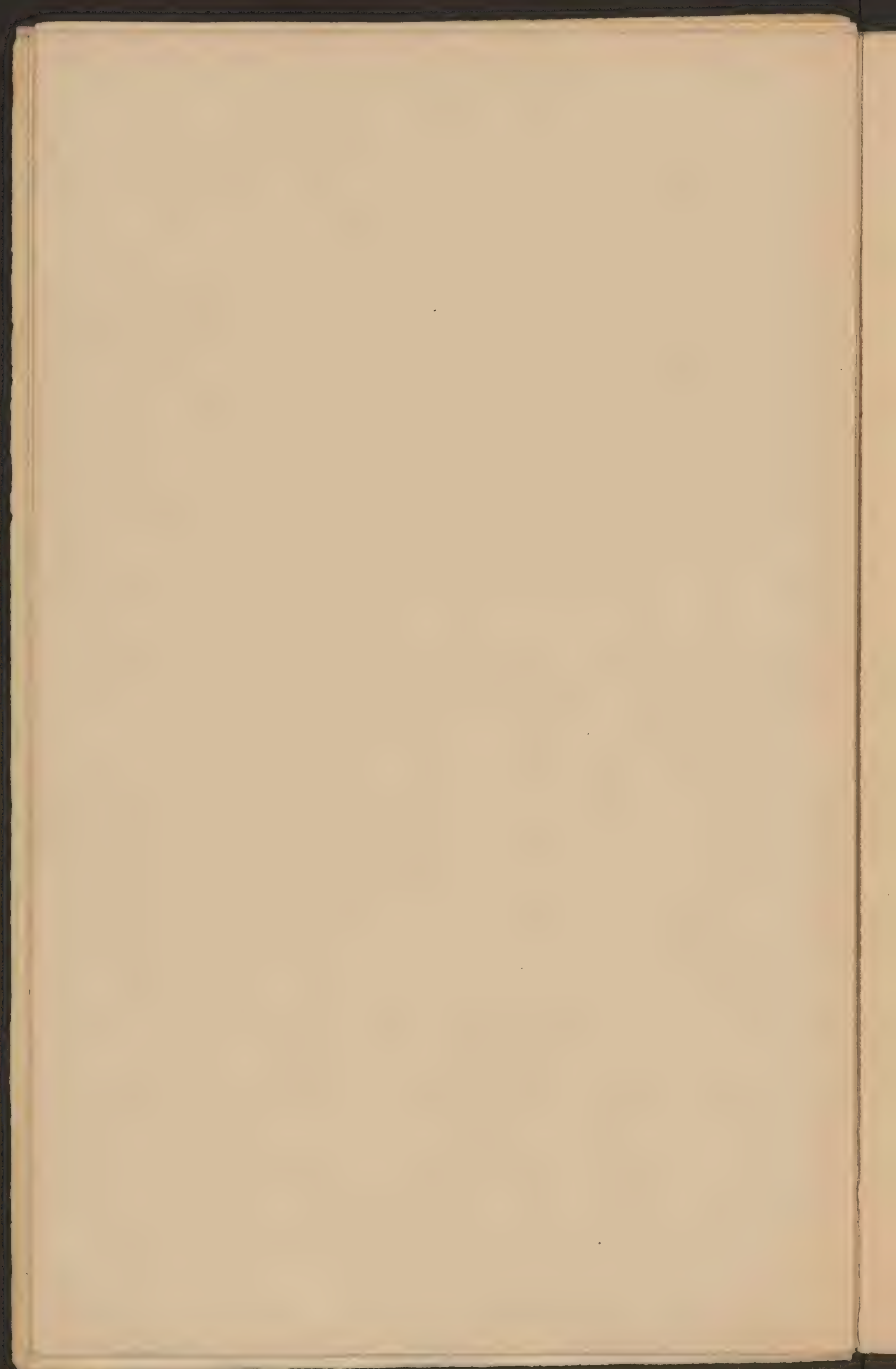
12

12

12.

mp

12
Komisaryja Expendy do Warszawy
na Ejm Extraordynaryjny in Octobri
w Roku 1767

Odebratem od Jmci Pana Mi
chala Gorkowskiego Rowcy
Prawkowskiego

Z tych expens.

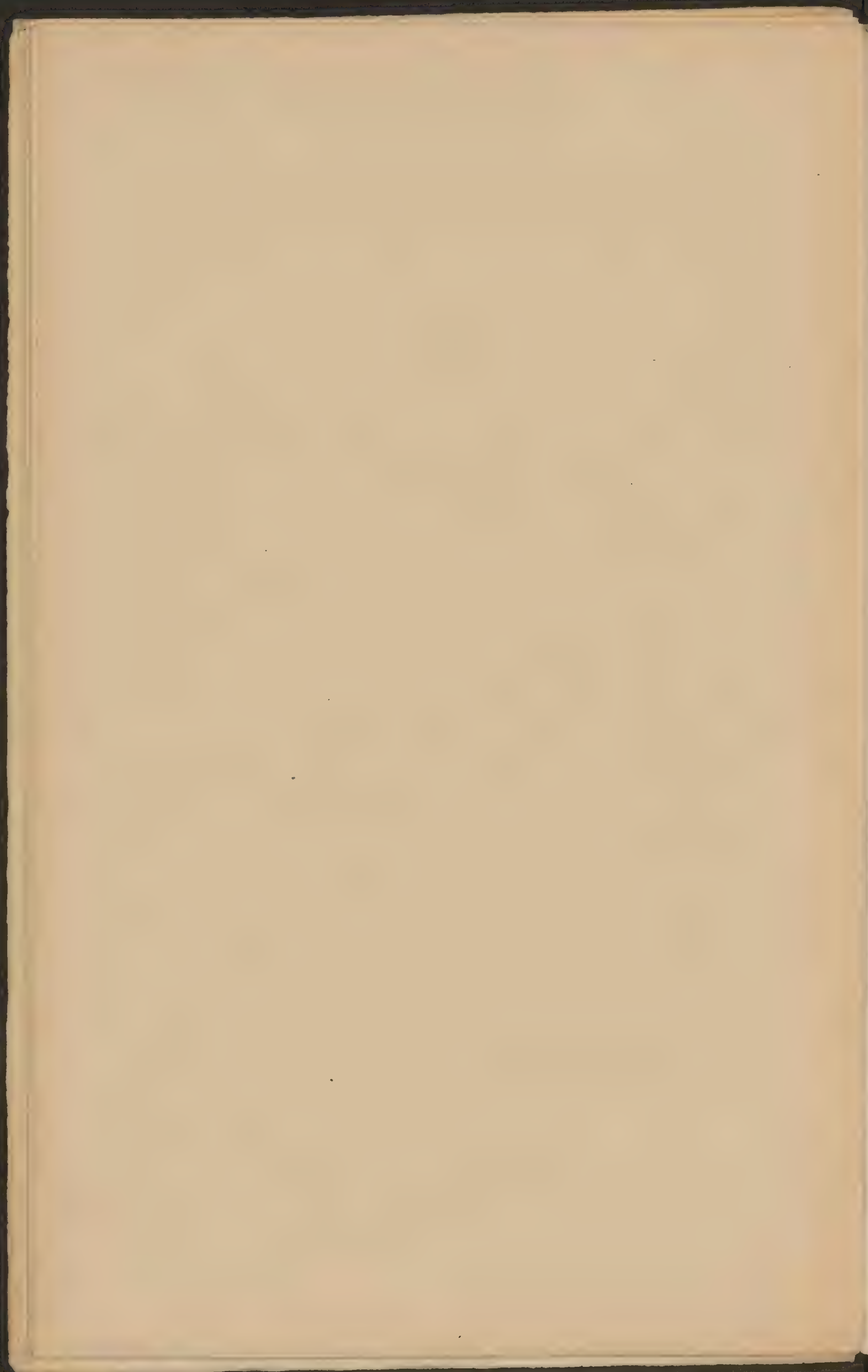
Jurmanowi do Warszawy i War. prowy	560	-
Za drukta, karczochy, korytki, pakunek i drukarzowi	173	2
Za posdrouki i smotę	3	24
Picrowego w Krakowie i w War- prowie	4	-
Za lak i papier	5	-
Za pocztę	4	-
Za projekta drukowane	-	18
Ost Konie do wórka w Warszawie	4	-
Ost pisania Deryderyan i pro- jektów	8	-
Na prenumeratę na gazety i pocztę J. P. Chertkiewicza	36	-
Empani Lowińskiemu na fedygę w pilnowaniu Komisaryi	54	-
Ost slaucy	108	-
Pewy mino na niechiel 4	520	-
Jmci P. Leudykowi	376	-
Pachotkowi	12	-

Summa f. 1868 12
Ostaje się reszty 131 18

Summa efficit f. 2000 -

Produkt... 31 Menis
Ostobris 1767
F. Polwastini mps

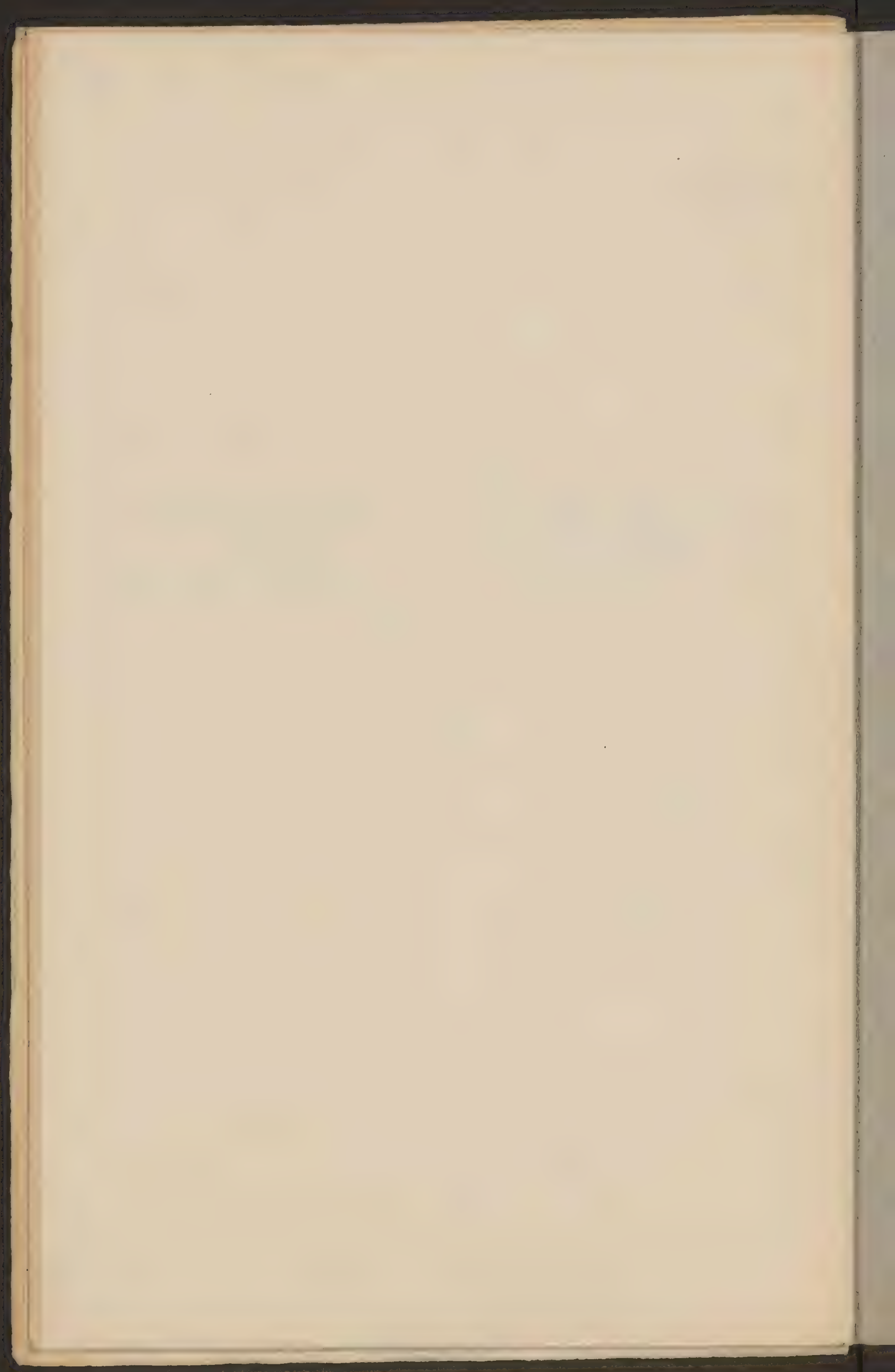

315/03
 824

Touraystus Lohr -
 have 4 American

Salvador Krat
 4 Lohr
 do not dredge

Principles of
Geometry or Arithmetic

Dr. J. K. K. K.

¹ Ubiór mieszczanina krakowskiego. .....

(Wyjście z „Życie i śmierć” Klementa Pawłowskiego, ze str. 211-233)

Znikomość szat była tłoczona: niezachowane są trybalnych strojów z lat odległych, a rzadkość ich nawet z czasów starożytności bliższych. Dochowały się do muzeów i starożytności jedynie drobne historyczne resztki po królach i magnatach, cenne stroje liturgiczne, nieraz ze świeckich szat pobieżna ręka na ofiarę dla kościoła przerobiła, - zresztą cennie zrekonstruować stroje dawne z pewnej epoki, potrzebą możliwych studiów, porównań z podobnymi, drobiazgowych i rozrzuconych po rozmaitych pismach wiadomości, z portretami, obrazami, rzeźbami, nagrobkami i.t.d. Trudności nawiązują się to znaczne, bo i dawniej znana moda, nieraz jeden raz lub kilka lat, przeobrażająca opis od porównywanego portretu lub obrazu, wprowadzała zmiany w ubiór, łatwo więc popaść w anachronizm i pomieszanie strojów. Różnica stanu, godność, zawołanie wpływały na różnicę stroju tak, że należy tylko z największą ostrożnością wprowadzać pewne twierdzenia stanowcze. Nieraz drobna zmiana w kroju, lub rodzaj materiału użytego, tworzyły nową osobną modę nazywaną „szatkami” czego spotykamy całe setki nazwisk strojów, które właściwie nie nie objaśniają rzeczy, cozwyczajnie odgadnięte treści i formy. Wielu pisarzy XVI i XVII w. wspomina zaimek ubiorów szlachty. Mieszczanie szli za jej przykładem a „Prawo rycerskie” Starowolskiego mówi: „Nie możemy rozróżnić w rymach urzędnika od senatora, ani w błyszczącym rękawie od szlachty”, - a Rasek pisze, w swych pamiętnikach: „Bo taki zwyczaj u nas w Polsce, że całe to społeczeństwo, na nieświeżym, to mówią: że to jest i tak to moda na wielką kompiacentę u ludzi, jak nie przyjdzie do prostych ludzi. Co ja pamiętam odmiennie coraz modę w sukniach, w czap-

kach, w butach, szablach, w rzadzikach i w każdym aparacie wojennym i domowym, nawet w szepczakach, w kapturach, stapanach i w szalikach! Nie omylił ten na okładzie ciu/skórah wołowych" O szlach i ich wyprawach nie nie mówię, bo bym tę wszystką złączył zapiśać tą materią. Nie brakuje również narzekania i satyr na szlachę, gwałtowne kobiety wszystkich stanów, do strojności i zmiany mody. I dalej wstecz historii wszystkich ludów się cofnąć, ten wielki świat przed do strojności. - cywilizacja przenosi inne potrzeby, strój nie imponuje dziś nikomu, suknie codzienna służba potrzebie i wygodzie, stała się kosmopolityczna, ujednolicona w całym świecie. Na okrzestowanie się strój nie ma wpływu przedewszystkiem klimat: w krajach ciepłych włączniewyprzysięż się ubierają kuse, lekkie w zimnych długie, ciężkie. A Polsce nie wyrobiła się tego sumi zaskonieczu w postaci tej ostatniej, tj. sukni przedewszystkiem ciepłej, a główną jej częścią jest żupan; futrzana czarna i biała z cholewami, zarówno u rycerzy jak u szlachty i mieszczan, do których te suknie w biegu czasu przybierały zmiany w kroju i kształcie strojne, głównie pod wpływami wschodnimi (kontusz, ułan, szmura), wianity, pasy, guzy, potem saracenijskie czarne i szare, z powodu małego dawniej bezpieczeństwa stała się od dawien dawna niedośćowna uzupełnieniem stroju. Obok barwności dawnych strojów, wykształcił się barbarzyński zamknięciem do strojności i pewna potrzeba zaspokojenia pragnień ludznych - druga cecha ich jest: zbytek, który wywołany był z powodu stanu ekonomicznego do potrzeb cywilizacyjnych i to stało się ujemną bajką dla dążenia samej i rodziny. Zamiast człowiek dawnych czasów utrzymywał pieniądze na kosztowną budowę domu, na obfite kuchnie, kosztowny strój, ozdoby, perły, futra, z drogiego wyborowego materiału, z obfitym użyciem złota na łańcuszki, pierścienie, guzy, nawet drogich kamieni, kosztownej broni przy boku. W owej epoce zamknięcia do strojności i zbytku przyjął się

u wszystkich narodów mimo zmian mody, pewne zasadnicze kształty sukni i broni przy łoku nośzonej, powstały stroje narodowe, a dlatego właśnie, że strój był w ówczesnej strójności i zbytku, jedni uważali ten strój za zbyt drogi, inni za zbyt prosty, czy włoskie, francuskie, węgierskie, polskie, a jeżeli dodamy, że strój ten wymagał kilku garniturów na cały rok, na żenitę, na uroczystość i na codzienny użytek, to zrozumiemy, że on jest za drogi na dzisiejsze stosunki. Rozjawiły się ustawy przeciw zbytkom, które jednak nie znały jeszcze praktycznego celu ograniczenia wydatków na polityczniejszym celu, lecz kierowały się moralnym, przez Kościuszkę dyktowane celem umiarkowania obywateli, później ustawy zwracały się w tym kierunku tylko przeciw nieczciwemu, aby umniejszyć szlachetliwej konkurencji i nabywaniu cenowych przedmiotów konsumpcyj. w XVI w. wyszły z ówczesnych przeciw zbytkom i przeszły w zapamiętanie. Pod koniec XVII wieku i ponownie w XVIII wieku zbytek za objaw kultury i szlachy, dopiero później zaczęto być do niego lite-ralnie, także jako do jego przyczyn przeciw zbytkom, ze względów moralnych i ekonomicznych - jednak zasad tych nie stosowano do szlachty, aż dopiero w XIX w. odezwęło się ustawodawstwo pań-stwowe w tym kierunku - ale tylko przeciw „plebejowi” tj. mieszczaństwu. Zbytek mieszczański był pożytecznym argumentem w ustawach poddańskich, kiedy popierali nakładanie nowych ciężeń na miasto Rzeczypospolitej, to też sama rada miejska krakowska uchwaliła w r. 1643. zakaz droższych strojów niewieścich „zważając że wspaniałe ubrania niektórych niewiast krakowskich wywołują w szlachcie wielką nienawiść do miasta.” Na wyższym niż stanowisku stanęły sejmiki z roku 1776 i 1780 w kwestii zbytkowej, reagując ją w duchu ściśle merkantylistycznym, ale wydając przepisy te o dwieście lat spóźnione. Konstytucja stara się go powściągnąć, wpro-wadza modę i zjawiska. Wtedy tylko szlachcie nie było wolno mieć, a którzy bandery i inne zbroje - szlachy - nie być mogą - ale jednak przesilenia inszych nie bander i innych szlachy nie

zastradza". Celem tego urządzenia ma być, jak mówi ustawa :
„zachęcić krajowe przemysły i handlowe przedsiębiorstwa do granic
przebiegających przez terytorję”. W roku 1787. zakazano w
Keasone fabryk sukna, która już ówczes dostarczała miesz-
czoństwo i szlachę krajowego materiału na ubranie. Wszystkie
te przepisy były już spóźnione, zapoczątkowany przemysł kra-
jowy upadł wskutek skutkiem rozlicznych a tak przez cały ciąg
istnienia Rzeczypospolitej, zakazano ciągłego zysku z zagranicy, dostar-
czając jej przeważną część artykułów konsumpcyjnego stroju, b
tylko biedniejsi mieszczanie i chłopcy poprzestawali na
swoich krajowych sukniach, b zatem i ci b zubożali korzystając
się materiałami zagranicznymi. Energiczniejstem są przepisy
z r. 1788. od publikacji tego prawa z r. 1788 zostaje zabronione
„wywozić bez żadnej ewencji tkaniny i płóci” bzenie szat
kosztownych, ubranie gładkie, złote i srebra ciemnego,
ubranie białe i ciemne, wywózienie reszty drogich tkanin
nych, wprowadzenie białej tkaniny.

[The page contains extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side. The text is organized into several paragraphs and possibly a list or table structure, but the content cannot be discerned.]

W czasie upowszechnienia się kontusza jako stroju narodowego
 używała szlachta województwa krakowskiego kontusze koloru gra-
 natowego na białych żupanach. W XVIII w. wyrobił się zwyczaj
 że czapkę noszono w kolorze żupana, a więc w krakowskim biała
 czapka nazywana czarnym parankiem. Takiego stroju używało też
 mieszczaństwo krakowskie w tychże samych kolorach jako ~~weiole-~~
~~ne ubiwałam sejmów z r. 1493. i z r. 1513.~~ do stanu szlache-
 ckiego i biorąc udział w sejmikach województwa krak. W r. 1810
 przy zapowiedzianym przyjeździe księcia warszawskiego do Krakowa,
 zwrócił się magistrat krak. do ministra spraw wewnętrznych ks.
 warsz. z zapytaniem w jakich strojach ma się księcia powitać,
 na co to ministerium pismem z 23 kwietnia 1810. l. 2348. odpo-
 wiedziało, aby się stosować do dekretu księcia warszawskiego
 z 17 stycznia 1808. ustanawiającego mundur ~~dla całych~~ księ-
 ciów ~~warszawskich~~ i ~~krakowskich~~: jak dla króla kontusz grana-
 towy z żółtym i białym i wyłożeni z żółtym i białym
 na białym, żupan biały, podszew biały i herb na piersi warsz.
 - ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~
 - ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~
 Minister spraw wew. dodaje w piśmie powyższym l. 2348
 że ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~
 to ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~
 mają ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~ ~~z żółtym i białym~~

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

deturowa, fartuch muślinowy, gorset i kaftanik jeszcze tylko u starszych kobiet po przedmie-
ściach są znane. Całe młodsze pokolenie płci
żeńskiej chodzi teraz w czepkach i trudno poz-
nać dziewczycę od mężatki".

.Na sejmie Rzplitej Krak. 1844 r.

Zarządzenie uchwiliło, aby odtąd żadnemu żydko-
wi nie wolno było wejść w śluby małżeńskie, sko-
ro nie wykaze się, że już trzema latami wprzód
złożył ubiór żydowski, czarny kaftan sarafan, a
przybrał ubiór zwyczajny, surdut itp., w Krako-
wie powszechnie używany, w czem uważano środek
zbliżenia się do cywilizacyi. W r. 1797 nie zoba-
czy zaręczanej żydówki inaczej ubranej, tylko z
okrytą od głowy zaczawszy białem prześcieradłem,
które było spięte pod brodą i wisiąco do samej
ziemi. Na głowie zaś nosiły bindy perłowe. Teraz
już gdy stare żydówki wymarły, młode zarzuciły
to okrycie i od lat 15 może noszą ubiory takie
jak chrześcianki, szale, huszki, suknie, szla-
reczki i czepczki z kwiatami".

Czamarę weszła w użycie w końcu XVIII
w. a jako siania skromna w kolorach niejaskrawych
szara, granatowa, czarna, przyjęła się za strój
codzienny a później nawet jako uroczysty w miej-
sce kosztownego kontusza. Przy odświętnem ubra-
niu czamarowem używano tylko czarnej czamary,
białego żupanu wysoko zadętego, nad nim kołnierz
od koszuli wyłożony chustką jasną, przewiązany w
fontaż, buty czarne nie do cholew wkładane, lecz
długie a więc pod nimi zamiast butów zwykłe
trzewiki. Strój czamarowy, jako mniej kosztowny
łatwiej może znaleźć zastosowanie .

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Amerykański. Sprawa. Korespondencja. 22/4
1810 L. 2378. na rozprawie i wstąpić do
miejscowości, w których powstała, a także
Korespondencja, w tymże, magisterstwie i obywateli
miejscowości - praca.

1/4 dekret z 17/1809 Korespondencja
miejscowości, dla służyć, mianem
wskazywać.

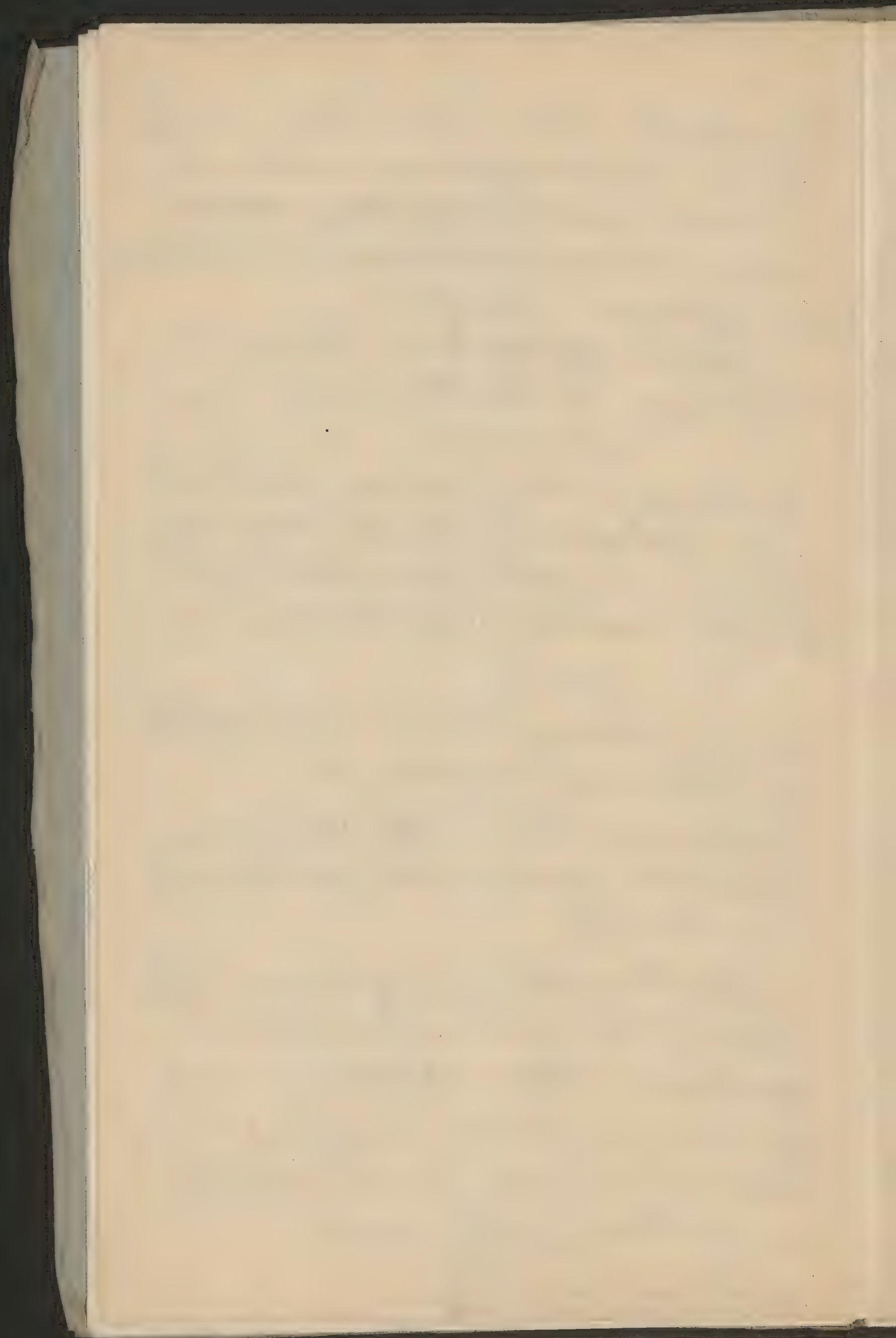
Korespondencja, w tymże, z Korespondencja
miejscowości i wyrażenie i służyć Korespondencja
miejscowości, bez hafty, iupam b. a. i, g. i.
K. b. a. i z Korespondencja Korespondencja

galary

Je same Korespondencja z Korespondencja i wyrażenie
miejscowości Korespondencja służyć

2/4 dekret Korespondencja z 2/4 1809 Korespondencja
miejscowości mianem i dla służyć
miejscowości

Dekret ministra w tymże, 23/4
1810 L. 2378. Korespondencja i Korespondencja
Korespondencja i służyć Korespondencja i służyć
Je me me mianem Korespondencja i służyć
Korespondencja i służyć Korespondencja i służyć
miejscowości Korespondencja i służyć
z Korespondencja mianem.

Wo

Si

Woj

For

Woj

kol

Woj

Oni

Woj

Die

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Zi

Lo

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

Woj

M u n d u r y w o j a w o d a t w o r. 1778 były następujące :

Województwo Ziemia	kontusz	żupan	korciara wykogi	inne zranio na	Uwaga
Województwo Łożańskie :	jasno szafi- rowy,	biały	z wyłogami pasowani	szlify na obu tu ramionach srebrna,	od sejmku 1780 guzików srebrna.
Województwo Kaliszkie :	takiż	takiż	takiż	takiż	takiż
Województwo Gnieźnieńskie	podobnie	podobnie	podobnie	podobnie	podobnie
Województwo Sieradzkie :	karmazynowy	biały	obszary granatowy	karmazynowy srebrna	
Województwo Łęczyńskie :	podobnie	podobnie	podobnie	podobnie grana towa ze złotem albo żółte z granatowym.	
Województwo Żyrardowski skó :	granatowy	karmazynowy	wykogi karmaz srebrna	szlify srebr- ne	od 1780 kon- tusz karmazyn nowy, żupan i wykogi grana towa.
Województwo Włocławskie :	takiż	takiż	takiż	takiż	takiż
Ziemia Dobrzyńska :	amaryntowy	biały	wykogi białolita	szlify złote	
Województwo Płockie :	jasno- szafirowy	szokowego- koloru	wykogi- białolita	guziki i szli- fy srebrne	
Województwo Żelazowski :	ciemno- szafirowy	szokowego- koloru	wykogi skom- kowi i guziki z guzikami A.K. to z szafi- rowy.	szlify na obu ramionach złote	
Województwo Kielecki :	jasny	biały	wykogi ciemne	szlify złote guziki takiż z literą R.	
Województwo Kraśnickie	amaryntowy	biały			do sejmku 1780 kontusz grana towa, żupan i żupan amary- ntowy.
					letem 1780

Województwo Ziemia	Kontusz	żupan	kołnierz wyłogi	inne znamio- na	Uwaga-	
Województwo Sandomierskie	blado- błękitny	biały		obszlegi pasow- e, guziki poz- łacane lub tom- bakowe.		
Województwo Kijowskie :	karmazynowy	granatowy.	wyłogi granatowe	guziki złote, po sejmie 180 naramienniki- kontusz turm- złote z napisem. sowy z wyło- województwo ki- gami czarne- jowskie.- ni, guziki zół- te, żupan bia- ły.-		
Ziemia Chełmska :	zielony	słomkowy		obszlegi czar- ne naramniki- na lewem ramie- niu złoty.-		
Województwo Wołyńskie :	zielony	biały	kołnierz i łapki pasowe.			
Województwo Podolskie :	małowy czy- li papusi-	biały	wyłogi czarne-	szlify- złote		
Województwo Podlaskie :	szafirowy	biały		obszlegi ama- rantowe, szlifa- srebrna na le- wym ramieniu- guzików białych dwanaście.-		
Województwo Czernichowski :	karmazynowy	biały	wyłogi czarne-	szlify przera- biane złotem z czarnym jedwa- biem/litery W. C./		
Litwa Województwo Wileńskie :	granatowy	karmazynowy		obszlegi karma- zynowe, szlify- złote-		
Powiat Oszmiański :	zielony	zielony		obszlegi zie- lone, szlify zło- te- później taki sam mundur - jak wojewó- dztwa wileń- skiego-		
Powiat Wilkomirski :	szafirowy	szafirowy	wyłogi słomkowe	szlify- złote-		
Województwo Trockie :	granatowy	słomkowy	wyłogi słomkowe		Później kon- tusz pasowy, wyłogi zielo- ne, żupan bia- ły.-	
Powiat Upitski :	karmazynowy	słomkowy		obszlegi gra- natowe szlify- złote-		

	Województwo	Kontusz	Żupan	Kołnierz	Inne ozd- bione	Uwagi
	Ziemie			wyłogi		
	Księstwo			wyłogi		
	Żmudzie:	perłowy	biały	niebieskie	szlify złote	-----
od 1780 urząd- stwo wyko- nawcze i sąd- nicze	Województwo Smoleńskie:	karmazynowy	granatowy	-----	obszłogi grana- towe, szlify- złote-	-----
	Powiat			wyłogi		
	Starodubowski	szafireowy	skorkowy	skorkowe	szlify złote	-----
	Województwo				obszłogi grana- towe, szlify- złote-	
	Połockie:	karmazynowy	granatowy	-----	-----	-----
	Województwo			wyłogi		
	Nowogrodzie:	perłowy	czarny	czarne	szlify złote-	-----
	Powiat			wyłogi		
	Słonimski:	szafireowy	skorkowy	skorkowe	szlify złote	Później kon- tusz emaran- towy, żupan i wyłogi szafi- rowe-
	Powiat			wyłogi		Później kon- tusz karmazy- nowy, żupan i wyłogi grana- towe-
	Wolkowsky:	granatowy	karmazynowy	karmazynowe	szlify złote	
	Powiat			wyłogi		
	Orszański:	zielony	biały	białe	szlify złote	Później także jak wojewódz- twa wileńs- kiego-
	Województwo			wyłogi	szlify złote	
taki urząd- stwo sąd- nicze	Brzesko- Litewskie:	szafireowy	biały	amerykańskie	i pas biały-	-----
	Województwo				obszłogi nie- bieskie	Żupan od 1780 opuszczony-
	Włodzisławski:	granatowy	skorkowy	-----		
	Województwo			wyłogi		
	Łuńskie:	karmazynowy	granatowy	granatowe	szlify złote	-----
kon- tusz, sędzi- nia	Powiat					
	Łęczyński:	przyłokczy	mundur	wojewódzki		
	Powiat			wyłogi		
	Raczkowski:	amerykański	biały	białe	szlify srebrne	-----
	Księstwo			wyłogi		
	Inflanckie:	niebieski	biały	czarne skar- mity-	szlify srebr- ne-	-----

Prowincye pruska, ks. Chełmińskie, Malborskie, Pomorskie, w. Ruskie, Białskie i-
Witebskie już były oddzielne.

Wierzchnia suknia spada krojem wygodnym do pokowy łytek, nie ma stanu, nie ma kieszeni, z tyłu żadnego przecięcia, ale szeroko jest do ciała przykrojona, a na biodrach z obu stron ma kilkadziesiąt faldów, które ku dołowi coraz się rozszerrzają i spadają. Rękawy tej sukni, od łokci począwszy, rozprute, zarzucają się na ramiona, w ich miejscu wychodzą obcisłe rękawy spodniej sukni i coraz zwężają się, dochodzą do pięści. Spodnia suknia przystaje szczelnie do ciała, jest krótsza od wierzchniej, z małemi guziczkami, od szyji aż do dołu pozapinana. W lecie noszą ją z lżejszej materji jedwabnej lub bawełnianej, zimą atłasową. Po ciele nad biodrami spięty jest pendent od szabli i pyszny złotem, srebrem, jedwabiem haftowany pas. Starzy noszą włosy na głowie podgolone z zostawionym tylko czubem u wierzchu, który twarzy piękny wyraz męski nadaje, młodszy mają włosy na czole zaczesane a z tyłu podcięte. — Ci noszą także wasy. — Koszuli na piersiach i mankietów nie widać przy tym stroju, ale u szyji noszą za to spinki i u rękawów guzy diamentowe. Barwy sukna i materji, wybierane na zewnątrz ubiór, poszukują się jak najjaśniejsze, spodni musi jak najsprzeczniejszą i krzyżującą się odróżnić. —

L. 3182.pr.1861.

W reskrypcie z dnia 30.III. 1861 L. 1942, 2082 i 3182 prez. przy udzieleniu rozporządzenia L.3182 dodano :

■
Ubrigns ist in den diesfälligen Waffenbewilligungen auszu-
drücken, dass die Karabela nur etc. und diese Bewilligungen nur
an Adeligen, Bürger der Stadt Krakau, und Personen, welche an einen
inländ, ~~o~~ chem Hochschule einen akademischen Grad erlangt haben,
als die zum Fragen der fraglichen Waffe herkömmlich berufenen
Stände, jedoch mit Ausschluss der Studierenden Jugend und nur bei
sonstiger Unbedenklichkeit erteilt werden.-

In abweislichen Bescheiden ist eine 14 tägige Frist zur
Einbringung des Rekurses einzuräumen.-

Hiermit findet auch Bericht . . . Erledigung . . . den advom-
ter Kański über die in Namen des Gutsbesitzers Kochanowski
aus Anlass dessen Anhaltung wegen ~~Fragens~~ der Karabela eingebrenhte
Beschwerde . . . lassen dass zu einem weiteren Einschreiten über
diese ~~in~~ wesentlichen unbegründeten ^{Beschwerde} kein Grund vorhanden ist

Poleca się wydrukować w urzędowej Gazecie krak.

[The text on this page is extremely faint and illegible. It appears to be a single paragraph of handwritten or printed text, possibly a letter or a page from a book. The ink is very light, and the paper shows signs of aging and discoloration.]

Święty Sądzie!

Strona przeciwna najmuje w realności strony podpisanej
w przy ul. Nr. mieszkanie, lokal
składając się z pokoi, kuchni

z przynależnościami. Najem jest miesięczny kwartalny roczny i kochozy
się dnia 19

Strona podpisana wypowiada niniejszem najem powyższy stronie prze-
ciwnej z dniem 19 i wnosi na polecenie strony prze-
ciwnej, aby powyższy przedmiot najmu opróżniła i wypowiadającemu dnia
pod rygorem egzekucji oddała, lub przeciw wypowie-
dzeniu temu do dni 8 swe zarzuty wniosła

Przyczyny wypowiedzenia:

1) Lokator powyższy mimo upomnienia zalega z zapłatą
rat po sobie następujących komornego

2)

Wypowiedzenie Sądowe

Świętny Sąd Powiatowy

Liczba czynności.....

Strona wypowiadająca: Strona przeciwna:

Wł. realn.

do rąk

Wypowiedzenie najmu

mieszkania — lokalu ..... w realności pod Nr. .... w

na dzień

po nie

i napis

Uchwała Sądu

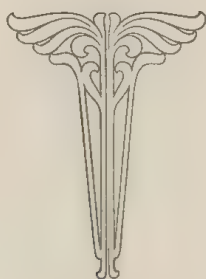
Poleca się stronie przeciwniej, by na czas zastosowała się do tego wypowiedzenia, a to pod rygorem egzekucji; wolno jej jednakże wnieść zarzuty przeciw wypowiedzeniu. Zarzuty należy wnieść pi-semnie lub ustnie w tym sądzie najpóźniej do dni 8 po doręczeniu tej uchwały, jeśli termin wypowiedzenia wynosi przynajmniej dni 14, zaś najpóźniej do dni 3, jeśli termin wypowiedzenia wynosi mniej niż dni 14. Zarzuty wniesione po tym terminie będą odrzucone z urzędu.

Do wiadomości. Wypowiadający ma wypełnić i przedłożyć sądowi po jednym egzemplarzu formularzu dla sądu i dla każdej strony, której wypowiada, a dla zawiadomienia siebie napis lub formularz wypowiedzenia. Formularze przeznaczone dla sądu i dla stron przeciwnych muszą być zaopatrzone stemplem. Formularz wypowiedzenia lub napis przeznaczony dla wypowiedzenia lub napis przeznaczony dla wypowiadającego nie mieszka ani w siedzibie, ani w okręgu właściwego sądu powiatowego, wówczas ma ustanowić mieszkalnego tam pełnomocnika dla doręczeń i wymienić jego imię i nazwisko w wypowiedzeniu. Nie potrzeba dołączać pełnomocnictwa dla pełnomocnika dla doręczeń. Wystarczy, jeśli wypowiadający wymieni jego nazwisko w wypowiedzeniu, które sam podpisał.

24

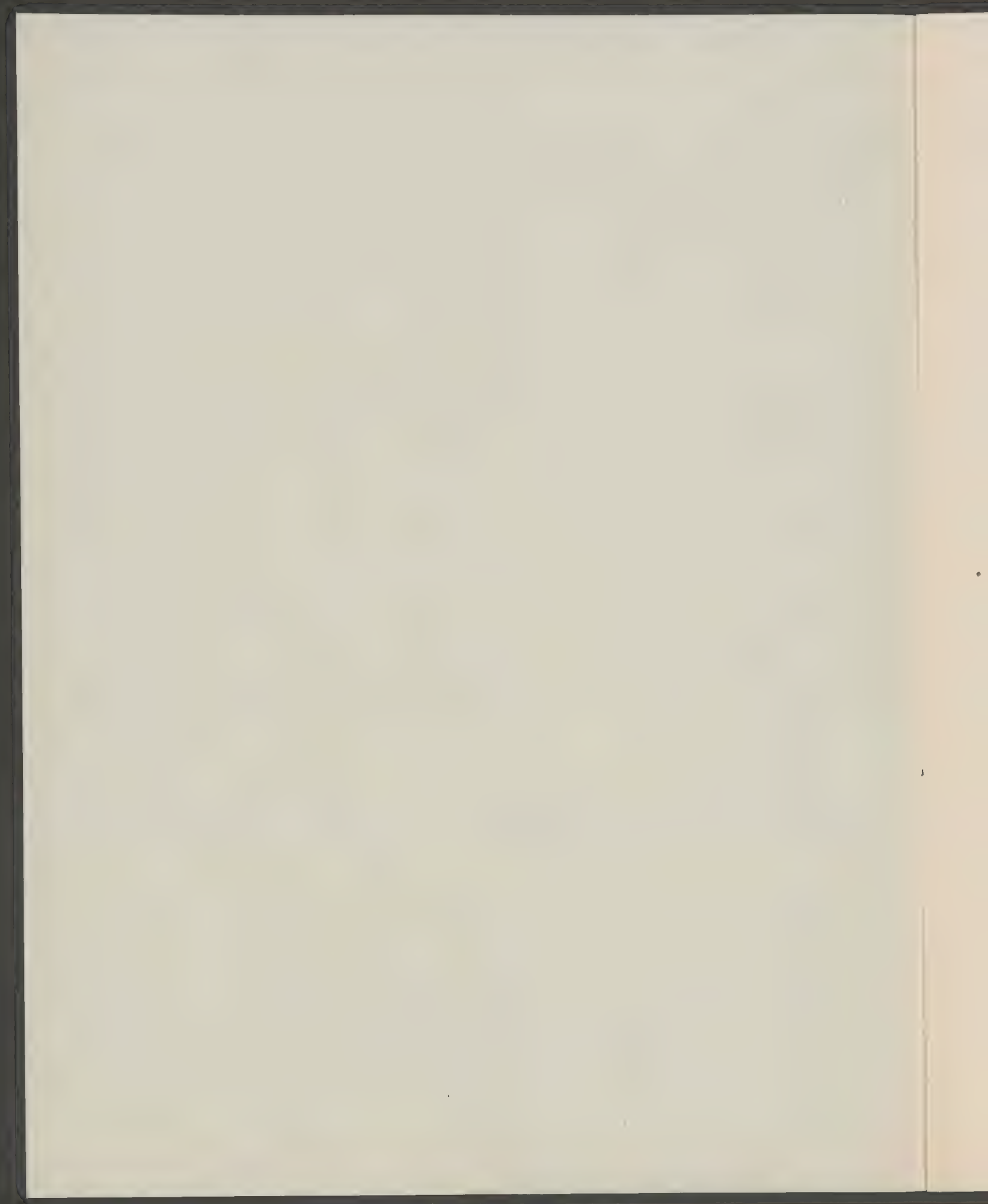
UBIÓR POLSKI

MIESZCZANINA KRAKOWSKIEGO

Wyjątek z książki Klemensa Bąkowskiego: Dzieje Krakowa.
Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, pod zarządem L. K. Górskiego.
1912.

Strój narodowy, choć w życiu codziennem należy już do historyi, bo skromne nowoczesne ubranie objęło jednolicie panowanie w świecie, domaga się jednak życia w pewnych uroczystych, zwłaszcza narodowego znaczenia chwilach, gdy powaga miejsca, okoliczności, szacunku dla pewnych osób wymaga stroju niecodziennego. Uczuwają to wszyscy i wtedy strój narodowy, chociaż należy już do historyi, pojawia się jednak przy uroczystościach. Zwyczaj ten u nas częściowo zaginął skutkiem dawnych zakazów używania stroju narodowego, po odpadnięciu zakazów nie wrócił w całej sile z powodów czysto ekonomicznych, a powoli ginęła i tradycja krawiecka, tak, że krawcy poprostu dopiero muszą się uczyć kroju i roboty. W dodatku strój ten został zepsuty, nowocześni krawcy robili go szablonowo, brali, często według wskazówek zamawiającego amatora, niemożliwe kolory, mieszały kształty rozmaitych wieków, a wielu osobom do dziś dnia wydaje się, że każdy po polsku ubrany musi wyglądać jak wielki hetman koronny, z kołpakiem, czaplem piórem, musi mieć pas słucki i czerwone buty.

Zdaje się niewątpliwem, że wzorem na dziś nie może być strój polski dowolnej dawniejszej epoki historycznej, lecz taki, jakim się ukształtował ostatecznie w ostatnich latach bytu Rzeczypospolitej polskiej. Strój ten w zasadzie jeden był dla szlachty i dla mieszczan miast stołecznych, w szczególności krakowskich. Różnice w bogactwie i w materyale nie były istotne.

Od czasu upowszechnienia się kontusza zwyczajowo ustalił się także w pojedynczych województwach i ziemiach jego kolor. Po nim zdaleka poznawała się szlachta na elekcyach i na pospolitem ruszeniu. Ze kolorów jest mniej, niż było województw i ziem, ustalił się potem i kolor czapek oraz kołnierzy, czyli rodzaj munduru wojewódzkiego.

W XVIII wieku wyrobił się dalej zwyczaj, że czapkę noszono zawsze w kolorze żupana.

Województwo krakowskie używało co najpóźniej od XVII wieku kontusza ciemno-niebieskiego i białego żupana. Przy wjeździe króla Władysława IV w r. 1633 „szło naprzód 300 mieszczan krakowskich, w niebieską jedwabną barwę przybranych“.

Nadto od XVI w. uważali się mieszczenie krakowscy za szlachtę *de iure*, stykali się ze szlachtą w interesach i na sejmikach, w podobnych zostawali warunkach materyalnych, strój więc upodabniał się jeden na drugim.

Szlachta zaopatrywała się w ubiory swoje po miastach, raczej więc miasto wpłynęło na modę, bo ono sprowadzało materye zagraniczne, ono dostarczało najwięcej krawców, a krawiec małomiasteczkowy, wiejski lub domowy chciał dorównać krakowskiemu, więc szedł za jego wzorem.

Senatorowie, urzędnicy, magnaci używali przy uroczystościach szat, przytykanych srebrem i złotem, kosztownych kołpaków, zamożna szlachta naśladowała ich w miarę zamożności w uroczystych okazyach — na codzień trzymało się jednak zwyczajowo po domu żupana, na który przy gościach lub przy wyjściu z domu wdziewano kontusz. Zimą kładziono na kontusz futro, delię,

latem w podróży okrywano kontusz przed prochem lekką płócienną opończą. Czarnych sukni używano tylko w żałobie. Bardzo pobożni nosili też czarne suknie w wielki tydzień.

Tradycja polskiego stroju utrzymała się w Krakowie dłużej, niż w reszcie Polski, gdyż strój ten używany był aż do końca Rzeczypospolitej krakowskiej, do parady, a nawet w życiu codziennym nie był rzadki.

Pamiętnikarz krakowski Ambroży Grabowski pisze w r. 1834:

„Jeszcze w święta uroczyste, np. Zielone Świątki, Boże Ciało i t. p., widzieć można dotąd w naszym mieście kuśnierza, rzeźnika, rybaka, murarza i t. p., ubranego w strój narodowy, w pasie i niekiedy z karabelą przy boku“.

W ostatnich latach niepodległości Rzeczypospolitej polskiej noszono w Krakowie kontusze bardzo długie, przeważnie koloru ciemno-niebieskiego lub granatowego, z kołnierzem wysokim, wyłożonym, amarantowym, żupany białe, czapki (konfederatki) białe z czarnym barankiem, wysokie, a przez to spadające na bok po baranku, buty żółte, szable najczęściej w czarnej pochwie. Konfederatka była powszechnym nakryciem głowy przeciętnego kontuszwicza w ostatniej dobie niezawisłości Polski, używanie więc teraz kołpaków z piórami jest niedorzecznym naśladowaniem dawnych hetmanów, senatorów i dygnitarzy. Napływ Niemców po rozbiórce wprowadził masowo niemiecko-francuskie fraki, ale tradycyjny strój polski trzymał się jeszcze długo.

W r. 1776 polecił Sejm warszawski, aby województwa na najbliższych sejmikach gospodarskich obrały sobie stałe kolory mundurów (Vol. leg. VIII 894). Sejmiki uchwałyły kolory dotąd zwyczajowo już dawno używane. Sejmik krakowski powziął następującą uchwałę:

„My Rada i Urzędnicy Dygnitarze i całe Rycerstwo Województwa krakowskiego w Proszowie na dzień 15 lipca 1777 zjechawszy się, przedsięwzięliśmy na tym zjeździe względem munduru przepis prawa (titulo objaśnienie legis sumpuariae konstytucyi 1776. Fol. 50 Nr 50) do wykonania przyprowadzić, zaczęliśmy za jednomyślnym zezwoleniem wszystkich ustanawiamy, t. j. kolor biały na żupanie, a amarantowy na kontuszu“.

Za krótko potem istniała Rzeczpospolita, aby kolor amarantowy wszedł w obyczaj: noszono dalej ciemno-niebieskie kontusze z amarantowym kołnierzem — może sejmik z r. 1777 miał tylko kolor kołnierza na myśli?

Po utworzeniu Księstwa Warszawskiego przepisał książę warszawski w r. 1809 dla szlachty, urzędników i posłów jednolite kolory kontuszów i żupanów w całym państwie — a były to kolory województwa krakowskiego. Gdy w r. 1810 zapowiedziano przyjazd księcia warszawskiego do Krakowa, zwrócił się magistrat krakowski do ministra spraw wewnętrznych Księstwa Warszawskiego z zapytaniem, w jakich strojach ma się księcia powitać, na co toż ministerium pismem z 23 kwietnia 1810 r. l. 2348 odpowiedziało, aby się stosować do dekretu księcia warszawskiego z 17 stycznia 1809 i 27 marca 1809 ustanawiającego mundur Księstwa Warszawskiego, a mianowicie: jako codzienny kontusz granatowy sukieny z kołnierzem i wyłogami u rękawów karmazynowymi bez haftu, żupan biały, guziki białe z herbem Księstwa Warszawskiego — jako galowy: takiż sam mundur w tych samych kolorach tylko z haftowaniami srebrem na kołnierzach i wyłogach rękawów.

I dziś więc w konsekwencji, kto chce w Krakowie używać stroju polskiego, winien trzymać się kolorów powyższych.

Co do prawa noszenia karabeli przez mieszczan, interesującą wiadomość przyniósł Franciszek Jaworski w książce: „Nobilitacja miasta Lwowa“ (Lwów, 1909): „Po roku 1860, z obudzeniem się ducha narodowego i zamiłowania

stroju polskiego, z powodu szykan tego stroju przez policję, wnieśli obywatele krakowscy, a potem lwowscy prośbę do Namiestnictwa o pozwolenie noszenia stroju polskiego z karabela. Namiestnictwo wydało w roku 1861 odnośny reskrypt dla Krakowa, a w roku 1865 dla Lwowa na ręce Bonifacego Stillera⁴. Ponieważ reskrypt z roku 1861, dla Krakowa wydany, nie mógł być dotąd odszukany, przeto podaję tu treść reskryptu lwowskiego z roku 1865, jako przytaczającego treść reskryptu dla Krakowa:

„Na wniesione przez pana imieniem wielu tutejszych podanie o pozwolenie obywatelom miasta Lwowa, podobnie, jak obywatelom miasta Krakowa, noszenia karabeli, rozporządziło Wysokie c. k. Prezydium Namiestnictwa pismem z 4 października 1865 roku L. 9643/pr. z uwagi na to, że dokumentarnie zostało udowodnione zrównanie niegdyś tutejszych obywateli z obywatelami miasta

Krakowa pod względem przywilejów i odznak szlacheckich, jako że rzeczywistym imatrikułowanym obywatelom miasta Lwowa dozwolone ma być noszenie wspomnianej broni przybocznej, przy dokładnem jednakże przestrzeganiu warunków, podanych w rozporządzeniu Wysokiego c. k. Namiestnictwa

z 10 maja 1861 L. 3182/pr. O tem zawiadamia się Pana z tym dodatkiem, że według rozporządzenia c. k. Prezydium Wysokiego Namiestnictwa z 30 maja 1861 L. 3182 pr. karabela noszoną być może tylko przy zupełnym starożytnym stroju polskim, składającym się z sukni wierzchniej, zwanej „kontusz“, i sukni spodniej, zwanej „żupan“. — We Lwowie, dnia 10 października 1865 r. Hummer mp.“

Ubiory rękodzielników krakowskich koło 1840—1850 r.

Rysunek J. K. Wojnarowskiego.

~~~~~

Objaśnienie ryciny na stronie następnej.

Rycina obejmuje część środkową akwarelowego żurnalu z końca XVIII w. przedstawiającego szereg postaci różnokolorowych w polskich strojach, stojących przed namiotem, nad którym chorągwie z herbami Polski i Litwy, ujętych w ramę, ułożoną z herbów ziem i województw polskich. Każda figurka, oznaczona u dołu numerem, a pod spodem wedle tych numerów podane nazwy województw i ziem. Akwarele te dość jeszcze rozpowszechnione są żurnalami krawieckimi, podającymi krawcowi kolory, w jakich ma szyć suknie dla klientów z rozmaitych okolic Rzptej. Środkowa część tego żurnalu na stronie poprzedniej odbita podaje następujące kolory:

Nr	Województwo	Kontusz	Kołnierz	Żupan i czapka
24.	Wołyńskie	ciemno-zielony	czarny	białe
12.	Łęczyckie	wiśniowy	niebieski	"
9.	Kaliskie	niebieski-ultramaryn	różowy	"
36.	Rawskie	czerwony	czarny	"
1.	Krakowskie	granatowy	amarantowy	"
5.	Poznańskie	jasno-niebieski	różowy	"
6.	Wileńskie	granatowy	amarantowy	amarantowe
14.	Brzesko-Kujawskie	ceglaty	niebieski	białe
10.	Sieradzkie	niebieski b. jasny	czarne	"
37.	Brzeskie	ultramaryn	różowy	"
45.	Czernichowskie	bordeaux	czarny	"

Wszystkie czapki kształtu konfederatek, wszyscy w żółtych butach.

24

12

9

36

1

5

6

14

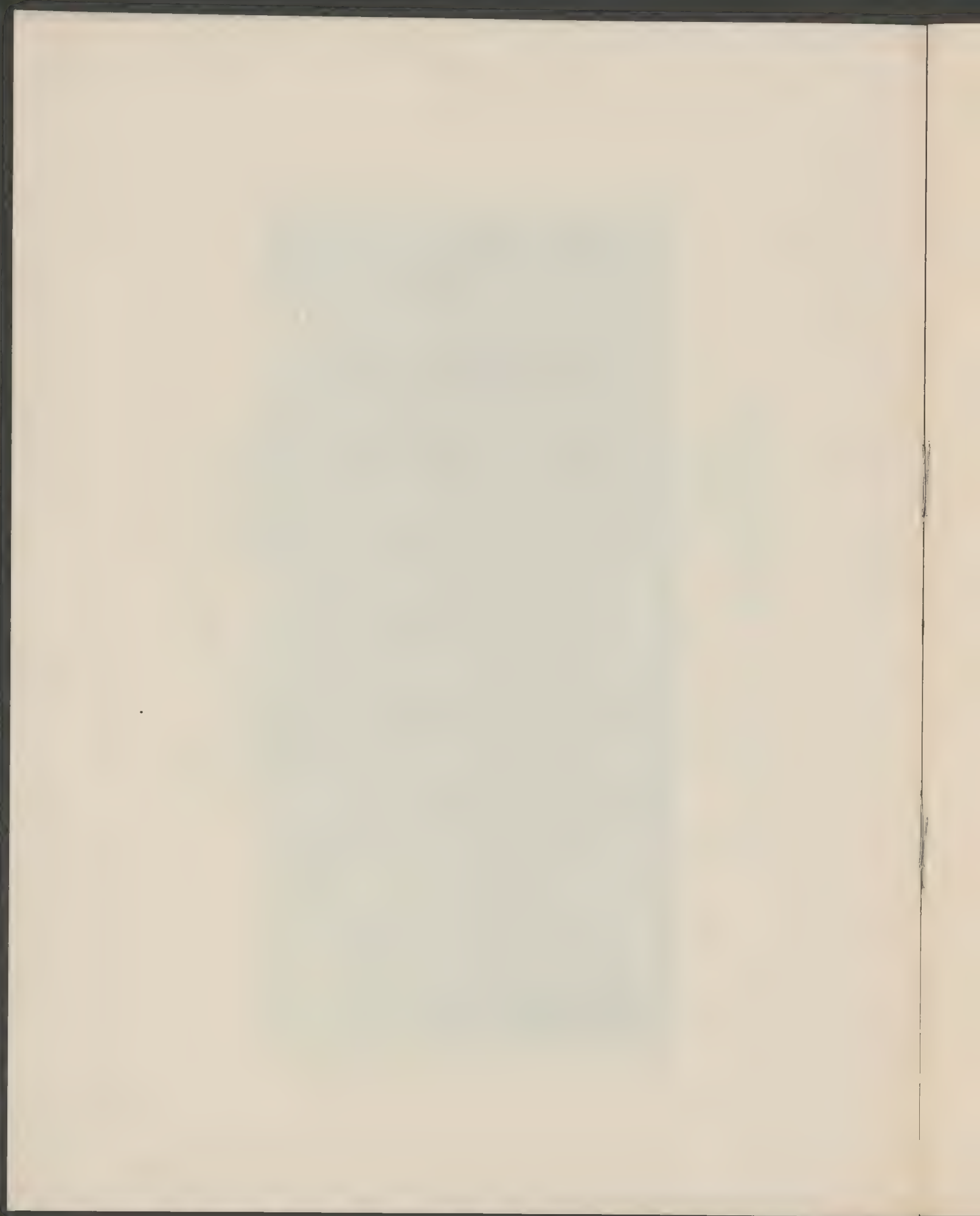
10

37

45

Zurmal strojów polskich z końca XVIII w. (Archiwum miejskie).

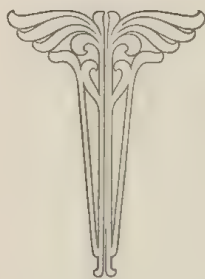

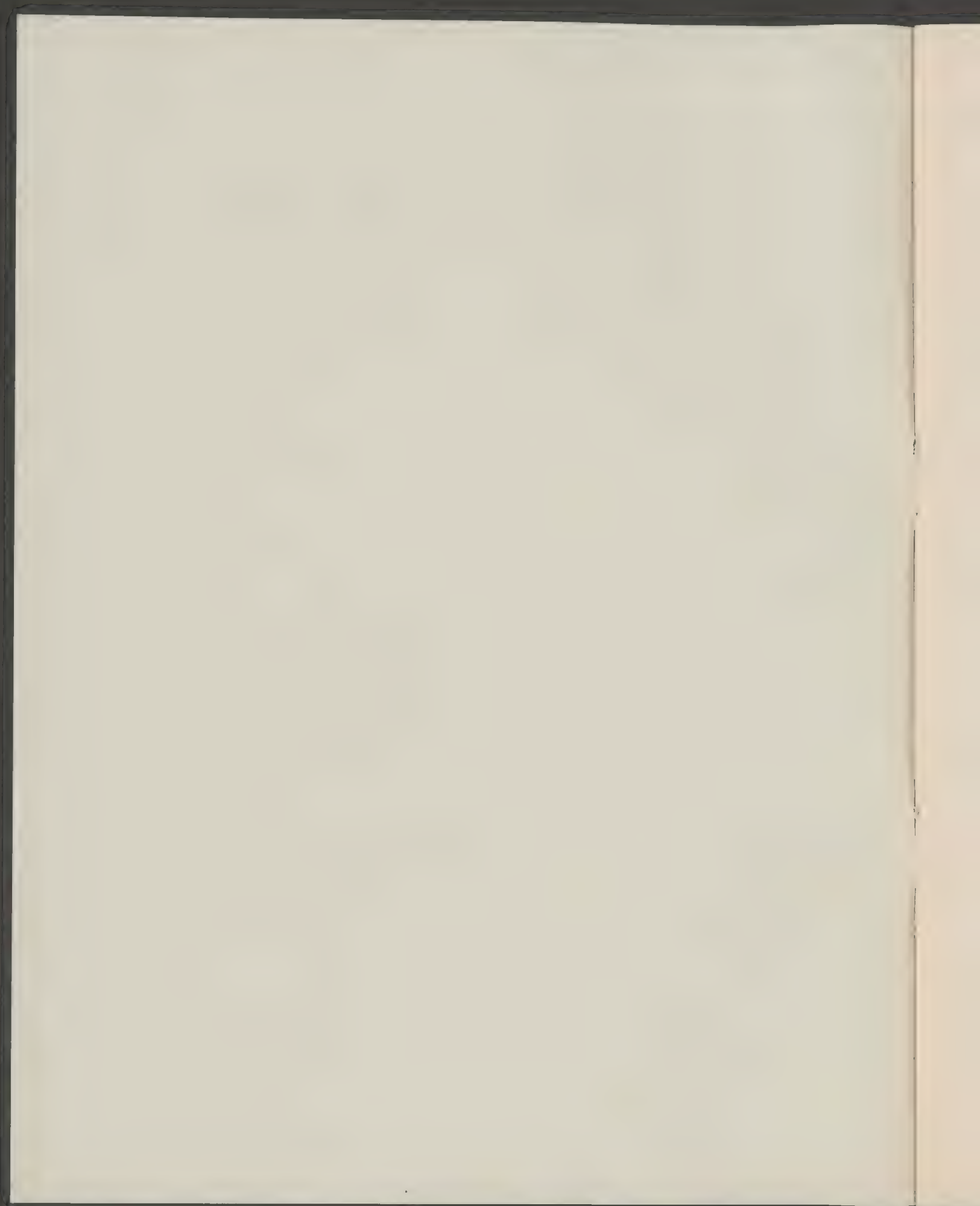
178

UBIÓR POLSKI

MIESZCZANINA KRAKOWSKIEGO

Wyjątek z książki Klemensa Bąkowskiego: Dzieje Krakowa.
Czcionkami Drukarni Literackiej w Krakowie, pod zarządem L. K. Górskiego.
1912.

119

Strój narodowy, choć w życiu codziennem należy już do historii, bo skromne nowoczesne ubranie objęło jednolicie panowanie w świecie, domaga się jednak życia w pewnych uroczystych, zwłaszcza narodowego znaczenia chwilach, gdy powaga miejsca, okoliczności, szacunku dla pewnych osób wymaga stroju niecodziennego. Uczuwają to wszyscy i wtedy strój narodowy, chociaż należy już do historii, pojawia się jednak przy uroczystościach. Zwyczaj ten u nas częściowo zaginął skutkiem dawnych zakazów używania stroju narodowego, po odpadnięciu zakazów nie wrócił w całej sile z powodów czysto ekonomicznych, a powoli ginęła i tradycja krawiecka, tak, że krawcy poprostu dopiero muszą się uczyć kroju i roboty. W dodatku strój ten został zepsuty, nowocześni krawcy robili go szablonowo, brali, często według wskazówek zamawiającego amatora, niemożliwe kolory, mieszały kształty rozmaitych wieków, a wielu osobom do dziś dnia wydaje się, że każdy po polsku ubrany musi wyglądać jak wielki hetman koronny, z kołpakiem, czaplem piórem, musi mieć pas słucki i czerwone buty.

Zdaje się niewątpliwem, że wzorem na dziś nie może być strój polski dowolnej dawniejszej epoki historycznej, lecz taki, jakim się ukształtował ostatecznie w ostatnich latach bytu Rzeczypospolitej polskiej. Strój ten w zasadzie jeden był dla szlachty i dla mieszczan miast stołecznych, w szczególności krakowskich. Różnice w bogactwie i w materyale nie były istotne.

Od czasu upowszechnienia się kontusza zwyczajowo ustalili się także w pojedynczych województwach i ziemiach jego kolor. Po nim zdaleka poznawała się szlachta na elekcyach i na pospolitem ruszeniu. Że kolorów jest mniej, niż było województw i ziem, ustalił się potem i kolor czapek oraz kołnierzy, czyli rodzaj munduru wojewódzkiego.

W XVIII wieku wyrobił się dalej zwyczaj, że czapkę noszono zawsze w kolorze żupana.

Województwo krakowskie używało co najpóźniej od XVII wieku kontusza ciemno-niebieskiego i białego żupana. Przy wjeździe króla Władysława IV w r. 1633 „szło naprzód 300 mieszczan krakowskich, w niebieską jedwabną barwę przybranych“.

Nadto od XVI w. uważali się mieszczenie krakowscy za szlachtę *de iure*, stykali się ze szlachtą w interesach i na sejmikach, w podobnych zostawali warunkach materyalnych, strój więc upodabniał się jeden na drugim.

Szlachta zaopatrywała się w ubiory swoje po miastach, raczej więc miasto wpłynęło na modę, bo ono sprowadzało materye zagraniczne, ono dostarczało najwięcej krawców, a krawiec małomiasteczkowy, wiejski lub domowy chciał dorównać krakowskiemu, więc szedł za jego wzorem.

Senatorowie, urzędnicy, magnaci używali przy uroczystościach szat, przytykanych srebrem i złotem, kosztownych kołpaków, zamożna szlachta naśladowała ich w miarę zamożności w uroczystych okazjach — na codzień trzymało się jednak zwyczajowo po domu żupana, na który przy gościach lub przy wyjściu z domu wdziewano kontusz. Zimą kładziono na kontusz futro, delię,

latem w podróży okrywano kontusz przed prochem lekką płócienną opończą. Czarnych sukni używano tylko w żałobie. Bardzo pobożni nosili też czarne suknie w wielki tydzień.

Tradycja polskiego stroju utrzymała się w Krakowie dłużej, niż w reszcie Polski, gdyż strój ten używany był aż do końca Rzętej krakowskiej, do parady, a nawet w życiu codziennym nie był rzadki.

Pamiętnikarz krakowski Ambroży Grabowski pisze w r. 1834:

„Jeszcze w święta uroczyste, np. Zielone Świątki, Boże Ciało i t. p., widzieć można dotąd w naszym mieście kuśnierza, rzeźnika, rybaka, murarza i t. p., ubranego w strój narodowy, w pasie i niekiedy z karabelą przy boku“.

W ostatnich latach niepodległości Rzeczypospolitej polskiej noszono w Krakowie kontusze bardzo długie, przeważnie koloru ciemno-niebieskiego lub granatowego, z kołnierzem wysokim, wyłożonym, amarantowym, żupany białe, czapki (konfederatki) białe z czarnym barankiem, wysokie, a przez to spadające na bok po baranku, buty żółte, szable najczęściej w czarnej pochwie. Konfederatka była powszechnym nakryciem głowy przeciętnego kontuszwowca w ostatniej dobie niezawisłości Polski, używanie więc teraz kołpaków z piórami jest niedorzecznym naśladowaniem dawnych hetmanów, senatorów i dygnitarzy. Napływ Niemców po rozbiórce wprowadził masowo niemiecko-francuskie fraki, ale tradycyjny strój polski trzymał się jeszcze długo.

W r. 1776 polecił Sejm warszawski, aby województwa na najbliższych sejmikach gospodarskich obrały sobie stałe kolory mundurów (Vol. leg. VIII 894). Sejmiki uchwaliły kolory dotąd zwyczajowo już dawno używane. Sejmik krakowski powziął następującą uchwałę:

„My Rada i Urzędnicy Dygnitarze i całe Rycerstwo Województwa krakowskiego w Proszowie na dzień 15 lipca 1777 zjechawszy się, przedsięwzięliśmy na tym zjeździe względem munduru przepis prawa (titulo objaśnienie legis sumpnariae konstytucyi 1776. Fol. 50 Nr 50) do wykonania przyprowadzić, zaczem za jednomyślnem zezwoleniem wszystkich ustanawiamy, t. j. kolor biały na żupanie, a amarantowy na kontuszu“.

Za krótko potem istniała Rzęta, aby kolor amarantowy wszedł w obyczaj: noszono dalej ciemno-niebieskie kontusze z amarantowym kołnierzem — może sejmik z r. 1777 miał tylko kolor kołnierza na myśli?

Po utworzeniu Księstwa Warszawskiego przepisał książę warszawski w r. 1809 dla szlachty, urzędników i posłów jednolite kolory kontuszków i żupanów w całym państwie — a były to kolory województwa krakowskiego. Gdy w r. 1810 zapowiedziano przyjazd księcia warszawskiego do Krakowa, zwrócił się magistrat krakowski do ministra spraw wewnętrznych Księstwa Warszawskiego z zapytaniem, w jakich strojach ma się księcia powitać, na co toż ministerium pismem z 23 kwietnia 1810 r. l. 2348 odpowiedziało, aby się stosować do dekretu księcia warszawskiego z 17 stycznia 1809 i 27 marca 1809 ustanawiającego mundur Księstwa Warszawskiego, a mianowicie: jako codzienny kontusz granatowy sukienny z kołnierzem i wyłogami u rękawów karmazynowymi bez haftu, żupan biały, guziki białe z herbem Księstwa Warszawskiego — jako galowy: takiż sam mundur w tych samych kolorach tylko z haftowaniami srebrem na kołnierzach i wyłogach rękawów.

I dziś więc w konsekwencji, kto chce w Krakowie używać stroju polskiego, winien trzymać się kolorów powyższych.

Co do prawa noszenia karabeli przez mieszczan, interesującą wiadomość przyniósł Franciszek Jaworski w książce: „Nobilitacya miasta Lwowa“ (Lwów, 1909): „Po roku 1860, z obudzeniem się ducha narodowego i zamiłowania

Objaśnienie ryciny na stronie następnej.

Rycina obejmuje część środkową akwarelowego żurnalu z końca XVIII w. przedstawiającego szereg postaci różnokolorowych w polskich strojach, stojących przed namiotem, nad którym chorągwie z herbami Polski i Litwy, ujętych w ramę, ułożoną z herbów ziem i województw polskich. Każda figurka, oznaczona u dołu numerem, a pod spodem wedle tych numerów podane nazwy województw i ziem. Akwarele te dość jeszcze rozpowszechnione są żurnalami krawieckimi, podającymi krawcowi kolory, w jakich ma szyć suknie dla klientów z rozmaitych okolic Rzeczypospolitej. Środkowa część tego żurnalu na stronie poprzedniej odbita podaje następujące kolory:

Nr	Województwo	Kontusz	Kołnierz	Żupan i czapka
24.	Wołyńskie	ciemno-zielony	czarny	białe
12.	Łęczyckie	wiśniowy	niebieski	"
9.	Kaliskie	niebieski-ultramaryn	różowy	"
36.	Rawskie	czerwony	czarny	"
1.	Krakowskie	granatowy	amarantowy	"
5.	Poznańskie	jasno-niebieski	różowy	"
6.	Wileńskie	granatowy	amarantowy	amarantowe
14.	Brzesko-Kujawskie	ceglaty	niebieski	białe
10.	Sieradzkie	niebieski b. jasny	czarne	"
37.	Brzeskie	ultramaryn	różowy	"
45.	Czernichowskie	bordeaux	czarny	"

Wszystkie czapki kształtu konfederatek, wszyscy w żółtych butach.

24

12

9

36

1

5

6

14

10

37

45

Zurnal strojów polskich z końca XVIII w. (Archiwum miejskie).

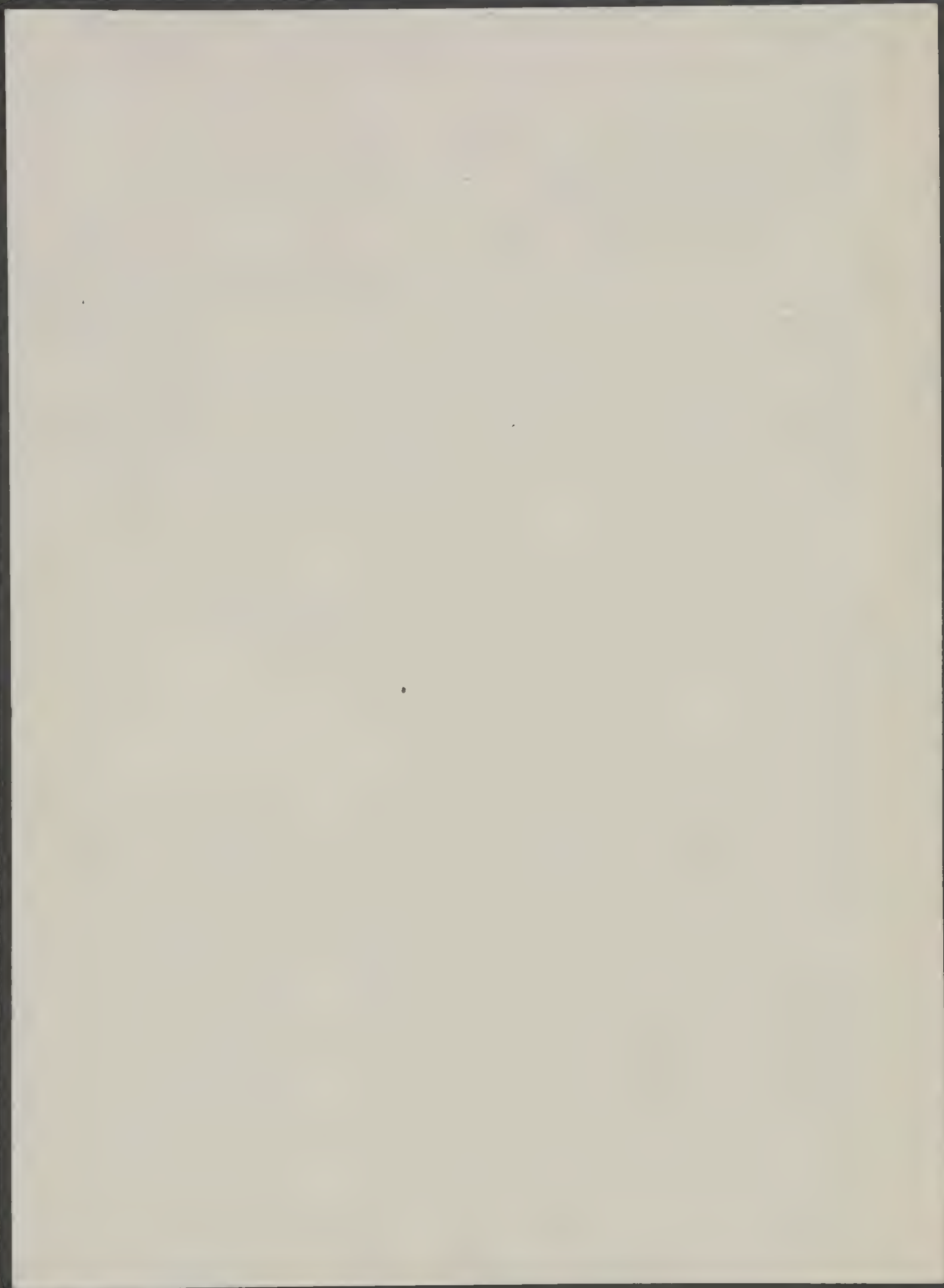

Prejs laime & me'mciets
 atkure [litografie kolonnu]
 wedl rysunkow Walerego Eliaszg,
 z 12 grupami w stopach potskech.

Z. Anusiewicz

27. IV. 1852.

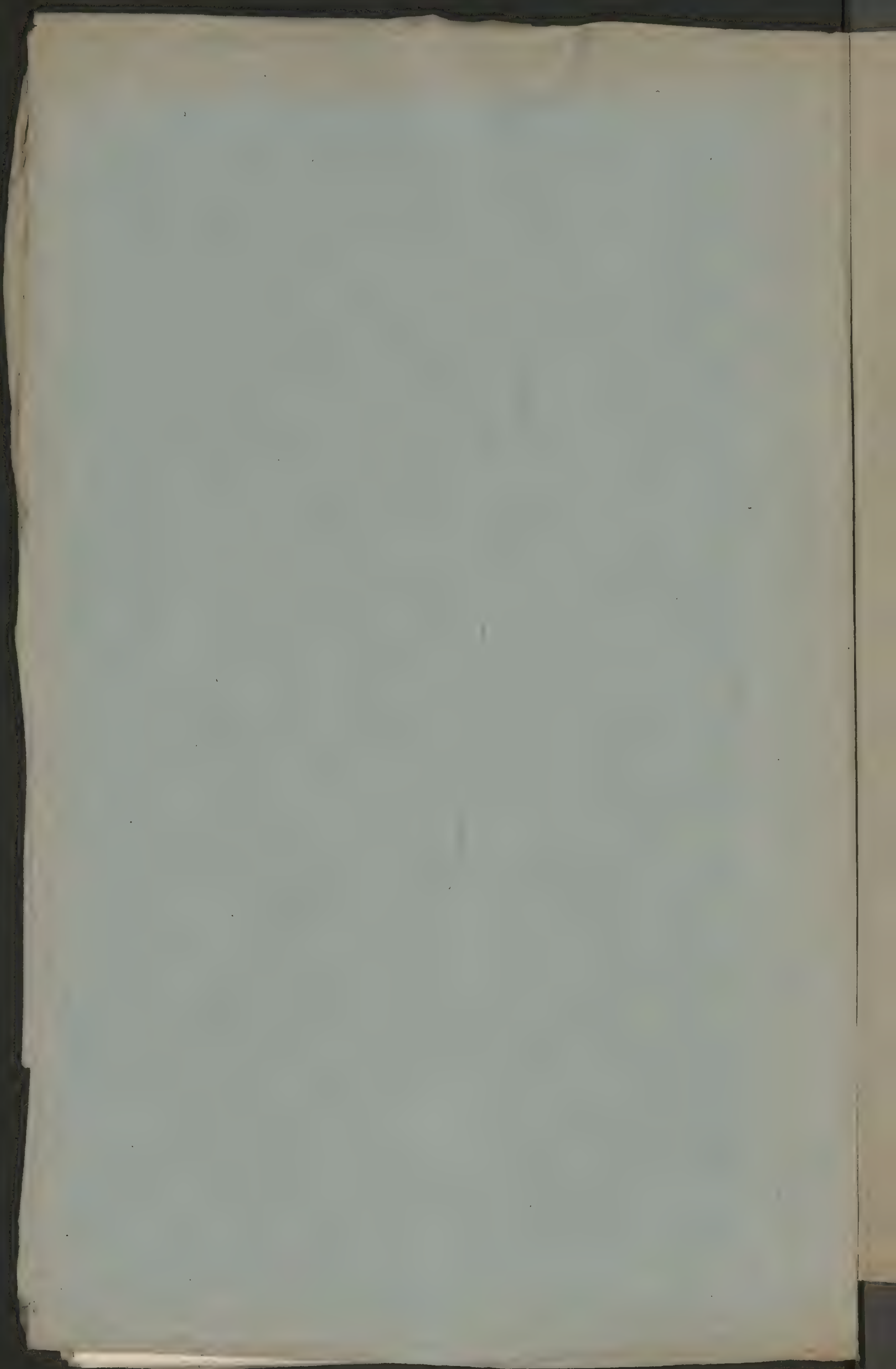
Ryzyng
 do drukarni prof. Kury
 27. IV. 52
 Z. An.

Renzia

Alkyon
Renzia

Palmerston
North
Receipt

---

27 25/6 1925

2017

10

1017

Rotunda Jan

James

Wypowiadanie

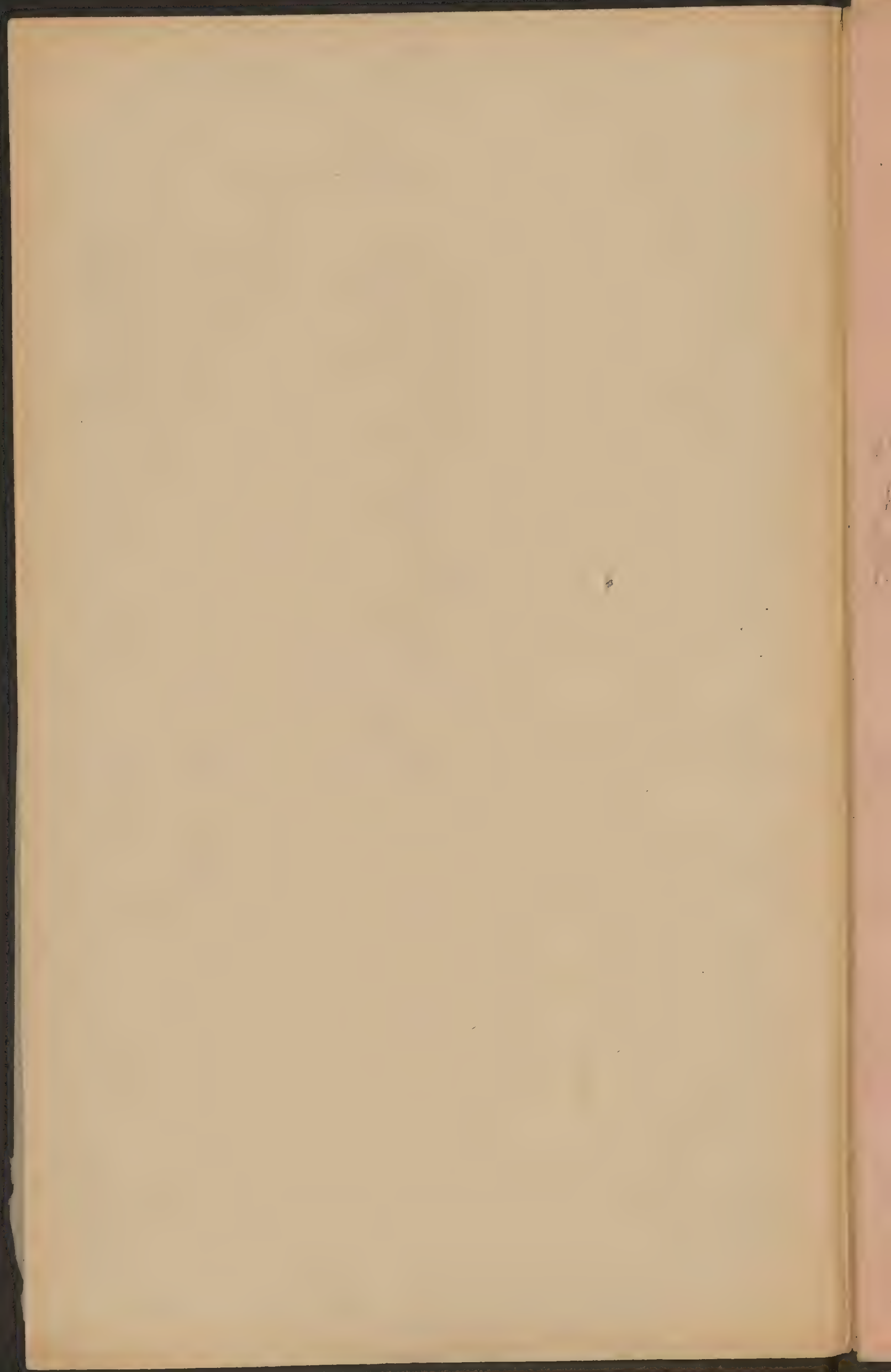
Wypowiadanie

28/2 1929

na zjeździe

bezwzględnie

polubich

Romanien
w miedzi

a na wzgórzu obok wieży kościoła św. Zygmunta Salvatora zbudowany na planie rombskim.-

Wawel

Ale nie wyczerpaniem źródłem jeszcze do poznania najstarszego budownictwa i wszystkich późniejszych jego epok jest Wawel.-

dw
Leonard

Do wieloma wiadomo w krypcie św. Leonarda pod katedrą ^{najstarszy} jest zabytek budownictwa romańskiego na Wawelu.-

remanenty

Zmarłszy uświadomił, prowadzone roboty, resztki i relikwie wykazujące liczne relikwie z dawniejszej katedry, którą częściowo

wbudowano w XIV w. w gotycką, datę i istnienie, wiadomo z prac poszukiwawczych, które w pałacu królewskim, ^{ok. 1914} znaleziono ^z relikwie-

ści i najdawniej ~~z~~ Polacy zabytek, bo odkryto pozostałości reszty

Katedra
otkryta

świątyni katedry, która stała na miejscu odzniesionej, a na

niej stała się świątynią i świątynią, oraz

wskazywało zakończenie katedry. Zakończony ^{dwie absydy} był świątynią kolumn

jedną na własnej ^{bazie tkwiąca} ~~bazie tkwiąca~~ (w. posadzie, kapitał kostkowy rzeźbio-

ny z ornamentem płaskim i mensa oktarzowa na podmurówce,

ślady kręty, pod transeptem. Według śladów było się odczuć

plan tej baszty byłby około 30 m. długości, 14 m. szerokości z tran-

septem o 22 metrach, z trzema absydami. Plan tej katedry wyraża-

je podobieństwo z katedrą w Merseburgu i Wormburgu. Ten spa-

cowy zabytek zniszczony, za panowania Czechów w r. 1079 byłnie

użyty, do zniszczenia przez wojnę i świątynię świątyni

wiedzą partycypium i innymi zachodniego skrajnie partycypium.-

Budowale
rami
za katedrą

Za tą baszliką założono fundamenty prostokątnej sali o

o znaczących wymiarach z podmurówkami i świątynią, które były

podmurówkami a ku wschodowi mur romański okładający z murem

wielką świątynią, ku południowi i wschodowi się z podmurówkami wielkiej

wieży, 8 m. w kwadrat, której romański mur boczny znajduje się

wojenne

na il. p. pałacu i wskazuje wysokość ^{wieży} tej (przez 20 m.-

św
Adalbert

Niedługo po odkryciu tej katedry, odkryto w murach oficyny

okładający kościoła o 4 absydach z murem z murem, archaizującą ko-

ścienną budowę, która później nosiła nazwę św. Adalberta i Adalberta

oraz p. Maryi

W w. XVI. znacząco tę przetrwała - a nie chcąc jej burzyć utopiono
w kompleksie oficyn. Średnia wysokość wieża 5 m. wysokości około
10 m., absydy 6 m. wysokości.

Najstarszy
zabytek

Jest to najstarszy w Polsce zabytek budowlany. Niektórzy chcą
upatrywać w nim baptysterium pierwotnie poprzednio opisanej katedry,
lecz przesądza temu przesłania zł. tnia ołtarza i fakt, że kościół
ten wykazuje technikę budowy starszą niż katedra.

ogólnopolski

Te starożytne zabytki pamiętające czasy Chróbrego - którego
900 letnią rocznicę wspomniemy w tym roku, są nie tylko
cenniejącą krainę, lecz ogólnie Polską, pamiątką i świadectwem jak
głęboko w przeszłość sięga nasza kultura.

XIII w.
Cegła

Następna epoka rozwoju budownictwa romańskiego z XII. w.
w której jako pierwszy budowlany wyrażono cegła
ilustrując w Krakowie kościoły Dominikański, Franciszkański, m. in.
późniejszych przeróbek na gotyk, zachowały ściany magistralne
fryz z cegły, przesłanej w liście i m. in. na presbiterium Łoni-
nikańskim i fryz z arkadek półkolistych ceglanych na fasadzie
bocznej od ul. Brackiej wraz z bliźniem okien.

gotyk

XIV

Następna epoka, stylu gotyckiego, rzuca się wprost na ka-
tę w roku wybitnej i zabytki nie tylko kościołów, ale i klasztor-
ni, ale i świeckimi publicznymi i prywatnymi, oraz wojennymi.

W tym 5 wielkich kościołów gotyckich z XIV. w. /Katedralny
w. arcy - Dominikańców - św. Katarzyny i B. Ciała /o wybitnej cha-
rakterystyce stylowej, o imponujących wymiarach, o pewnych pod-
obiektach specjalnych konstrukcyjnych wzniesionych tylko tym ko-
ściołom. W szczególności dla uniknięcia łuków przelotnych nad
boczami niszami na ich wprowadzono zgrubienie filarów od strony
nowo bocznych, co się równa niejako wprowadzeniu szkarpy do wnętrza
i stwarza podparcie łcian dźwigających sklepienie. Kościół św.
Krzysztofa ma tylko jedną wielką nawę przykrytą palmowym sklepieniem
opartym na jednym filarze środkowym. Było kościołów gotyckich
więcej, lecz przez późniejsze przeróbki zatraciły ten charakter
stylowy, jak kościół św. Męka, św. Barbary, Karmelitów, ale oko

Bernardynów

4
budowniczego łatwo odkrywa, konstrukcję gotycką, z planu, z roz-
kładu szkarp i okien itd. - F.

Wiek XV. był epoką rozkwitu tego stylu, dochodził do starożytności za-
bytki bogatszym, w kamień i rzeźbę materjałem, ozdobił je pięknymi
kaplicami o gwiazdzystych sklepieniach, frontonami, ozdobił
ozdobne, wągry okien i portale, że tu krótko wspomnę frontowe
kaplice przy katedrze, / św. Krzyszta i św. Trójcy / skarbiec kate-
dralny, Ogród przy kościele św. Bartłomieja i przepiękną kniaźkę
św. Katarzyny. -

Z wojennego budownictwa epoki romańskiej pozostały na Wawe-
lu tylko resztki muru i dwóch wież od północy z zakretem ku wscho-
dowi i potężny mur od kaplicy św. Anny ku północy. natomiast
z epoki gotyckiej ^{pozostały baszty:} mury zameku, które stały się potem scia-
nami budynków zamkowych, z basztą przeobrażoną na dzwonnice dzwiga-
jącą największą w Polsce dzwon, ^{w wieście} pozostały, ^{murów obronnych} wieściole po-
kazne resztki (od ul. św. Jana do Szpitalnej) z 4 basztami i malowni-
czym barbakanem, jednym z nielicznych w Europie zabytkiem tego
rodzaju. -

Jeżeli rotunda, otoczona z 8 wieżami straż, dookoła ganku
na kamiennych wspornikach z otworami między nimi, którymi można
było razić z góry nieprzyjaciela kamieniami i ^{wrzętałem} ^{już} ^{ale bu-}
dowla ta liczy się (z bronią palną i poniżej ma otwory dla strzeł-
nic działowych, wewnątrz dookoła biegnie malowniczo ganek do oskry-
gi dział tej kondygnacji, najniższa kondygnacja kryje się dziś pod
ziemią z powodu podniesienia się poziomu dookoła. -

Z murów Kazimierza dochowały się także części koło Starek i
nad Wisłą oraz jedna baszta pod kościołem św. Katarzyny. -

Z budynków świeckich na Rynku została po zburzeniu Ratusza
tylko wieża na Ryku, oraz mury Sukiennic, nadbudowane a później
koronkową attyką renesansową ubrane, ze szkarpami zakończonemi ka-
miennymi iglicami, - niedaleko w ulicy św. Anny święci najpiękniej-
szy zabytek świeckiego gotyckizmu Collegium maius z malowniczym
dziedzińcem otoczonym gankiem na kolumnadzie związany ostrożuko-

Wiek
XV
wzajemne
zabytki

Barbakan

Mury,
Ratusz.

Sukiennice

XV

118
F Le świdłowego budownictwa XIV wieku
pozostały w murze iśba pod karykaturą
Gobellina i wspaniała sala w kamienicy
zwaną hetmańską, której sklepienie oś
parto na żebrach jakby fantazyjnie pro-
wiczanych z kwiatkami, na których
wykuto głowy z rycie polski i podobizny
Krola Karolowego. W. i jego młodszy ep-
ski rycie

Wells
XV

5
wemi arkadami.--

Dom
XV.

Zresztą prawie w każdym domu w Śródmieściu zostały większe lub mniejsze pozostałości gotyckie, jak portale ostrołukowe /na ul. Florjańskiej i św. Jana /prostokątne w rzeźbionych węgarach ubranych laskowaniem, obramienia okienne i piękne izby ostrołukowe zebrowane profilowanymi ~~ubranymi~~, jak Szarej kamienicy, pod Jaszczurkami, pod Baranami, ~~pod Księgarnią Góbczaka~~ i innych, na I. piętrze domu narożnego ul. Szczepańskiej piękny apartament, którego gotyckie zebrowanie ubrano w XVII. pięknymi sztukaterjami barokowymi.--

Renesans
XVI

W samym początku XVI.w. pojawia się w Krakowie już nowy styl odrodzenia najprzód na Zamku w grobowcu króla Olbrachta, w orkerze dziedzińcowym, w archiwolcie sieni wjazdowej, a korona ~~szczytów~~ jest kaplica Zygmuntowska, którą ~~którą~~ niemiecki uczony nazwał „najpiękniejszem dziełem renesansu z tej strony Alp.”

Styl
przejściowy

Każdy styl historyczny zaim zapanował ogólnie, wprowadzał początkowo tylko ~~tylko~~ nowe motywy do dawnego, zanim go zwyciężył i usunął. Jak w końcowej epoce romanizmu spotykamy wpływy gotycyzmu, tak samo w epoce gotyckiej końcowej na się z renesansem.--

Przebieg

Budowniczowie wprowadzili ^{najprzód} do portali i węgarów okiennych ubranych gotyckimi laskowaniami rami występujące i gzymsy występujące nad nimi, tworząc wdzięczne i malownicze dzieła. Wawel ma kilkadziesiąt takich portali i okien, a wiele ich spotyka się dotąd po domach Śródmieścia.-- Samą swą formą podają metrykę swego powstania.

XVII

Zwolna gasną wspomnienia gotycyzmu, gdy na północy, jeszcze przez cały XVI. wiek budowano po gotycku, w Krakowie po r. 1530 mniej więcej obejmuje panowanie renesans. Tu należy kaplica św. Jacka u Dominikanów, Montelupich na piętrze niższej wieży Kościoła P. Marji i liczne monumentalne pomniki grobowe po kościołach i kaplicach.-- Z końca tej epoki datuje wspaniały kościół św. Piotra i Pawła, którego fronton ~~szkielec~~ stał się przykładem dla bardzo wielu kościołów wzniesionych w XVII.w. przechodząc w barok.--

Swiatlice
bud

W budynkach ^{króluje} świątecznych ~~króluje~~ pałac na Wawelu, którego dziedzińiec arkadowy znajduje naśladownictwo i w domach innych /Collegium

6
Juridicum w domu kapitulnym na ul. Kanoniczej, Pałac Potockich na rogu Brackiej / Krzysztofory, a ślady takich arkaadowych dziedzin-
oów, później zniesionych przez użycie arkad na korytarze, znajdu-
jemy w wielu domach / jak w przeciwnym pałacowi Potockich do-
mu na Brackiej, pod Baranami, pod Obrazem itd. +

Domowy
okna

W fizjonomji zewnętrznej budynków tej epoki zaznaczają się
ozdobne portale, duże okna w kamiennych ramach, a u góry attyki
zaskaniające dachy, której piękny typowy przykład mamy na Sukien-
nicach i wielu domach / Szara Kamienica * Ratusz Kazimierski, Sta-
ra Bożnica, / Motyw ten, który rozszedł się po całej Polsce, powtar-
za się potem ze zmianami późniejszych stylów do dziś na wielu
budowlach, przyczyniając się do ozdoby miasta. -

Attyki

Portale

Tak samo ozdobne portale kamienne, często dziś pomijane nie-
stety w nowych domach, - znalazły się prawie we wszystkich starych
domach. Dotąd zachowało się ich przeszło 100 w Krakowie, nieco jest
jeszcze ukrytych za wystawami, inne niestety zniszczono dla zrobie-
nia sklepu!

XVII

Najazd szwedzki w roku 1655 jak w całej Polsce tak i w Kra-
kowie spowodował ruiny i zubożenie. Zniszczało wiele zabytków,
odnawiano zwolna ruiny i to tanim sposobem. Społeczeństwo ówczesne
dotknięte materialnie szukało pociechy w modlitwie i pobożnych
uczynkach, nigdy więc tyle nie nabudowano kościołów i klasztorów
w Krakowie co w XVII i XVIII w. Panującym jest styl baroka i
w nim powstały piękne kościoły św. Anny, Wizytek, Reformatów, Pijarów
Misjonarzy i tyle innych. W tym stylu dobudowano kalise do star-
szych świątyń i zdobiono ich wnętrza. Nie ma prawie kościoła, któ-
ryby nie posiadał ozdób barokowych, sztukateryj, okularzy, negotków
itd. W epoce tej malarstwo zaczyna w szerszej mierze wkraczać na
sklepienia i ściany. -

Świeckie
barok

W budownictwie świeckim praktyka parę pałaców (przysiężny
ratusz, Pałac Biskupi, Arsenał na ul. Grodzkiej, zresztą Kraków już
już dawno nie miał w obrębie murów na nowe budowle, styl więc pe-

XVCC or

XX

Roussermaia

Właściwą rolę w tym procesie, a nie z kolei ich stron wyznano doświadczonej o ścieżkę i oświadczenie.

Jak realizacja był złożony proces konserwacji,
zwrócił uwagę na konieczność opisać wszelkie złożeń i jak,
jak rzeź, waler, tlenia, wszelkich utworów przetrwania do
konserwacji i wszelkich złota, utworów, drogę, do inwentaryzacji
złoty, waler, do zrozumienia sztuki i do zobaczania
w społeczności zrozumienia złoty i do ich umowa
nia. Jestto wielka i konieczna w konserwacji zaskaga prac kaźni-
czek.-

21/2 1921

Maxim Zbarsky

irridicum

unologicum, w domu szpitalnym na ul. - - - - - , 10000 - - - - - na
rogu - - - - - , 10000 - - - - - , a także - - - - -
cór później zsiadłymi przez ułamek czasu na - - - - - , 10000 - - - - -
jony w - - - - - / 10000 - - - - - , 10000 - - - - -
na - - - - - , 10000 - - - - - , 10000 - - - - -

[illegible]

W tym czasie ogólnie postrzegał świat jako nie-
stety w nowych ramach - zniechęcał się, ponieważ nie osiągnął swoich
celów. Został zachwycony tym, jak przetrwał wojnę w Ameryce, więc post-
anowił skupić się na tym, co było, i przetrwać. W tym czasie nie przebie-
gał o siebie.

[illegible]

2 Informațiile date în exemplare pe relații /dizist/ și
reținu, este dintr-o sursă de încredere /credibilitate/ și
nu poate fi utilizată în scopuri de securitate națională.

Architektura Krakowska w biegu dziejów.

Każdy Polak zna swoje nauki dziejów ojczystych od wyprzedzają-
cych wiadomości historyj, leg. od o poprzednikach pierwszego histo-
rycznego naszego władcy Mieszka, o Siemowicie, Siemowicie, Poczci-
ku, a stąd wnoszą ostatek dla umiasta, Anzawicy, Poczciwa, jako do ko-
lebkę, z której zrodziło się jędro Polski, jej nazwy i dynastji
Piastów, która skonsolidowała planiszę węgierską podzielił mowy.
Wzrost tego wielkopolskiego królestwa rozszerzył się skrótem na po-
łudnie tam, że punkt ciężkości przeniósł się do Krakowa i od końca
XI. w. stał się jego stolicą. To zachodziło- porównanie części
Polski uległa najgłębszemu wpływowi kultury zachodniej, z nich
powstały najdawniejsze zabytki architektury i piwnictwa. Stąd
z wielkopolską, Górną i Małą Polką spotykamy w starożytności
swoje budowle, które choć uszczerpkane lub przerobione w późniejszych
czasach dotrwały jednak w większym lub mniejszym stopniu do
naszych czasów, niekiedy tylko w fundamentach, z których białe
oko badawczego znużenie odkrywa naszą technikę budowlaną kamienną
romantyczną i rysuje sobie pierwotnego budowniczego zadowolonych
zaczyna i śledzi.-

Kraków, gdzie stolica przez setki lat nie ustaje w pracy
budowniczej od XI. wieku i dlatego posiada tyle zabytków wsc. wsc. wsc.
następnie wsc., że jeśli wzięto ich ilość architektoniczną starożytną
by na całonocny podręcznik do historii architektury i sztuki.-

Króćce podając w, które po krakowie potęgą zajął się na oko
już powstał romański w stylu krak. Najlepiej na Rynek z dalej
dotrądo do zabytków romański romański wzmocnił kamienny kościół
św. Andrzeja z 1101 r. Podziwianie wsc., które odkryły romański
styl kościoła św. Andrzeja, św. Andrzeja na wsc., romański resztek
zabytków romański z portalem, na Złoty Rynek u Norbertanek mury
z owej epoki różniły z ówczesnym portalem z kolumnami po bo wch

i p. Charji
 a w w. XVI. sześciana t. prołona - ^{leca} a nie onos (s) burzyć utopiono
 w kompleksie oficyny. Średnia wynosi niecałe 5 m. wysokości około
 10 m. absydy 8 m. wysokości.

Jest to najstarszy w Polsce zespół budowlany. Niektórzy chcą upatrywać w nim baptysterium pierwotne poprawnie opisanej katedry lecz przesadziłam, ponieważ nie ma tu ołtarza i fontanny, że kościółek ten wyraża technikę budowlaną starszą niż katedra.

le atropie złytał przed, tożas oasy Chrobrego -kt'ego
900 letnią rocznicę, Apocryfi Świniar - tożas, sa nistakto
czeigodną krakowian lecz ogdino Polak, oacitka i Świan otwa jsk
gk, lona wozes siaga nowa kultura.-

Wskazywać spół. posiadała bibliotekę ksiąg z XIII. w.
w której było międzyk. badanych wromskiego cegły
ilustrując w książce: Książki, łomnicki, praca, a także o
późniejszych, zwrócić na cegły, zwrócić, cegły, magistralne
fr. z cegły, *prasa* cegły i cegły na presbiterium łom-
nicki, a także i fr. z cegły pólkolistych cegły na cegły
z cegły od al. cegły, cegły z cegły cegły.

Wszystkie te style gotyckiego rzadko się w Krakowie wyko-
nają. Wzrost wylit, i zniekształca się, i niepodobna i niepodobna
ni słu i niepodobna podobna i niepodobna oraz podobna.

[illegible]

inżynierem; a Słona Złotobłoga na ul. Łanonienskiej, Pakas Potockich na rogu Łanonienskiej, Łanonienskiej, a Łaszy tożel ar łócyen dziedzin=
cór pánioj zalesionych (nie) ul. Gie (nie) na Łanonienskiej, zóżyu=
jón, a wiele łócy / jón z łócy łócy na Łanonienskiej do=
mu na Łanonienskiej, Łanonienskiej, Łanonienskiej itd..-

[illegible]

Tak samo całkowicie portrety zostały zniszczone dla
 bezpieczeństwa - z wyjątkiem tych, które zostały
 zamontowane. Ponadto zdjęcie, które było w tym czasie, nieco jest
 jeszcze bardziej zniszczone, i nie zostało zniszczone dla
 bezpieczeństwa !

Wspomniawszy o roku 1958, jak w czasie polski tak i w kra-
kowie się odbywał rajd i pociąg. Wówczas wiele osób,
odwiedzając rodzinę, przyjeżdżało do tego miejsca. Wówczas to
dotknęto materijalnie bardzo ciężko w rodzinie i gościach
wspomnianych, gdyż było to nie miarodajne koszty w i innych.
Wówczas to w 1958 i 1959 roku. Wówczas jest w tym czasie i
w tym czasie, gdzie do czasu. W. 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2

Właśnie nie ma tego rodzaju /zabójstwa
także, ale się upi, że jest o al. średnio /zresztą mało się
już dawno nie miało ^{miejca} obr. k. murów na nowe budowl. styl - nie po=

najlepiej objawia się w przeróbkach i zdobieniach starych domów.-

Wiek XVIII. kończy się pięknymi budynkami Obserwatorium Astro-
nomicznego i Collegium filozoficznego na ul. św. Anny, a także i Kościół
je Różańcowy.-

Wiek XIX. przynosił zmiany budowlane dla potrzeb państwa i
przemysłu. Wskazywać na to możemy pośród innych rzeczy mu-
zarek i muzeów, które w tym czasie powstały. W tym czasie
obok nich wyrosły nowe i wielkie budynki państwowe, które prze-
obraziły się w pałac, przy kościele i przy przystanku kolejowym w mieście.-

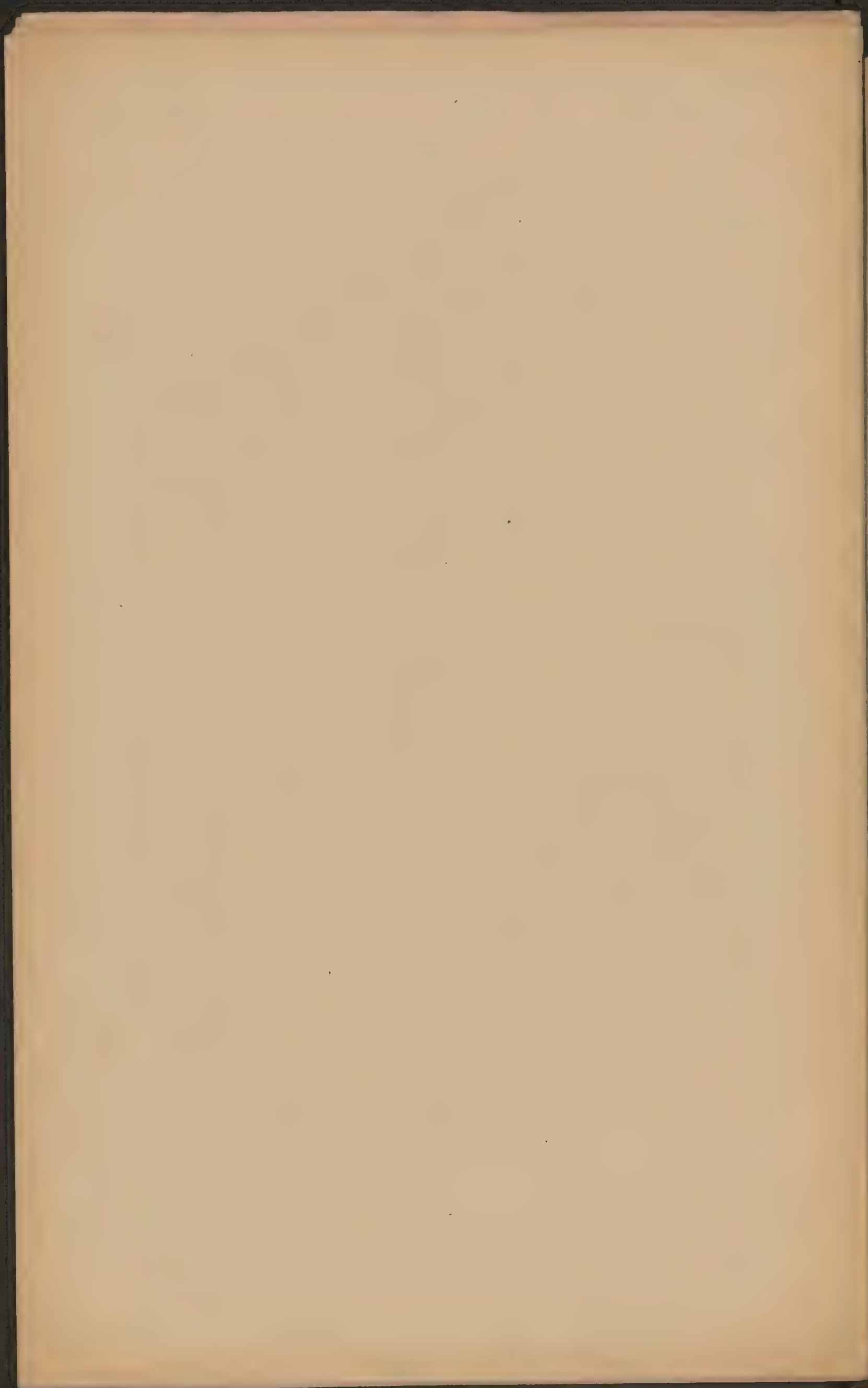
Po katastrofie wybuchu w 1831 r. zniszczono wiele i budynek pałacowy,
a po powstaniu 1848 r. zniszczono wiele. W tym czasie
porządkowano miasto, przy którejś z ulic zburzono kościół, który
Rybnem, obok kościoła, przy Collegium filozoficznym, budynek, budynek
florjański i część zamku.-

W roku 1850 zniszczył straszny pożar całą pokładnicą część
świątyni, który oprócz kilku skarbów archiwalnych i
obrazów zniszczył kościół, który i kościół, który i kościół, który i kościół,
itd. i wtedy zniknęło wiele portali, węgarków, nisz, atyków, ale mie-
szkańcy obojętnie zwrócili się z zapytaniem do restaura-
cji pałacyków ogólnych, kościołów. Wtedy to przyniosła bogate owoce
nie tylko miastu, ale i całej Polsce, bo dała początek umiejętnej
restauracji i konserwacji zabytków. Z budowniczych Kremer, Żebrowski
księgarski, architekt Buchta, konserwator Popiel, prof. Dygalski,
architekt, który i dyktował i niezmordowany historyk, który prze-
szedł od restauracji, a następnie z tymi historiami, który i
przez, że wtedy kraj był przedmiotem budowania, kultywacji, pisano broszury
i artykuły, a restauratorzy nie zwrócili uwagi na ogólną stronę i
ich zmiany, a dopiero teraz, po latach, że wtedy, tak, że wtedy
konserwacja i restauracja zrodziła się z potrzeby i była podsta-
wą do umiarkowanego badania historii sztuki, stworzyła podstawę do oc-
zny zabytków, restauracji i konserwacji i wyszła z tego szeregu
pracowników na tym polu, wzbudziła zresztą i potrzebę do
być w całej Polsce, tak, że odtąd nikt w Polsce nie puszczał się na

150
\$ 550

130

Contrakte

~~Alfred
Mortimer
my dear
mother
Gladstone~~

